

Commissie voor Justitie

van

WOENSDAG 24 JUNI 2026

Namiddag

Commission de la Justice

du

MERCREDI 24 JUIN 2026

Après-midi

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 23 et présidée par M. Ismaël Nuino.
De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.23 uur en voorgezeten door de heer Ismaël Nuino.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

De teksten die cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

01 **Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De situatie van het gevangenispersoneel in Wortel en de nieuwe incidenten van 1 mei" (56015749C)**

01 **Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La situation du personnel pénitentiaire à Wortel et les nouveaux incidents survenus le 1er mai" (56015749C)**

01.01 **Marijke Dillen** (VB): *Mevrouw de minister, ik heb u reeds herhaaldelijk bevraagd betreffende de moeilijke situatie in de gevangenis van Wortel. Helaas zonder ingrijpende veranderingen op het terrein in het belang van de veiligheid van het gevangenispersoneel. Op 1 mei jl. heeft zich een bijzonder opvallend en verontrustend incident voorgedaan tijdens de wandeling. Een smokkelactie legt opnieuw de grote risico's en uitdagingen betreffende de gevangensmuren bloot. Pakketjes, vermoedelijk met drugs en gsm's, werden van buitenaf over de omheining gegooid, niet ver genoeg en belandden ergens naast de wandeling. Tijdens de wandeling klom een gedetineerde over een hoge omheining (ong. 6 meter) en begaf zich hierbij over de prikkeldraad om het pakket te bereiken waardoor hij de facto buiten de wandeling stond. Nadat hij het pakket bemachtigd had keerde hij via dezelfde weg terug naar de wandelplaats. Dit is een duidelijk bewijs van de verregaande bereidheid om verboden goederen binnen te smokkelen. Dit voorval toont aan hoe smokkelpogingen steeds driester worden en hoe het steeds moeilijker wordt om deze situaties te controleren en de veiligheid binnen de gevangensmuren te garanderen voor het gevangenispersoneel.*

Dit zoveelste incident onderstreept de voortdurende uitdaging om de veiligheid en controle te waarborgen. Welke initiatieven gaat de minister nemen om nieuwe veiligheidsmaatregelen in te voeren?

Het gevangenispersoneel in Wortel voelt zich al lange tijd in de steek gelaten. Wat moet er nog gebeuren vooraleer er écht geluisterd wordt naar de steeds maar stijgende problemen?

Welke initiatieven gaat de Minister nemen om hier bij hoogdringendheid oplossingen aan te reiken en hiervoor de nodige middelen vrij te maken? De signalen zijn overduidelijk.

01.02 **Minister Annelies Verlinden:** *Mevrouw Dillen, ik wil eerst onderstrepen dat wij uiteraard permanent inspanningen leveren om de veiligheid binnen de gevangenissen te versterken. Wij zetten onder meer in op controles op communicatiemiddelen en op het binnensmokkelen van drugs.*

De cel Operational Security binnen het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen (DG EPI) werd bijvoorbeeld versterkt. Die cel ondersteunt de gevangenissen door middel van gsm- en drugssweepings, operationele beveiligingsaudits, onderzoek naar veiligheidstechnologieën en het beheer van mobiele beveiligingsapparatuur. In dat kader werden ook nieuwe gsm-sweepingtoestellen bijgekocht. De aanwezigheid van communicatiemiddelen wordt sinds eind 2025 ook gecontroleerd door de inzet van ICT-honden van de federale politie. Ook worden extra middelen uitgetrokken voor het

onderhoud van de veiligheidsinfrastructuur in de bestaande gevangenissen.

Ook het bewuste incident wordt geanalyseerd met het oog op het zoeken naar werkmethoden of andere al dan niet technische tools om dergelijke zaken in de toekomst te vermijden. Er wordt eveneens werk gemaakt van de voortzetting van het lopende project rond een geweldloze cultuur in de gevangenissen. Er kan immers steeds opnieuw op zoek worden gegaan naar middelen om incidenten te bestrijden die een dreiging kunnen veroorzaken. Al die initiatieven hebben evenwel pas effect als de gehele organisatiecultuur de zorg voor veiligheid incorporeert. Daarom nemen wij initiatieven op verschillende vlakken om de veiligheid van het personeel te verbeteren.

01.03 Marijke Dillen (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het moet mij echter van het hart dat de incidenten in de gevangenis van Wortel zich blijven opstapelen.

U hebt een opsomming gegeven van een aantal maatregelen die ondertussen zijn getroffen of minstens in uitvoering zijn. Wanneer wij echter naar dat heel specifieke incident kijken, dan zien wij een gedetineerde die over een muur van ongeveer vijf meter klimt en vervolgens over de prikkeldraad gaat om aan de andere kant een pakje op te pikken. Hij is niet gevluht. Dat is uiteraard een andere zaak. Dat hij daarna terugkeert, toont echter de verregaande bereidheid om drugs binnen de gevangenis te krijgen.

Specifiek voor Wortel moeten er bij hoogdringendheid extra inspanningen worden geleverd. Ik heb u daar al verschillende keren voor gewaarschuwd. Het personeel voelt zich daar echt in de steek gelaten en vraagt een dringende aanpak van de stijgende problematiek. U kondigt inderdaad maatregelen aan, maar heel specifiek voor Wortel zouden de zaken toch in een stroomversnelling moeten komen om dergelijke incidenten te vermijden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van Sam Van Rooy aan Bernard Quintin (Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Beliris) over "Een nieuw onderzoek over de beïnvloeding of de inmenging van de Islamitische Republiek" (56015760C)

02 Question de Sam Van Rooy à Bernard Quintin (Sécurité et Intérieur, chargé de Beliris) sur "Une nouvelle enquête sur l'influence ou l'ingérence de la République islamique" (56015760C)

02.01 Sam Van Rooy (VB): Mevrouw de minister, een nieuw onderzoek, ditmaal van *Paris Match Belgique*, legt de lange arm van de Islamitische Republiek van Iran in België bloot. Het gaat om een breder netwerk van islamitische verenigingen, moskeeën en culturele centra in Brussel, Antwerpen en Gent. Zij organiseren culturele en religieuze activiteiten en verspreiden de islamitische ideologie van de ayatollahs en politieke standpunten die gunstig zijn voor het moorddadige islamitische regime in Iran. Ook zamelen ze fondsen in en monitoren ze tegenstanders, waartoe ik ook behoor.

Zo wordt er ook verwezen naar de herdenkingsceremonie die plaatsvond op 18 april in Molenbeek. Prominente leden van het islamitische regime, waaronder de jihadistische massamoordenaar Ayatollah Khamenei, waren omgekomen en die moesten blijkbaar herdacht worden in Molenbeek. Op dat evenement, dat in besloten kring plaatsvond, werd onder meer opgeroepen tot financiële steun voor het front van verzet, een groep actoren die nauwe banden heeft met de Islamitische Republiek.

Mevrouw de minister, wat is uw reactie op dit nieuwe onderzoek? Vindt u, net zoals ik, dat zulke organisaties opgedoekt moeten worden? Zo neen, waarom niet? Zo ja, welke actie wilt en kunt u ondernemen om dit te bewerkstelligen? Wat wordt ondernomen tegen individuen, al dan niet behorende tot dergelijke organisaties en vzw's, die de facto fungeren als propagandisten of agenten van de Islamitische Republiek?

02.02 Minister Annelies Verlinden: Collega Van Rooy, elke activiteit die mogelijk verband houdt met buitenlandse inmenging, propaganda of de financiering van actoren die een risico vormen voor de openbare orde of de nationale veiligheid, wordt door de Belgische autoriteiten zeer ernstig genomen. Onze regering blijft de ontwikkeling van dat fenomeen nauwlettend volgen. De meeste activiteiten van die groeperingen spelen zich af binnen de eigen gemeenschap en zijn niet gericht op extern proselitisme. De publieke manifestaties zijn over het algemeen toegelaten door de bevoegde

autoriteiten en vallen onder de vrijheid van meningsuiting.

Op juridisch vlak bestaan er verschillende instrumenten. Zowel het huidige als het nieuwe Strafwetboek, dat in september in werking treedt, maakt het mogelijk om strafbare feiten te vervolgen, zoals deelname aan criminele organisaties, samenzwering of aantasting van de fundamentele belangen van de Staat. De wetgeving inzake witwassen en terrorismefinanciering draagt ook bij aan de opsporing en bestrafing van verdachte geldstromen. Daarnaast blijft internationale samenwerking tussen de autoriteiten uiteraard van essentieel belang.

02.03 Sam Van Rooy (VB): Dank u voor uw antwoord, minister, maar dat is natuurlijk *too little too late*, zoals zo vaak in dit land. Dit is het zoveelste onderzoek met sterke aanwijzingen dat de lange arm van de Islamitische Republiek in België actief is. Het legt een netwerk bloot van islamitische verenigingen, moskeeën en culturele centra in onze grote steden Brussel, Antwerpen en Gent.

Ze organiseren culturele en religieuze activiteiten en verspreiden de islamitische ideologie van de moorddadige ayatollahs en de standpunten van het moorddadige islamitische regime in Iran. Bovendien zamelen ze fondsen in en monitoren ze tegenstanders. Ik zal het hier blijven herhalen, minister, dat is het trieste en weerzinwekkende resultaat van 60 jaar ongecontroleerde massa-immigratie en van het lakse beleid van partijen zoals de uwe, de traditionele partijen.

Uiteindelijk is er voor agenten, propagandisten en sympathisanten van de jihad, van de Islamitische Republiek, maar ook van de Moslimbroederschap en zoveel andere organisaties, maar één echte oplossing: spoor hen allemaal op en zet hen allemaal het land uit.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De gebrekkige zorg voor bejaarde en dementerende gedetineerden in de gevangenissen" (56015762C)

03 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La prise en charge insuffisante des détenus âgés et atteints de démence dans les prisons" (56015762C)

03.01 Marijke Dillen (VB): Ik verwijs naar de tekst van mijn vraag zoals ingediend.

In de Belgische gevangenissen verblijven momenteel ongeveer 190 gedetineerden ouder dan 60 jaar en 140 ouder dan 70 jaar. De documentaire "Achter de tralies van de tijd" schetst een schrijnend beeld van de leefomstandigheden van zorgbehoevende en dementerende gevangenen in Merksplas. Het gaat voornamelijk om 70-plussers, van wie sommigen bedlegerig zijn of kampen met dementie. Ondanks de inzet van het personeel blijft de zorg door een gebrek aan gespecialiseerde ondersteuning zwaar ontoereikend. De begeleiding beperkt zich tot een verpleegkundige en een penitentiair bewakingsassistent, terwijl de verpleegkundige slechts beperkt aanwezig is en ook andere taken heeft. Een huisarts bezoekt de afdeling slechts één keer per maand. Dit strookt niet met artikel 88 van de Basiswet op het gevangeniswezen, waarin staat dat de gezondheidszorg aangepast moet zijn aan de specifieke noden van gedetineerden. Bovendien worden deze kwetsbare gevangenen geregeld aan hun lot overgelaten en zelfs belaagd door andere gedetineerden.

De minister stelde naar aanleiding van de documentaire terecht dat vrijheidsberoving de enige straf mag zijn en dat menselijke waardigheid steeds moet worden gerespecteerd. De verwijzing naar overbevolking en structurele druk binnen het gevangeniswezen kan echter geen excuus vormen voor de huidige situatie. Tijdens het daaropvolgende debat werd dan ook scherpe kritiek geuit op het beleid.

Welke concrete maatregelen heeft de minister reeds genomen om de behandeling en opvang van oudere gedetineerden te verbeteren? Graag een gedetailleerd overzicht.

De minister verklaarde te onderzoeken of zorgbehoevende oudere gedetineerden in een detentiehuis kunnen worden ondergebracht. Welke initiatieven werden hiervoor reeds genomen?

Gevangenisdirecteur Roman pleit ervoor om zwaar zorgbehoevende gedetineerden onder te brengen

in een gesloten afdeling van een woonzorgcentrum of om thuiszorg in de gevangenis mogelijk te maken. Dit vereist samenwerking met de Vlaamse minister van Welzijn. Heeft hierover reeds overleg plaatsgevonden tussen de federale overheid en de bevoegde Gemeenschapsministers? Zo ja, wat zijn de resultaten? Zo neen, zal de minister initiatief nemen?

In Merksplas biedt dienstverleningscentrum Het Klavier ondersteuning aan gedetineerden met een mentale beperking. Waarom kan een gelijkaardige samenwerking niet worden uitgewerkt voor zwaar zorgbehoevende gedetineerden in alle Belgische gevangenissen?

03.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Dillen, eerst en vooral wil ik benadrukken dat ik de bezorgdheid over de zorg voor oudere gedetineerden met u deel. Ik wens toch te onderstrepen dat de zorg die op de afdeling in Merksplas wordt geboden, het gevolg is van ervaringen die de actoren op het terrein tijdens de coronapandemie hebben opgedaan. Daaruit bleek dat voor die specifieke doelgroep een specifieke benadering binnen een specifieke afdeling was aangewezen. Dat neemt niet weg dat die zorg nog altijd niet volstaat. Het initiatief dat toen in de penitentiaire inrichting van Merksplas werd genomen, heeft wel de aandacht gevestigd op de specifieke zorgnoden van die groep gedetineerden en daar is ook, in de mate van het mogelijke, aan tegemoetgekomen. We zijn inderdaad op zoek naar een volwaardig alternatief. Het nog meer betrekken van externe expertise past daar uiteraard in.

Om oudere gedetineerden betere zorg te kunnen bieden, wordt nu al samengewerkt met Het Klavier in de regio Kempen en met Voluit in de regio Gent. Die organisaties werken doorgaans erg regiogebonden en het is niet evident om gelijkaardige organisaties verspreid over het hele land te vinden. Wellicht is dat ook niet nodig en kunnen we onze inspanningen het best richten op een beperkt aantal afdelingen in enkele gevangenissen, die intussen ook meer ervaring hebben met de behoeften van die groep gedetineerden. We onderzoeken ook hoe we de werking van die afdelingen kunnen versterken. Zo focussen we momenteel vooral op de bestaande afdeling in Merksplas en op de gevangenis van Brugge, waar we eerder ook al een afdeling voor meer zelfredzame oudere gedetineerden hebben ingericht.

In die context spannen we ons ook in om de personeelsomkadering van de medische dienst en de zorgequipes te vervolledigen en worden materiële investeringen in aangepast zorgmateriaal gedaan. Voor Merksplas hebben we ook bijkomende artsen aangetrokken en in mei vond lokaal een infosessie voor artsen uit de buurt plaats. Daarvoor bestond ruime belangstelling, met een twintigtal geïnteresseerden. Momenteel wachten we af of dat kandidaten zal opleveren.

03.03 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord. Ik neem aan dat u die onthutsende documentaire over de gevangenis van Merksplas hebt gezien, want u hebt er een voorwoord in laten opnemen.

Als u zegt dat er in Merksplas al wordt gewerkt met de ervaringen die tijdens de coronaperiode zijn opgedaan, terwijl we vandaag vier à vijf jaar verder zijn en de situatie daar nog altijd zo schrijnend is, dan maak ik mij zorgen. Een verpleegkundige die daar slechts enkele uren per dag aanwezig is en een dokter die één keer per maand langskomt, is geen correcte invulling van de basiswet, die ook bepaalde rechten aan gedetineerden toekent.

Als het in Merksplas al zo erg is, ondanks het feit dat de ervaringen uit de coronaperiode daar specifiek zijn toegepast, dan maak ik mij ernstig zorgen over de situatie in andere gevangenissen.

Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag of u nadenkt over een specifiek detentiehuis voor zorgbehoevende oudere gedetineerden. Ook pleitte de gevangenisdirecteur ervoor om na te gaan of erg behoevende gedetineerden niet kunnen worden ondergebracht in een gesloten afdeling van een woonzorgcentrum. Dat is natuurlijk niet uw bevoegdheid. Ik had u gevraagd of daarover overleg heeft plaatsgevonden. Op die vraag heb ik spijtig genoeg ook geen antwoord gekregen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van Sam Van Rooy aan Bernard Quintin (Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Beliris) over "De Iraanse jihadist op ons grondgebied" (56015804C)

04 Question de Sam Van Rooy à Bernard Quintin (Sécurité et Intérieur, chargé de Beliris) sur "La djihadiste iranienne présente sur notre territoire" (56015804C)

04.01 Sam Van Rooy (VB): Mevrouw de minister, u bent de zoveelste minister op rij die ik ondervraag over deze kwestie. U begrijpt denk ik ook waarom. Ik heb u de beelden bezorgd. Het gaat om een kort videofragment dat werkelijk misselijkmakend is. Het gaat over een persoon die de jihadistische massamoordenaars Khamenei, vader en zoon, verheerlijkt en die letterlijk in die video zegt: "Dood aan de vijanden van de Islamitische Republiek."

Op haar lichaam staat Allahoe akbar geschreven, alsook: "Als Khamenei oproept tot de jihad, ben ik er klaar voor." Ondertussen wordt zij online gepromoot door de politie van Teheran, door het islamitische regime dus, en als soldaat van de Islamitische Republiek. Ze verklaart dat ze honderd procent loyaal is aan het moorddadige islamitische regime in Iran, waarvoor ze zelfs zegt te willen sterven. Daarnaast roept ze ook op tot het vermoorden van de Amerikaanse president Donald Trump. Ze deelt ook propaganda van de Islamitische Republiek Iran en van de IRGC.

Hoe duidelijk wilt u het hebben, mevrouw de minister? Ik heb hierover ook de minister van Veiligheid, de minister van Asiel en Migratie en daarnet minister van Volksgezondheid Vandenbroucke ondervraagd. Die dame werkt namelijk bij Sciensano, die over onze volksgezondheid gaat. U kunt het zo gek niet bedenken of het kan in dit surrealistische land.

Mevrouw de minister, wordt die persoon opgespoord en gescreend op banden met de IRGC en de Islamitische Republiek Iran? Kan die persoon, die oproept tot het doden van de vijanden van de Islamitische Republiek Iran, waartoe ik zelf behoor en naar ik aanneem ook regeringsleden zoals u en talloze burgers in dit land, blijven rondlopen en ook demonstreren in ons land? De video werd gemaakt op een demonstratie.

Ze werkt bij Sciensano. Vindt u dat zo iemand plaats heeft bij een overheidsinstelling als Sciensano, die nota bene over onze volksgezondheid gaat?

Bent u het met mij eens dat dit duidelijk een jihadist is die een gevaar vormt voor onze samenleving? Zo ja, wat kunt en wilt u ondernemen om dat gevaar weg te nemen?

04.02 Minister Annelies Verlinden: Mijnheer Van Rooy, net als de veiligheids- en inlichtingendiensten neem ik als minister van Justitie elk signaal van mogelijke radicalisering ernstig. Ik kan in het Parlement uiteraard niet op individuele dossiers ingaan.

Wat ik u wel kan meegeven, is hoe we dat soort van fenomenen structureel aanpakken. De Veiligheid van de Staat en het OCAD volgen personen op die een potentieel risico vormen voor onze nationale veiligheid. Wanneer er aanwijzingen zijn van radicalisering of banden met terreurbewegingen, worden die signalen geanalyseerd en gedeeld met de bevoegde instanties.

Op lokaal niveau werken we met een opvolging via de lokale integrale veiligheidscellen, waar politie, parket, welzijnswerkers en inlichtingendiensten samen casussen opvolgen en gepaste maatregelen afwegen. Dat is precies het model dat we in vergelijkbare zaken toepassen. Het is een model dat ook internationaal wordt geroemd vanwege de integrale en geïntegreerde samenwerking.

Uw vragen over de tewerkstelling bij federale instellingen raken aan een andere bevoegdheid. De overheid als werkgever, in dit geval de FOD Volksgezondheid, beschikt over eigen instrumenten en procedures.

Ik kan u verzekeren dat onze diensten waakzaam zijn en dat de signalen die u beschrijft niet onopgemerkt blijven en een gepast en proportioneel gevolg krijgen.

04.03 Sam Van Rooy (VB): Mevrouw de minister, wat was mijn conclusie, amper tien minuten geleden, over de lange arm van de Islamitische Republiek in België? Ik zal het nog eens herhalen. Voor agenten, propagandisten en sympathisanten van de jihad is er maar één echte oplossing: spoor hen allemaal op en zet hen allemaal het land uit.

Nu kom ik hier met een schoolvoorbeeld van een propagandiste van de jihad, een persoon die zelfs letterlijk en openlijk zegt: "Dood aan de vijanden van de Islamitische Republiek." Ik geef u haar op een presenteerblaadje en toch hoor ik u niet zeggen dat u haar zult opsporen, opsluiten en het land uitzetten.

Dat is wat ik van u en van deze regering verwacht. Dat is wat de burgers van u en van deze regering verwachten. Als dat niet gebeurt, dan is deze regering een gevaar voor onze veiligheid.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 **Vraag van Kristien Van Vaerenbergh aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De uitbetaling van de pro-Deovergoedingen" (56015839C)**

05 **Question de Kristien Van Vaerenbergh à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le paiement des indemnités pro deo" (56015839C)**

05.01 **Kristien Van Vaerenbergh (N-VA):** *Mevrouw de minister, juridische tweedelijnsbijstand is essentieel zodat justitie voor eenieder toegankelijk blijft. Advocaten die pro-Deowerk verrichten, moeten dan ook kunnen rekenen op een correcte en tijdige vergoeding voor hun prestaties.*

Zoals u weet gebeurt de uitbetaling van deze vergoedingen traditioneel één keer per jaar, doorgaans rond de vijfde of zesde maand van het jaar. Intussen vernemen we dat de waarde van een punt voor dit jaar zou worden vastgesteld op ongeveer 99 euro.

Tegen deze achtergrond wil ik graag duidelijkheid krijgen over de concrete planning van de uitbetalingen, aangezien dit voor de betrokken advocaten een belangrijke factor is in hun praktijkvoering.

Daarom heb ik volgende vragen:

Wanneer voorziet u de uitbetaling van de pro-Deovergoedingen voor dit jaar?

Zal deze timing overeenkomen met de gebruikelijke kalender, of zijn er vertragingen te verwachten?

Kan u bevestigen wat de definitieve waarde van het punt zal zijn voor dit jaar?

05.02 **Minister Annelies Verlinden:** *Mevrouw Van Vaerenbergh, de juridische tweedelijnsbijstand en de correcte betaling van de advocaten die daaraan hebben bijgedragen, zijn ook voor mij zeer belangrijk. Dat is essentieel voor de toegang tot Justitie. De beloften en afspraken die we maken met alle partners, zoals de advocaten, moeten we ook nakomen. Uiteraard is dat niet voor elke advocaat in dezelfde mate van belang, maar we moeten die toezeggingen uiteraard respecteren.*

Momenteel worden twee betalingen per jaar vooropgesteld: een eerste tegen begin juni en een tweede tegen begin december. Ik heb mijn administratie gevraagd ervoor te zorgen dat de eerste betaling begin juni werd uitgevoerd. Er is effectief bevestigd dat de balies op 3 juni de uitbetaling hebben ontvangen. Dat is alvast goed. Op die manier kunnen we ons houden aan de gemaakte afspraken. Daarnaast kan ik u volledigheidshalve meedelen dat de waarde van het punt 99,47 euro bedraagt.

05.03 **Kristien Van Vaerenbergh (N-VA):** *Dank u, mevrouw de minister, voor uw antwoord. Mijn vraag dateert inderdaad al van de maand mei. Het is goed nieuws dat de betalingen zijn uitgevoerd en hopelijk zal dat ook in december het geval zijn.*

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Le **président**: Les questions jointes n° 56015843C de Mme Greet Daems et n° 56015844C de M. Julien Ribaudo sont reportées.

06 Vraag van Kristien Van Vaerenbergh aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De blokkering van tuchtdossiers tegen gerechtsdeurwaarders en notarissen" (56015848C)
06 Question de Kristien Van Vaerenbergh à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le blocage de dossiers disciplinaires concernant des huissiers de justice et des notaires" (56015848C)

06.01 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mevrouw de minister, ik verwijs naar de tekst van mijn vraag zoals ingediend.

Volgens recente berichtgeving in o.a. L'Echo zouden momenteel meer dan honderd tuchtdossiers tegen gerechtsdeurwaarders en notarissen geblokkeerd zijn geraakt binnen de nieuwe tuchtraad die sinds 1 januari 2024 operationeel moest zijn. Het zou gaan om 109 dossiers die vandaag nog steeds niet behandeld konden worden.

De hervorming van het tuchtrecht voor gerechtsdeurwaarders en notarissen had net tot doel de onafhankelijkheid en geloofwaardigheid van de tuchtprocedure te versterken, onder meer door de invoering van een externe tuchtraad met magistraten als voorzitters. Uit het artikel blijkt echter dat er sinds de opstart structurele problemen zouden bestaan, onder andere met betrekking tot de vergoeding van de betrokken magistraten, waardoor dossiers gedurende lange tijd blijven aanslepen. Dat is bijzonder problematisch. In sommige dossiers zouden ernstige feiten aan bod komen, met mogelijk zware gevolgen voor burgers en justitiabelen. Zo dreigt niet alleen het vertrouwen in de betrokken beroepsgroepen schade op te lopen, maar ook het vertrouwen in de goede werking van Justitie zelf.

Daarom heb ik volgende vragen:

Kan u bevestigen hoeveel tuchtdossiers vandaag effectief geblokkeerd of hangende zijn binnen de tuchtraad voor gerechtsdeurwaarders en notarissen?

Wat is volgens u precies de oorzaak van deze blokkering? Gaat het uitsluitend om een discussie over vergoedingen, of spelen er bijkomende organisatorische of juridische problemen?

Sinds wanneer was uw kabinet op de hoogte van deze situatie en welke concrete stappen werden reeds ondernomen om tot een oplossing te komen?

Hoeveel dossiers betreffen potentieel ernstige inbreuken waarbij de bescherming van burgers of justitiabelen in het gedrang kan komen?

Welke tijdelijke maatregelen worden genomen om te vermijden dat dossiers nog langer blijven aanslepen?

Tegen wanneer verwacht u dat de tuchtraad opnieuw volledig operationeel zal zijn en de opgebouwde achterstand weggewerkt kan worden?

Hoe rijmt u deze situatie met de ambitie uit het federale regeerakkoord om de hervormde tuchtraad voor gerechtsdeurwaarders en notarissen net efficiënter en doeltreffender te laten functioneren, en acht u bijkomende wettelijke of organisatorische maatregelen noodzakelijk om te vermijden dat dergelijke blokkeringen zich in de toekomst opnieuw voordoen?

06.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Van Vaerenbergh, het klopt inderdaad dat de tuchtraad voor notarissen en gerechtsdeurwaarders sinds de oprichting ervan met verschillende moeilijkheden kampte. Ondertussen werd echter het nodige gedaan om tot een volledige operationalisering van die tuchtraad te komen. Zo voerden we onder andere een aantal technische, maar belangrijke wetswijzigingen door. Het huishoudelijk reglement werd goedgekeurd en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Ook de problematiek rond de ICT-applicaties werd opgelost. Er zouden dus geen verdere organisatorische of juridische problemen meer mogen zijn.

De FOD Justitie werkt momenteel aan een voorontwerp van wet met als doel het huidige wettelijke kader voor de tuchtraad voor notarissen en gerechtsdeurwaarders te herzien en te verbeteren, in lijn met het regeerakkoord.

De vergoeding van de voorzitters is vastgelegd in het koninklijk besluit van 25 juli 2024. Voor de oprichting van de tuchtraad, zoals we die vandaag kennen, werden de vergoedingen van de leden bekostigd door de beroepsgroepen zelf en lagen die opmerkelijk hoger.

Om de onafhankelijkheid van het tuchtorgaan, en vooral ook de perceptie daarvan, te versterken, heeft de wetgever er met de wet van 22 november 2022 voor gekozen om de financiering los te koppelen van de beroepsgroepen. Het statuut van notarissen en gerechtsdeurwaarders heeft immers een gemengd karakter. Enerzijds zijn zij openbare ambtenaren, belast met opdrachten van algemeen belang. Anderzijds oefenen zij een vrij beroep uit dat strikt wettelijk geregeld is. Tegen die achtergrond is het van wezenlijk belang dat hun beroepsuitoefening wordt onderworpen aan een geloofwaardig en doeltreffend tuchtrechtelijk kader dat beantwoordt aan de vereisten van objectiviteit, efficiëntie, professionaliteit en transparantie en dat het vertrouwen waarborgt van zowel het publiek en de overheid als van de betrokken beroepsbeoefenaars zelf.

De voorzitters van de tuchtraad wensen een verhoging van de bestaande vergoeding in functie van de door hen ingeschatte werklast van de op te nemen taken. Binnen de huidige budgettaire context lijkt een dergelijke verhoging op dit moment echter niet haalbaar.

We hebben het College van de hoven en rechtbanken en de voorzitters van de tuchtraad daarvan ingelicht. We hebben hen gevraagd om de werkzaamheden zo spoedig mogelijk te hervatten, zodat de hangende dossiers kunnen worden behandeld.

Dat neemt niet weg dat de vraag naar een hogere vergoeding op een later tijdstip opnieuw kan worden geëvalueerd, met name in het kader van de lopende reflectie over de hervorming van het tuchtrecht voor magistraten, alsook in het licht van de effectieve werklast die zich voor de leden van de tuchtraad voor notarissen en gerechtsdeurwaarders in de praktijk zal manifesteren.

06.03 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord. Op sommige vragen heb ik geen antwoord gekregen, onder andere over het aantal dossiers dat op dit ogenblik geblokkeerd is, maar die vragen zal ik schriftelijk indienen.

Het is goed dat een aantal zaken zijn gerealiseerd, zoals het huishoudelijk reglement en de ICT-toepassingen. Inzake de vergoeding blijft een en ander geblokkeerd. Het is wel van belang dat de tuchtraad naar behoren functioneert, want de tuchtdossiers moeten worden behandeld. Anders komt het ook de geloofwaardigheid van Justitie niet ten goede. Ik hoop dus dat die vergoedingskwestie snel kan worden opgelost.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: Les questions jointes n° 56015854C de Mme Greet Daems, n° 56015855C de M. Julien Ribaudou et n° 56015857C de M. Nabil Boukili sont reportées.

07 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De structurele problemen in de gevangenis van Gent en de ingebrekestelling door de OVB" (56015880C)

07 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les problèmes structurels à la prison de Gand et la mise en demeure de l'OVB" (56015880C)

07.01 Marijke Dillen (VB): Ik verwijs naar de tekst van mijn vraag zoals ingediend.

De problematiek van de overbevolking en de erbarmelijke omstandigheden in de gevangenissen is al lang bekend maar blijft verslechteren. Het aantal grondslapers blijft maar toenemen. De Orde van Vlaamse Balies stelt terecht dat ze deze evolutie niet kan blijven negeren.

De Orde van Vlaamse Balies heeft de Belgische Staat formeel in gebreke gesteld om alle noodzakelijke en passende maatregelen te nemen om de aanhoudende, ernstige en structurele problemen in de gevangenis van Gent aan te pakken. Deze stap vormt een eerste concrete actie maar zal niet zonder gevolg blijven. De OVB stelt duidelijk: "Of je vele en lange gevangenisstraffen wil, is een politieke keuze. De wijze waarop je deze straffen uitvoert is dat niet. Vandaag zien we overvolle, onveilige en

onhygiënische gevangenissen waar mensen op de grond slapen zonder recreatiemogelijkheden en zonder toegang tot basiszorg. Dit is onaanvaardbaar en we stelden vast dat het niet verbetert. Het is dan ook onze plicht om de overheid ter verantwoording te roepen." De overbevolking is slechts één aspect van de problematiek. Andere tekortkomingen maken dat er geen sprake is van een menswaardige detentie, zoals de gebrekkige infrastructuur en slechte materiële omstandigheden, een gebrek aan aangepaste zorg voor geïnterneerden, een ontoereikend detentieregime met beperkte toegang tot re-integratie, enz.

Heeft de minister kennis van deze ingebrekestelling door de Orde van Vlaamse Balies? Welk gevolg werd hieraan gegeven?

Heeft de Orde van Vlaamse Balies een concreet en gedetailleerd antwoord gekregen? Kan de Minister hierover een gedetailleerde toelichting geven?

07.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Dillen, ik heb op 30 april inderdaad een ingebrekestelling van de Orde van Vlaamse Balies ontvangen. Daarin werd gevraagd om binnen veertien kalenderdagen na ontvangst van die ingebrekestelling alle maatregelen te nemen die nodig zijn om de onwettige toestand in de gevangenis van Gent te beëindigen.

Ik heb die ingebrekestelling beantwoord, waarbij ik erken dat de problematiek van de overbevolking, helaas niet alleen in Gent, bijzonder ernstig is en dat dit probleem ten gronde moet worden aangepakt. Ik heb aangegeven dat zowel ikzelf als minister van Justitie als de federale regering zich bewust zijn van de omvang van het probleem en van de impact ervan op de leefomstandigheden van de gedetineerden en geïnterneerden, op de werking van de inrichtingen en zeker ook op het personeel, dat onder bijzonder moeilijke omstandigheden de opdrachten moet vervullen.

Vanuit die vaststelling is een reeks maatregelen genomen om de overbevolking te bestrijden, zoals we vanochtend nog hebben besproken. Op 20 maart werd een akkoord bereikt over bijkomende maatregelen en vervolgens hebben we dat plan uitgevoerd. Het gaat uiteraard om een gefaseerde aanpak, waarbij onmiddellijke noodmaatregelen worden genomen, naast maatregelen op korte en middellange termijn. Daarnaast zijn er ook structurele ingrepen, die ik aan de Orde van Vlaamse Balies heb toegelicht. Vervolgens ben ik kort ingegaan op de situatie in de gevangenis van Gent, waarbij ik een aantal elementen in de juiste context heb geplaatst.

Omdat de problematiek van de overbevolking bijzonder complex is, heb ik tot slot de OVB uitgenodigd voor overleg. Dat overleg heeft intussen ook plaatsgevonden. Ik heb ook mondeling kennisgenomen van de bezorgdheden van de OVB en van de intentie om de Belgische staat te dagvaarden. Op 3 juni heb ik een kopie van die dagvaarding ontvangen. De zaak is inmiddels aanhangig bij de burgerlijke rechtbank in Gent.

07.03 **Marijke Dillen** (VB): Dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister. Het is positief dat u hebt geantwoord op de ingebrekestelling van de Orde van Vlaamse Balies, want uw collega's antwoorden niet altijd wanneer zij een ingebrekestelling ontvangen, maar dat terzijde.

U hebt ons een overzicht van uw antwoord gegeven. Er heeft een overleg plaatsgevonden, maar toch is er momenteel een procedure hangende voor de rechtbank van Gent. Kunt u daarover meer uitleg geven? Wat wordt er heel specifiek van de Belgische Staat gevorderd? Is dat beperkt tot de gevangenis van Gent of wordt dat opengetrokken naar andere gevangenissen? Daar ben ik toch benieuwd naar.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 **Vraag van Wouter Raskin aan Annelies Verlinden** (Justitie, belast met de Noordzee) over "De opsporing van ketamine in het verkeer" (56015901C)

08 **Question de Wouter Raskin à Annelies Verlinden** (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La détection de la prise de kétamine au volant" (56015901C)

08.01 **Wouter Raskin** (N-VA): Mevrouw de minister, ketamine is ondertussen een erg populaire drug met een grote negatieve impact op het rijgedrag. Tot voor kort was het gebruik van ketamine in het verkeer niet officieel strafbaar. Daar is recent verandering in gebracht. De drug is ondertussen expliciet

toegevoegd aan de lijst van verboden producten.

De handhaving daarvan is niet zo evident. De speekseltesten die de politie vandaag gebruikt, kunnen ketamine niet opsporen. Het is dan ook van het allergrootste belang dat er aangepaste speekseltesten komen.

Het behoort tot uw bevoegdheid om de aangepaste speekseltesten aan te kopen en te verdelen. Welke stappen zijn er ondertussen gezet?

Begin dit jaar heeft de minister van Binnenlandse Zaken aangegeven dat zulke testen pas tegen de zomer van 2027, dus over een jaar, beschikbaar zouden zijn. Klopt dat? Zo ja, is er een mogelijkheid om het proces te versnellen?

Alvorens een openbare aanbesteding kan worden uitgeschreven, moeten het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie (NICC) en de FOD Justitie de technische specificaties voor de benodigde testen vaststellen. Volgens Vias institute heeft het NICC alvast een advies klaar over de te hanteren drempelwaarden. Wanneer verwacht u dat het NICC en de FOD Justitie hun werkzaamheden zullen hebben afgerond en wanneer plant u een mogelijke aanbesteding?

08.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer Raskin, de aankoop van de speekseltesten wordt opgevolgd door de FOD Justitie. Momenteel loopt een contract van 1 juli 2023 tot 30 juni 2027, waarbij de FOD Justitie speekseltesten kan aankopen. In dat contract is in de opsporing van ketamine evenwel niet voorzien, omdat er tot op vandaag geen wettelijke basis voor was. Daar komt nu verandering in door wetswijzigingen die heel recent werden goedgekeurd in het Parlement. Een formeel lastenboek kan immers pas worden opgesteld zodra het wettelijk kader definitief is goedgekeurd.

Om in dit dossier snel vooruitgang te boeken, heb ik het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie al voor de stemming gevraagd om proactief werk te verrichten rond de technische mogelijkheden, de marktverkenning en de wetenschappelijke onderbouwing van een grenswaarde voor ketamine.

Alles wat vooraf kon worden voorbereid, is ook al voorbereid. De FOD Justitie werkt momenteel volop verder aan die nieuwe overheidsopdracht voor speekseltesten, die wel in de mogelijkheid zal voorzien om ketamine op te sporen en waarbij de nieuwe tests zullen voldoen aan de nieuwe regelgeving, die is afgestemd op nieuwe evoluties inzake middelengebruik in het verkeer, en aan de nood van de politie om over een snelle speekseltest te kunnen beschikken.

Het klopt trouwens niet dat bestuurders die vandaag onder invloed van ketamine rijden, volledig buiten schot zouden blijven. Politiediensten maken gebruik van een checklist om dronkenschap of een soortgelijke staat, met name ten gevolge van het gebruik van drugs of geneesmiddelen, vast te stellen en kunnen op die basis een vervolging opstarten.

Op basis van de speekselcollector kunnen labo's vandaag ook al een analyse uitvoeren voor ketamine.

08.03 **Wouter Raskin** (N-VA): Mevrouw de minister, hallucinaties, desoriëntatie en een verminderd bewustzijn zijn natuurlijk levensgevaarlijk in het verkeer. Ik begrijp uit uw antwoord dat het, aangezien het huidige contract nog niet afgelopen is, onmogelijk is om te versnellen. Het contract zou lopen tot juni 2027. Dat ligt in de lijn van wat minister Quintin ook al zei. Het is een beetje jammer dat we niet sneller kunnen gaan. Ik wil u wel danken omdat u het NICC alvast hebt gevraagd om proactief te werken, zodat we zo snel mogelijk kunnen landen.

Het klopt natuurlijk dat mensen niet helemaal vrijuit gaan, maar als we de cijfers van het NICC van 2025 over de laboanalyses bekijken, zien we vandaag inderdaad al dat maar liefst 6 % van die tests aangeven dat mensen ketamine hebben gebruikt in het verkeer. Aangezien dat een toevallige vaststelling is naar aanleiding van het gebruik van andere middelen, mogen we verwachten dat het probleem van ketamine in het verkeer vele malen groter is dan we vandaag denken. Ik denk dus dat het van het allergrootste belang is om geen tijd te verliezen en het NICC en de FOD Justitie te blijven aanzetten om zo snel mogelijk te landen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 **Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De aangekondigde vele extra krachten in de strijd tegen financiële fraude" (56015909C)**

09 **Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les nombreux renforts annoncés dans la lutte contre la fraude financière" (56015909C)**

09.01 **Marijke Dillen (VB):** Ik verwijs naar de schriftelijke voorbereiding van mijn vraag.

Het federaal parket krijgt er 30 personeelsleden bij die zich gaan bezighouden met economische misdrijven zoals sociale en fiscale fraude en corruptie. Althans zo staat te lezen in de media. Het team zou bestaan uit tien magistraten, tien parketjuristen en tien gedetacheerde fiscale ambtenaren onder leiding van een adjunct-federaal procureur. Vier van de tien magistraten zouden een aantoonbare financiële of fiscale expertise moeten hebben. De afdeling zou volgend jaar al operationeel moeten zijn.

Daarnaast zouden de parketten en de rechtbanken er landelijk 77 personeelsleden bij krijgen om de strijd tegen financiële misdaad op te voeren en gespecialiseerde dossiers te behandelen, boven op de 30 personeelsleden die voorzien zijn voor het financieel parket.

Allemaal bijzonder mooie aankondigingen. Het is maar de vraag of deze woorden kunnen worden omgezet in daden. Ik heb dan ook de volgende vragen:

Kan de minister de voormelde informatie die in de pers is verschenen bevestigen? Zo ja, is er al wetgevend werk verricht om deze aankondigingen te realiseren? Wat is de stand van zaken? Wanneer zullen de wetgevende initiatieven worden overgemaakt aan het parlement?

Het is geen geheim dat de kaders van bestaande parketten en rechtbanken moeilijk kunnen worden ingevuld. Kan de minister een globaal overzicht geven van het aantal vacatures die desbetreffend nog dienen te worden ingevuld (zowel bij de parketten, als bij de rechtbanken)? Als de bestaande kaders moeilijk tot niet kunnen worden ingevuld, hoe denkt de minister de nieuwe nog te creëren kaders in te vullen? Welke bijkomende initiatieven zullen daartoe genomen worden, en wanneer kan resultaat verwacht worden?

Wat is de budgettaire impact van deze nieuwe aankondigingen? Werden deze kosten al opgenomen in de begroting? Kunt u desbetreffend de noodzakelijke toelichting geven?

09.02 **Minister Annelies Verlinden:** Mevrouw Dillen, de regering beoogt inderdaad de fiscale, sociale en economische fraude doeltreffender aan te pakken en op die manier de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit op te voeren. Daarom wordt een financieel parket opgericht als sectie financiële criminaliteit bij het federaal parket. Dat financiële parket zal bestaan uit tien magistraten. Daarnaast werd voorzien in tien parketjuristen en tien gedetacheerde fiscale ambtenaren onder leiding van een financiële adjunct-federaal procureur. De nodige middelen zijn daarvoor ingeschreven.

Het wetsvoorstel houdende de oprichting van een financieel parket als sectie financiële criminaliteit bij het federaal parket werd op 11 mei in de Kamer ingediend door de heer Nuino. Dat wetsvoorstel kwam tot stand na overleg in de regering en met het federaal parket en het College van procureurs-generaal.

Ook de 77 bijkomende medewerkers voor Justitie in het kader van de strijd tegen fiscale en sociale fraude kan ik bevestigen. De middelen daarvoor zijn ter beschikking. Ik heb daar uitgebreid bij de bespreking van de begrotingscontrole toelichting bij gegeven.

Vandaag zijn 63 vacatures voor magistraten bij de hoven en de rechtbanken en 32 bij het openbaar ministerie met het oog op een volledig kader niet ingevuld. Voor de volledigheid, het kader van het Hof van Cassatie behoeft geen invulling meer. Conform het regeerakkoord zullen de vacante plaatsen nog voor de zomer worden gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad*.

Onder meer via de maatregelen in het Hefboomplan, die tot doel hebben het ambt van magistraat aantrekkelijker te maken, willen we het aantal personen die voor de magistratuur kiezen, verhogen. Ik denk daarbij aan de valorisatie van maximaal 12 jaar anciënniteit uit de privésector, de toekenning van maaltijdcheques en de vergoeding voor telewerk. Het wetsontwerp dat maatregelen bevat om het ambt

aantrekkelijker te maken, werd gisteren na de bespreking hier in commissie goedgekeurd.

De budgettaire netto-opbrengst van het financieel parket als sectie financiële criminaliteit bij het federaal parket wordt geraamd op 3,5 miljoen euro in 2026, 38 miljoen euro in 2027, 116 miljoen euro in 2028 en 196 miljoen euro in 2029. De budgettaire kosten van het financieel parket worden geraamd op 6 miljoen euro, zodat vanaf 2027 een positieve netto-impact wordt verwacht.

09.03 **Marijke Dillen** (VB): Dank u voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 **Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De aangepaste zorg voor geïnterneerde personen" (56015938C)**

10 **Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les soins adaptés aux personnes internées" (56015938C)**

10.01 **Marijke Dillen** (VB): *Vandaag verblijven meer dan 1000 geïnterneerden in de gevangenissen waar ze niet de nodige aangepaste zorg krijgen. Maar dit zet wel druk op de gevangeniscapaciteit en nog meer op het gevangenispersoneel. Al lang wordt er een pleidooi gehouden voor de overdracht van de penitentiaire gezondheidszorg naar het Departement Volksgezondheid, tot op heden helaas zonder resultaat. Dit ondanks het feit dat dit land al herhaaldelijk werd veroordeeld voor de abominabele omstandigheden van de geïnterneerden in onze gevangenissen. In de Beleidsnota werd er aangekondigd dat er een Taskforce Internering werd opgericht om de problematiek samen met de minister van Volksgezondheid en de deelstaatsministers bevoegd voor Justitie en Welzijn integraal aan te pakken.*

Deze taskforce heeft een actieplan dat acties omvat op de in-, door- en uitstroom van geïnterneerden in de gevangenissen. Welke initiatieven zijn er inmiddels genomen om deze acties uit te voeren? Wat zijn hiervan de resultaten? Wat staat er nog op de planning? Graag een gedetailleerd overzicht.

Wat is de inbreng hierbij van de verschillende betrokken ministers en departementen?

Werd er door de taskforce inmiddels gerapporteerd over de uitvoering van dit actieplan?

Zijn er inmiddels reeds concrete initiatieven genomen om de penitentiaire gezondheidszorg over te dragen naar het Departement Volksgezondheid? Zo ja, wat is de stand van zaken en is er al een concrete timing? Zo neen, waarom niet?

10.02 **Minister Annelies Verlinden**: Collega Dillen, het actieplan inzake internering, goedgekeurd door de ministerraad op 18 juli 2025, wordt momenteel volop uitgevoerd. Alle acties zijn opgestart of al gerealiseerd. Het plan zet in het algemeen in op een duurzame aanpak van de problematiek, met maatregelen op korte termijn om bijkomende capaciteit en betere zorg te voorzien, maar ook met structurele hervormingen op langere termijn. Er wordt binnen de taskforce Internering bovendien nauw samengewerkt met collega Vandenbroucke. De taskforce komt tweewekelijks samen om de stand van zaken van de verschillende acties op te volgen en verdere initiatieven op elkaar af te stemmen.

Wat de instroom betreft, werd het beveiligd klinisch observatiecentrum in Haren verder geoperationaliseerd. De werking van het centrum kent een duidelijke toename en evolueert van een eerder occasionele inzet naar een structureel instrument binnen de strafrechtketen. Tegelijk wordt ingezet op verdere professionalisering en bijkomende expertise door de oprichting van een behandel- en oriëntatiecentrum in Haren. Dat centrum zal nieuwe geïnterneerden opvangen om pretherapie aan te bieden en een onderbouwd eerste advies af te leveren voor de eerste zitting van de Kamer voor de Bescherming van de Maatschappij. Daarnaast worden opleidingen georganiseerd voor magistraten en advocaten en bekijken we samen met het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (IGO) hoe bijkomende gerichte vormingen kunnen worden uitgewerkt.

Voor de doorstroom worden bijkomende capaciteit en begeleiding voorzien. Zo werden de mobiele equipes internering door Volksgezondheid versterkt met twaalf vte's en worden in 2026 90 extra plaatsen in forensische zorghuizen uitgerold. In het Forensisch Psychiatrisch Centrum Gent worden

bovendien voorbereidingen getroffen voor 30 bijkomende plaatsen via modulaire units. Daarnaast werden in Saint-Bernard in Manage 10 upgradeplaatsen gerealiseerd en werden 20 extra plaatsen binnen beschut wonen voorzien voor geïnterneerden in een traject van invrijheidstelling op proef.

Ook voor de uitstroom worden verdere stappen gezet via trilateraal overleg met de Dienst Vreemdelingenzaken en Volksgezondheid. Er wordt gewerkt aan een specifieke acties voor geïnterneerden zonder verblijfsrecht en aan een betere coördinatie tussen alle betrokken actoren. De FOD Justitie richt in dat kader een centraal contactpunt op om die doelgroep op te volgen en de communicatie- en besluitvormingslijnen met de andere actoren te coördineren.

Parallel loopt de voorbereiding van een hervorming van de interneringswet, mede op basis van input uit het onderzoek van het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie (NICC). Het is de bedoeling nog voor de zomer een conceptnota voor te leggen aan de regeringspartners.

Wat de overdracht van de penitentiaire gezondheidszorg betreft, werd al eerder toegelicht dat die reorganisatie gefaseerd verloopt. De eerste fase is inmiddels afgerond en betreft de dekking door het RIZIV van alle medische prestaties die tijdens detentie buiten de gevangenismuren plaatsvinden.

Parallel lopen ook initiatieven voor de bestrijding van hepatitis in de gevangenissen. De tweede fase, waarbij het RIZIV ook de medische prestaties binnen de gevangenismuren zou dekken, wordt momenteel inhoudelijk voorbereid door de betrokken administraties. Het gaat om een technisch, reglementair en wettelijk complexe operatie. Tegelijkertijd wordt onderzocht of het RIZIV al vroeger de kosten van medicatieleveringen in de gevangenissen kan overnemen.

Dat moet uiterlijk tegen 2029 gerealiseerd worden, wanneer de huidige contracten van Justitie voor medicatieleveringen aflopen. Binnen Volksgezondheid wordt daarnaast, in overleg met Justitie, gewerkt aan een pilootproject. Daarbij wordt binnen één instelling al gestart met de volledige overdracht van de medische zorgverlening.

10.03 Marijke Dillen (VB): Dank u wel voor uw uitgebreide antwoord.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: Les questions n° 56015843C et n° 56015854C de Mme Greet Daems, n° 56015844C, n° 56015855C, n° 56016005C et n° 56016006C de M. Julien Ribaud et n° 56015857C de M. Nabil Boukili sont retirées.

11 Question de François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'anonymisation de l'identité des gardiens de prison" (56016058C)

11 Vraag van François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De anonimisering van identificatiegegevens van cipiers" (56016058C)

11.01 François De Smet (DéFI): *La presse s'est fait l'écho tout récemment d'une initiative du gouvernement fédéral visant à anonymiser l'identité des gardiens de prison pour les protéger de l'escalade des menaces, agressions et cocktails Molotov dont ils sont victimes.*

Si cette initiative répond à une préoccupation réelle et urgente, elle soulève des questions quant à son caractère suffisant et aux moyens globaux consentis pour la sécurité du personnel pénitentiaire, car en dépit du volontarisme de votre politique en la matière, la surpopulation carcérale et les dommages collatéraux constituent un problème endémique .

En conséquence, madame la ministre peut-elle me faire savoir:

Quel est le cadre juridique précis envisagé pour l'anonymisation? S'agit-il d'une mesure législative ou réglementaire? Quel est le calendrier d'adoption? Si elle estime que la mesure d'anonymat sera suffisante face à l'escalade constatée? Dans l'affirmative, si d'autres mesures de protection sont prévues, telles que formation, équipement de protection, accompagnement psychologique, sécurisation des abords des prisons?

Quelles ressources humaines et budgétaires supplémentaires le gouvernement entend allouer au secteur pénitentiaire pour améliorer structurellement les conditions de travail et de sécurité des agents? Si vos services disposent d'un état des lieux actualisé des incidents violents dans les établissements pénitentiaires belges et si il peut être communiqué à la Chambre?

11.02 Annelies Verlinden, ministre: Monsieur De Smet, un avant-projet de loi concernant la pseudonymisation de l'identité de certains membres du personnel pénitentiaire est en cours de rédaction. Il vise, entre autres, à modifier la loi du 23 mars 2019 sur l'organisation des services pénitentiaires et le statut du personnel pénitentiaire. Cet avant-projet de loi prévoit l'identification des membres du personnel de l'administration pénitentiaire par un code numérique unique et un prénom.

Les mesures faisant l'objet d'une modification de la loi devraient rendre plus difficile l'accès des détenus à des données privées de membres du personnel, lesquelles pourraient servir à recueillir des informations supplémentaires sur ces personnes ou sur leur environnement immédiat.

L'avant-projet de loi, qui régit également d'autres thèmes, a été soumis à divers organismes consultatifs pour avis. Il fera ensuite l'objet de discussions au sein du gouvernement et sera soumis à l'avis du Conseil d'État et de l'Autorité de protection des données.

L'objectif est donc de mieux protéger les membres du personnel et leurs proches, tout en garantissant une application correcte du cadre déontologique et du droit de plainte des détenus. Cette mesure ne constitue pas en soi un moyen suffisant pour garantir la sécurité, mais elle peut contribuer à protéger plus efficacement le personnel contre certains profils à risque.

C'est la raison pour laquelle nous accordons également beaucoup d'importance à la formation de notre personnel en matière de sécurité dynamique, à son accompagnement psychologique lorsque cela s'avère nécessaire, ainsi qu'à l'entretien et à l'amélioration des installations et des procédures de sécurité.

Les incidents critiques, y compris les faits de violence, font effectivement l'objet d'un suivi. Je vous renvoie, sur ce sujet, à la réponse que j'ai donnée à la question écrite n° 1077, qui comprend les données chiffrées.

11.03 François De Smet (DéFI): Je vous remercie, madame la ministre, pour votre réponse.

Je pense qu'il s'agit d'une bonne initiative, que nous soutiendrons a priori. Nous voyons bien les nombreuses intimidations dont les agents pénitentiaires, mais aussi les membres de leurs familles, font l'objet, de plus en plus, de la part des narcotrafiquants et des criminels en tout genre qui gravitent autour du système pénitentiaire.

Je vous remercie.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

12 Question de François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport RSF sur la liberté de presse" (56016069C)

12 Vraag van François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het rapport van RWB over de persvrijheid" (56016069C)

12.01 François De Smet (DéFI): *Le rapport 2026 de Reporters sans frontières (RSF) identifie un mécanisme "d'ampleur inédite" en Belgique: des lois existantes – civiles ou pénales – sont instrumentalisées pour intimider des journalistes et entraver leur travail d'investigation, on évoque à ce propos un vent de "censure préalable" car des procédures judiciaires tentent de plus en plus d'interdire des enquêtes avant même leur publication. Sur le terrain, lors de manifestations à Bruxelles ou Liège, les intimidations se multiplient.*

Le journal Le Soir consacre une analyse approfondie à ce phénomène, qu'il décrit comme une nouvelle forme de pression sur la presse libre. La Belgique, qui se targue de défendre la liberté de la presse, voit ainsi sa réputation internationale écornée.

Si notre cadre législatif reste protecteur, le paysage médiatique wallon et bruxellois souffre d'une hyperconcentration: une poignée de grandes familles possède l'essentiel de la presse écrite, limitant de fait la diversité des voix.

Un autre magazine met quant à lui en lumière le fait que les femmes journalistes, en particulier, font face à un climat d'insécurité numérique marqué par des menaces sexistes et racistes d'une violence inouïe, poussant certaines d'entre elles à abandonner des sujets jugés trop risqués.

En conséquence, madame la ministre peut-elle me faire savoir:

Si elle a pris connaissance du rapport RSF 2026 et partage le constat selon lequel certains mécanismes juridiques belges – procédures SLAPP, actions en diffamation, injonctions – sont utilisés de manière disproportionnée contre des journalistes?

Si le parquet fédéral dispose d'instructions spécifiques pour traiter avec discernement les plaintes déposées à l'encontre de journalistes dans l'exercice de leur fonction?

12.02 Annelies Verlinden, ministre: Monsieur De Smet, je vous remercie pour cette question qui touche à un enjeu fondamental de l'État de droit: la protection de la liberté de la presse et des conditions dans lesquelles les journalistes peuvent exercer leur mission d'information. J'ai effectivement pris connaissance des constats formulés par Reporters sans frontières dans son rapport 2026, ainsi que des analyses et témoignages relayés dans la presse concernant les pressions auxquelles certains journalistes sont confrontés.

Le gouvernement attache la plus grande importance à la liberté d'expression et à la liberté de la presse, garanties notamment par la Constitution, par la Convention européenne des droits de l'homme et par la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne. Cette liberté constitue un pilier essentiel de notre démocratie. À l'instar de Reporters sans frontières, je reste attentive au phénomène des Strategic Lawsuits Against Public Participation (SLAPP), mais je me permets également de rappeler l'efficacité de notre cadre législatif dans le secteur des médias.

Ce cadre a d'ailleurs été récemment renforcé avec l'adoption par le Parlement de la loi transposant la directive anti-SLAPP, confirmant ainsi le statut de bon élève de la Belgique dans la lutte contre ce phénomène. Bien que la nouvelle loi belge anti-SLAPP ne concerne que des procédures civiles, je resterai attentive à l'évolution de la situation sur le plan pénal.

Par ailleurs, les plaintes contre les journalistes ne relèvent pas en soi de la compétence exclusive du parquet fédéral, mais bien de l'ensemble des parquets du pays. Le ministère public est garant de la défense des intérêts de la société, et la liberté de la presse en constitue évidemment un élément important. Les critères de la loi anti-SLAPP peuvent déjà servir de guides au ministère public pour identifier d'éventuelles plaintes qui seraient motivées par une volonté de censure. À ce stade, je fais confiance au Collège des procureurs généraux, qui jugera de la nécessité d'adopter une circulaire si la situation l'exige. Je vous remercie de votre attention.

12.03 François De Smet (DéFI): Je remercie simplement la ministre pour sa réponse.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 **Samengevoegde vragen van**

- Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De diefstal van in beslag genomen lachgasflessen uit een verzegelde hangar in Halle" (56016113C)
- Ortwin Depoortere aan Bernard Quintin (Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Beliris) over "De diefstal van in beslag genomen lachgasflessen van een drugsbende" (56016155C)
- Eva Demesmaeker aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De diefstal van in beslag genomen lachgas in Halle" (56016180C)

13 **Questions jointes de**

- Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le vol, dans un hangar scellé à Hal, de bouteilles de protoxyde d'azote saisies" (56016113C)
- Ortwin Depoortere à Bernard Quintin (Sécurité et Intérieur, chargé de Beliris) sur "Le vol de bouteilles de protoxyde d'azote confisquées à des trafiquants de drogue" (56016155C)
- Eva Demesmaeker à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le vol de protoxyde d'azote saisi à Hal" (56016180C)

De **voorzitter**: Alleen mevrouw Demesmaeker is aanwezig, zie ik.

13.01 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, ik moest collega Depoortere uitdrukkelijk verontschuldigen, hij zit op dit ogenblik de commissie voor Binnenlandse Zaken voor. Zijn vraag was bovendien eigenlijk gericht aan minister Quintin, maar dat is dus de reden waarom hij afwezig is.

Le **président**: Très bien. Je ne le formulais pas comme une critique, mais vous avez le droit de répliquer.

13.02 **Eva Demesmaeker** (N-VA): Mevrouw de minister, ik heb deze vraag ook gesteld aan minister Quintin en zijn antwoord was vooral een antwoord op de vraag van uw collega, maar niet op de mijne, dus ik hoop vandaag een ander antwoord te krijgen. U kunt dat dan ook bezorgen aan uw collega.

Het gaat hier over een heel absurd verhaal van enkele weken geleden. In Halle hadden dieven lachgas gestolen dat in beslag genomen was door de politie. Die heeft toen beslist om dat lachgas daar gewoon te laten liggen. Men heeft het slot vervangen en de loods verzegeld. We weten allemaal dat lachgas bijzonder explosief is. Dat is ook de reden waarom er werd beslist om het niet naar Brussel te verhuizen, maar daar te laten liggen.

Dat baart mij bijzonder veel zorgen en ik heb het er met verschillende collega-burgemeesters ook over gehad. Dat lachgas ligt daar opgeslagen en noch ik als burgemeester noch de korpschef van de politiezone waren daarvan op de hoogte. Naar veiligheid toe vind ik dat echt absurd, want wie draagt de verantwoordelijkheid wanneer de boel ontploft? Lokaal steken wij enorm veel tijd en moeite in het controleren van alle loodsden, het bekijken wat waar opgeslagen ligt en het in orde brengen van vergunningen. Als zoiets dan ontdekt wordt en we dat in de pers moeten lezen, dan vind ik dat echt absurd.

Nogmaals, dat goedje is blijkbaar te gevaarlijk voor de gebouwen van Justitie, maar het gewoon in een loods laten liggen – waar die loods zich bevindt, is voor mij tot op dit moment nog steeds een raadsel – , is dan blijkbaar geen probleem.

Hoe kan het dat niemand op de hoogte was van het potentiële veiligheidsrisico in onze buurt? Waarom wordt in dezen de burgemeester niet op de hoogte gebracht? Waarom wordt de lokale politiezone niet op de hoogte gesteld van de vondst en de inbeslagname door het Brussels parket? Waarom werd de brandweer evenmin op de hoogte gesteld?

Primeert het geheim van het onderzoek op de veiligheid van de bevolking, waarvoor wij verantwoordelijkheid dragen? Wie is de verantwoordelijke wanneer het fout loopt?

Welke protocollen zijn er bij inbeslagname van gevaarlijke goederen? Wat zijn de voorschriften en wie beslist over de plaats van opslag? Wie moet er daarover worden ingelicht? Wie staat er in voor de bewaking? Wie neemt dat op zich en hoe kon zoiets gebeuren? Waarom werden de voorschriften niet nageleefd? Wie heeft er dus in dit verhaal gefaald? Als die gebeurtenissen wel volgens protocol zijn verlopen, hoe kunnen we in de toekomst vermijden dat dergelijke zaken zich nog voordoen?

13.03 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Demesmaeker, hoewel de situatie varieert naargelang de plaats, is de opslag van in beslag genomen flessen lachgas een recent probleem dat in korte tijd aanzienlijk is toegenomen.

Er bestaan verschillende algemene richtlijnen omtrent het beheer van in beslag genomen goederen, zoals de regels van het Wetboek van strafvordering inzake de bewaring van overtuigingsstukken en de veiligheidsregels voor recipiënten onder druk, maar ook het vervoer van gevaarlijke goederen.

Specifieke nationale richtlijnen voor de in beslagname, ophaling of vernietiging van in beslag genomen lachgasflessen bestaan vandaag niet, waardoor de aanpak kan verschillen per arrondissement. Het parket van Brussel bevestigt dat in deze zaak alle vereiste procedures en stappen werden nageleefd.

In beslag genomen goederen mogen worden opgeslagen in de lokalen van de politie als dat mogelijk is. Gevaarlijke producten, grote hoeveelheden of omvangrijke goederen moeten elders worden opgeslagen. Aangezien de opslagcapaciteit van de politiezone Brussel-Hoofdstad-Elsene ontoereikend was voor de betrokken hoeveelheid lachgas en er bovendien geen acuut veiligheidsrisico werd vastgesteld, werd beslist om het lachgas tijdelijk op te slaan in dezelfde loods, zij het onder verhoogde veiligheidsmaatregelen. Voor nadere toelichtingen vraag ik u om u te richten tot mijn collega.

Voor de vernietiging moet voor elk dossier een afzonderlijke aanbestedingsprocedure worden opgestart, wat veel tijd in beslag neemt. De verwerking van deze cilinders brengt namelijk aanzienlijke technische risico's met zich mee. Het gaat om een vorm van afvalverwerking die gespecialiseerde installaties vereist, omdat er ontplofingsgevaar bestaat. Dat kan ernstige schade veroorzaken aan verbrandingsovens en andere infrastructuur, waardoor slechts een beperkt aantal verwerkingsinstallaties geschikt of bereid is om dergelijke cilinders te vernietigen.

Een vordering verloopt via een klassieke aanbestedingsprocedure, waarbij meerdere ondernemingen worden aangeschreven om binnen een vooraf gestelde termijn een offerte in te dienen. Op het ogenblik van de feiten liep de aanbestedingsprocedure met betrekking tot de betrokken partij lachgasflessen nog.

De FOD Justitie is zich bewust van de noodzaak van een gemeenschappelijk kader en werkt momenteel samen met de FOD Volksgezondheid aan een raamovereenkomst om de inzameling en vernietiging van lachgas via gespecialiseerde firma's op een gestructureerde manier te organiseren. De FOD Volksgezondheid coördineert die opdracht en zal die ook in de markt zetten als *leading* FOD.

Justitie heeft na uitgebreide interne consultaties bij alle belanghebbende diensten, waaronder het parket en de politie, eind maart van dit jaar haar noden en technische vereisten in het dossier aan de FOD Volksgezondheid bezorgd. We verwachten dat de raamovereenkomst nog dit jaar kan worden gesloten en operationeel kan worden. In afwachting daarvan proberen we zoveel mogelijk geval per geval oplossingen te vinden.

Op korte termijn wordt ingezet op bijkomende maatregelen om te vermijden dat gevaarlijke in beslag genomen goederen op ongeschikte locaties moeten worden achtergelaten, door een snellere coördinatie tussen politie, parketten en gespecialiseerde partners voor ophaling en vernietiging.

13.04 **Eva Demesmaeker** (N-VA): Dank u voor uw antwoord. Het is iets duidelijker dan het antwoord van uw collega. In mijn ogen zijn er echter wel een aantal zaken die elkaar enigszins tegenspreken.

Er wordt gezegd dat het protocol is gevolgd. Dat zal dan wel zo zijn. Tegelijk lees ik dat volgens het protocol de burgemeester niet op de hoogte moest worden gebracht, aangezien er volgens de inschatting geen veiligheidsrisico's waren. Dat staat echter in contrast met het feit dat de goederen niet vervoerd kon worden omdat het potentieel te gevaarlijk was. U voelt wellicht ook aan dat dit bij de inwoners wringt. Wij zouden in elk geval wel de inschatting maken dat er sprake was van een potentieel veiligheidsrisico en dat wij dus op zijn minst op de hoogte hadden moeten zijn.

U zegt ook dat er wel degelijk veiligheidsmaatregelen genomen zijn. Het materiaal is echter wel gestolen. Dan stel ik mij de vraag of de veiligheid correct is ingeschat.

Ik hoor dat de leiding voor een deel nog bij de FOD Volksgezondheid ligt. Ik hoop dat dit geen

pingpongspel wordt waarbij de verantwoordelijkheid van de ene naar de andere wordt doorgeschoven, want anders vrees ik dat we er helemaal niet zullen raken. Ik hoop dan ook dat de protocollen in de toekomst beter op elkaar worden afgestemd en zeker nog eens grondig worden nagekeken.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

14 Question de François De Smet à Bart De Wever (premier ministre) sur "La lettre d'intention des représentants du personnel de la Sûreté de l'État" (56016160C)

14 Vraag van François De Smet aan Bart De Wever (eerste minister) over "De brief van de personeelsvertegenwoordigers van de Veiligheid van de Staat" (56016160C)

14.01 **François De Smet** (DéFI): Madame la ministre, le 18 mai 2026, le premier ministre et vous-même, je présume, avez reçu une lettre de recommandation des organisations représentatives du personnel de la Sûreté de l'État. Dans ce courrier, celles-ci reconnaissent le caractère positif de l'engagement de votre coalition pour le réarmement de notre défense face aux menaces géopolitiques dans un contexte international mouvant, mais font état que leur métier, le renseignement actif tant défensif qu'offensif, est insuffisamment exploité et valorisé dans le cadre de la guerre hybride à laquelle nous faisons face d'ores et déjà et qui va s'accroître à l'avenir. Ces organisations vous demandent de "repenser en profondeur la pratique concrète et décentralisée de l'intelligence en Belgique".

Madame la ministre, quelle est votre appréciation de ce courrier? Avez-vous reçu récemment des représentants du personnel à la suite de celui-ci? Des réponses concrètes seront-elles apportées aux interrogations des organisations syndicales – revalorisation du statut des officiers de renseignement et de sécurité, déploiement territorial, développement de l'expertise?

14.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Concernant votre première question, la lettre du front commun syndical a effectivement été reçue et portée à ma connaissance, ainsi qu'à celle du premier ministre.

Il va de soi que toute contribution au débat sur la sécurité nationale peut être lue avec intérêt. Cela étant, les canaux syndicaux ont leur place dans le dialogue social interne au service. Ils ne constituent pas en tant que tels un cadre de définition de la doctrine ou des orientations stratégiques de la Sûreté de l'État. Cette responsabilité appartient au gouvernement et à la direction du service.

Concernant votre deuxième question, le dialogue social existe et fonctionne dans les cadres prévus à cet effet. La question d'une rencontre formelle avec les représentants syndicaux sera examinée dans ce cadre.

Concernant votre troisième question, la Sûreté de l'État est déjà engagée dans des trajectoires de réformes concernant le statut des agents, les formations et les défis numériques. Ces réformes se font selon les priorités définies par le gouvernement, et sous ma supervision. Je fais confiance aux services pour mener les chantiers à bien, et ils me rendent régulièrement compte de leurs avancées.

Je voudrais par ailleurs être claire sur un point: l'idée mentionnée par le front commun syndical selon laquelle il faudrait se détourner de la course technologique est un débat sur lequel le gouvernement a déjà tranché. Face aux menaces hybrides d'aujourd'hui – la désinformation, les cyberattaques et les ingérences étrangères – la technologie n'est pas un luxe, mais un outil indispensable. Nous ne pouvons pas rester en retrait sur ce terrain.

14.03 **François De Smet** (DéFI): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse. Je pense cependant qu'il faut également entendre l'apparent sentiment de frustration d'une partie des cadres de la Sûreté de l'État. Il est selon moi tout à fait possible de combiner la course technologique, la guerre hybride et le renseignement de terrain. Par effet de contraste, l'essor des technologies va finir, selon moi, par revaloriser l'importance du travail de terrain, du travail de confiance et du travail humain. L'un n'empêche pas l'autre.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

15 Vraag van Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het penitentiair verlof voor terrorist Bakkali" (56016188C)

15 Question de Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le congé pénitentiaire du terroriste Mohamed Bakkali" (56016188C)

15.01 Alexander Van Hoecke (VB): Mijn vraag gaat over de terrorist Mohamed Bakkali. Bij de meesten van ons zal hij wel bekend zijn. Hij werd door het assisenhof van Parijs veroordeeld tot 30 jaar cel voor zijn aandeel in de aanslagen in Parijs in 2015. Hij moest minstens twee derde van die straf uitzitten. Het gaat voor alle duidelijkheid om een Belg, althans iemand met de Belgische nationaliteit. Hij was het logistieke meesterbrein achter die aanslagen en regelde onder meer de schuilplaatsen en de auto's voor de aanslagplegers.

Eerder was Bakkali al veroordeeld tot 25 jaar cel voor zijn aandeel in de mislukte aanslag op de Thalys. Het Franse antiterrorismeparket besliste in september 2022 om de twee straffen samen te brengen tot het wettelijke maximum van 30 jaar.

Na zijn veroordeling in Frankrijk werd Bakkali overgebracht naar België. Dat bleek een vergissing, want daardoor valt hij onder de Belgische strafuitvoeringswetgeving en kan hij na een derde van zijn straf al aanspraak maken op voorwaardelijke invrijheidstelling.

Volgens de media heeft de Brusselse strafuitvoeringsrechtbank Bakkali nu zes keer penitentiair verlof toegekend. Het Brusselse parket verduidelijkte dat het een negatief advies had gegeven over dat penitentiair verlof, wat mij zeer logisch lijkt, maar dat het niet meer in beroep kon gaan tegen die beslissing.

Kunt u de informatie die we in de media lezen volledig bevestigen? Wat is uw mening als minister van Justitie over het feit dat iemand die in totaal tot 55 jaar celstraf is veroordeeld, medeverantwoordelijk is voor de dood van meer dan 100 mensen en 300 gewonden heeft veroorzaakt, na elf jaar al penitentiair verlof kan krijgen? Ik vind uw visie daarop niet onbelangrijk.

Bent u van oordeel dat bepaalde gunsten bij de strafuitvoering, waaronder penitentiair verlof, aan veroordeelde terroristen moeten kunnen worden ontzegd? Moeten we een wettelijk kader creëren waardoor penitentiair verlof voor dergelijke massamoordenaars niet kan worden toegestaan? Zo ja, bent u bereid daartoe een initiatief te nemen?

15.02 Minister Annelies Verlinden: Mijnheer Van Hoecke, ik wil eerst verwijzen naar mijn antwoord in de plenaire vergadering van 21 mei. De Franstalige strafuitvoeringsrechtbank kende inderdaad aan de betrokkenen onder zeer strikte voorwaarden zes penitentiare verlopen toe. Het is niet aan mij als minister van Justitie om een oordeel te over die uitspraak vellen.

Op basis van vaste cassatierechtspraak, bevestigd door het Grondwettelijk Hof, zijn de in de wet betreffende externe rechtspositie geregelde strafuitvoeringsmodaliteiten, zoals het penitentiair verlof, niet op te vatten als gunsten, maar als voorwaardelijke subjectieve rechten, zodra aan de wettelijke voorwaarden is voldaan.

Dat is wat de wetgever, dit Parlement, heeft vastgelegd. Het is aan de rechterlijke macht om binnen die bandbreedte te handelen.

15.03 Alexander Van Hoecke (VB): Dank u wel voor uw antwoord, mevrouw de minister. U zegt dat het niet aan u is om iets te vinden van een veroordeelde terrorist die na elf jaar penitentiair verlof krijgt. Ik ben het daar absoluut niet mee eens. Ik vind wel degelijk dat het aan u is om daar als minister van Justitie een standpunt over in te nemen, om daar een visie over te hebben en om te zeggen of u het huidige wettelijke kader goed vindt of niet. Dat is wel degelijk ook uw taak en niet alleen die van dit Parlement.

U zegt dat wij de wetgevende macht zijn. Wij zullen daarom zelf met een initiatief komen om ervoor te zorgen dat veroordeelde terroristen niet langer in aanmerking kunnen komen voor penitentiair verlof. Dat valt immers echt niet uit te leggen. We hebben het hier daarnet ook gehad over het vertrouwen in justitie. Als er iets is dat het vertrouwen in justitie volledig ondermijnt, is het dit.

Iemand die meer dan honderd doden op zijn geweten heeft, kan na elf jaar al penitentiair verlof krijgen. Het parket zegt: doe dat niet, wij geven een negatief advies, maar toch gebeurt het. Niemand kan daartegen beroep instellen. Dat is vandaag een probleem in onze wetgeving.

We zullen met een wetsvoorstel komen om dat aan te passen. Ik vind wel degelijk dat u daar als minister van Justitie een visie over mag hebben.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

16 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De taskforce die het beleid rond agressie tegen zorgverleners moet versterken" (56016235C)

16 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La task force chargée de renforcer la politique contre les agressions de prestataires de soins" (56016235C)

16.01 **Marijke Dillen** (VB): *Agressie tegen zorgverleners blijft een belangrijk probleem binnen de gezondheidszorg. Om bestaande inzichten en ervaringen uit het werkveld te bundelen en de beleidsreflecties hierover te ondersteunen, ging op 19 mei jl. een federale taskforce "Preventie en aanpak van agressie tegen Zorgverleners" van start, een gestructureerd forum ter ondersteuning van de beleidsvoorbereiding opgericht door de minister van Justitie, van Sociale Zaken en Volksgezondheid en door de minister van Veiligheid voor Binnenlandse Zaken. In dit land bestaan verschillende initiatieven die inzetten op preventie, sensibilisering en ondersteuning bij agressie-incidenten in de zorg. Maar omdat de aanpak sterk verschilt naargelang de sector en context, is er nood aan een overkoepeld overlegorgaan waarin ervaringen, knelpunten en aandachtspunten uit de zorgsector kunnen worden samengebracht. De taskforce heeft als doel relevante input uit het werkveld te bundelen en te duiden met het oog op verdere beleidsafwegingen binnen de bestaande bevoegdheden en juridische kaders.*

Kan de minister meer toelichting geven betreffende deze taskforce?

Op welke wijze wordt deze samengesteld? Wat is de concrete opdracht?

Zijn er specifiek omschreven aandachtspunten die zullen worden onderzocht en in kaart gebracht?

Op welke wijze zal de samenwerking gebeuren tussen de verschillende betrokken departementen?

Wat is de timing? Wanneer moeten er concrete besluiten worden geformuleerd die kunnen leiden tot beleidsbeslissingen?

Ook de gemeenschappen hebben hierbij een belangrijke verantwoordelijkheid. Worden zij ook betrokken bij de werkzaamheden van deze taskforce?

16.02 Minister **Annelies Verlinden**: De aanpak van agressie tegen zorgverleners maakt integraal deel uit van mijn beleidsverklaring. Zorgverleners vervullen een essentiële rol in onze samenleving en moeten hun werk in veilige omstandigheden kunnen uitvoeren.

Vandaag bestaan in ons land al verschillende initiatieven. We willen die inspanningen verder versterken door meer synergie te creëren tussen zorg, veiligheid, handhaving en justitie.

Vanuit die overtuiging hebben de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de minister van Binnenlandse Zaken en ikzelf de federale taskforce Preventie en aanpak van agressie tegen zorgverleners opgericht. Die taskforce brengt de betrokken administraties en kabinetten van Volksgezondheid, Justitie en Binnenlandse Zaken samen met vertegenwoordigers van de sociale partners en beroepsorganisaties uit de zorgsector. Er werd bewust gekozen voor een brede samenstelling zodat de expertise uit het werkveld maximaal kan worden meegenomen.

Ook de samenwerking met de gemeenschappen is daarbij cruciaal. Daarom worden vertegenwoordigers van zorginstellingen en sectoren uit Vlaanderen, Wallonië en Brussel bij de werkzaamheden betrokken en wordt afstemming gezocht met de bevoegde gemeenschapsministers en administraties.

Wat de opdracht betreft, werd de taskforce opgebouwd rond negen thematische prioriteiten. Er wordt gewerkt aan een definitie van agressie, een centrale registratie van incidenten en het voorzien in structurele, evidencebased ondersteuning. Daarnaast wordt sterk ingezet op een mensgerichte pijler, met aandacht voor juridische opvolging en slachtofferbescherming, opleiding en vorming en sensibilisering. Ook veiligheids- en preventiemaatregelen, zoals infrastructuur, technologie en bewakingsmogelijkheden, maken integraal deel uit van het project.

Sinds begin juni zijn thematische vergaderingen opgestart. Gedurende de zomer worden de werkzaamheden verder uitgewerkt in technische werkgroepen. Nadien zullen de verschillende trajecten verder worden ontwikkeld via operationele maatregelen of via juridische en beleidsmatige initiatieven.

16.03 **Marijke Dillen** (VB): Dat was een uitvoerig antwoord, waarvoor dank.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

17 **Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De tewerkstelling van personen met een handicap bij Justitie" (56016253C)**

17 **Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le taux d'emploi des personnes en situation de handicap au sein du pôle Justice" (56016253C)**

17.01 **Marijke Dillen** (VB): Ik verwijs naar de schriftelijke voorbereiding van de vraag.

De Commissie voor de Inclusie van Personen met een Handicap (CIPH) heeft de opdracht om een jaarlijks verslag op te stellen betreffende de recente statistieken over de tewerkstelling van personen met een handicap bij de federale overheid. Het wettelijke quotum bedraagt 3% wat zou overeenkomen met 1602 voltijdse equivalenten. Het evaluatieverslag 2025 werd gepubliceerd en hieruit blijkt dat bij de FOD Justitie het percentage medewerkers met een handicap 1,75% bedraagt. In dit cijfer zijn de bestellingen geplaatst bij maatwerkbedrijven inbegrepen. Bij het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie dat valt onder de bevoegdheid van de minister bedraagt het percentage 0.

Wat is de reactie van de minister op deze resultaten?

Welke initiatieven zijn er sinds 2020 genomen om relevante acties te voeren ter bevordering van de inclusie van personen met een handicap? Graag een gedetailleerd overzicht op jaarbasis.

Zijn er initiatieven genomen om de voorwaarden voor de erkenning van de beheersing van een gebarentaal voor de federale ambtenaren aan te passen? De doelstelling is hierbij om personen die één van deze talen machtig zijn in aanmerking te laten komen zonder een exclusieve beperking tot een certificering uit het onderwijs die dove personen de facto uitsluit.

17.02 **Minister Annelies Verlinden:** Mevrouw Dillen, we zijn ons ervan bewust dat het aantal tewerkgestelde personen met een handicap nog niet voldoende hoog is om te voldoen aan het wettelijk quotum van 3 %. Hoewel we dat quotum nog niet bereikt hebben, zien we dat de tendens van de voorbije jaren positief is. De afgelopen jaren werden al verschillende acties ondernomen om intern te sensibiliseren. Via meerdere acties werden de betrokken medewerkers geïdentificeerd en werden de werkprocessen om hen te ondersteunen, herwerkt, zodat ze zich kunnen aanmelden en de juiste begeleiding, ondersteuning en materiaal krijgen.

Sinds dit jaar zijn we onder meer gestart met het uitwerken van een aangepaste selectie- en onboardingprocedure om meer medewerkers met een handicap aan te werven. Ook in het kader van de verhuis van de centrale diensten van de FOD naar de nieuwe locatie is er aandacht voor medewerkers met een handicap, zodat ook voor hen die verandering zo goed mogelijk verloopt.

Voor de volledigheid vermeld ik dat de rechterlijke orde uitgesloten is van de doelstelling van 3 % voor de aanwerving van personen met een handicap, zoals die voor de federale overheid van toepassing is. Ook in de penitentiaire inrichtingen zijn er om veiligheidsredenen enkele functies uitgesloten, zoals bewakingsfuncties, medische functies en zorgfuncties.

Wat uw laatste vraag betreft inzake de vergoeding voor de beheersing van gebarentaal, opgenomen in het koninklijk besluit van 13 juli 2017, verwijs ik u graag door naar de minister bevoegd voor ambtenarenzaken.

17.03 Marijke Dillen (VB): Ik dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister. Ik hoor u graag zeggen dat er de voorbije jaren inspanningen zijn geleverd, maar we kunnen er toch niet omheen: het wettelijk quotum bedraagt 3 %, terwijl de FOD Justitie slechts net de helft haalt met 1,75 % en het NICC zelfs 0 %.

Het is belangrijk om met hoogdringendheid initiatieven te nemen en echt een tandje bij te steken in dezen, zodat de cijfers de volgende keer beter zijn.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

18 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De ontsnapping van een geïnterneerde tijdens een begeleide fietstocht vanuit het FPC Antwerpen" (56016320C)

18 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'évasion d'un interné du CPL d'Anvers lors d'une sortie à vélo encadrée" (56016320C)

18.01 Marijke Dillen (VB): Mevrouw de minister, ik verwijs naar de tekst van mijn vraag zoals ingediend.

Een zeer gevaarlijke geïnterneerde is donderdag 21 mei jl. kunnen ontsnappen tijdens een begeleide fietstocht. Hij was geïnterneerd wegens ernstige geweldsdelicten en werd door Politie en Parket als gevaarlijk beschouwd. Hij werd onmiddellijk na de ontsnapping op de most wanted lijst geplaatst. Begeleide uitstappen maken deel uit van een gradueel resocialisatietraject en dergelijke verloven zijn therapeutisch bedoeld om te evalueren hoe geïnterneerden functioneren buiten de beveiligde omgeving. Toch dienen er ernstige vragen te worden gesteld bij de risico-inschatting bij begeleide verloven, de beveiliging tijdens externe activiteiten en de verantwoordelijkheid van de FPC's. Hoe dient het evenwicht te worden beoordeeld tussen resocialisatie en de openbare veiligheid is een cruciale vraag.

Kan de minister meer toelichting geven betreffende deze gebeurtenis?

Welke concrete risico- analyse lag aan de basis van de beslissing om deze zeer gevaarlijke geïnterneerde te laten deelnemen aan een externe activiteit? Deelt de minister de mening dat resocialisatie-denken hier duidelijke primeerde op de bescherming van de samenleving?

Waren er concrete beveiligingsmaatregelen voorzien? Zo ja, welke?

Welke concrete maatregelen zijn er inmiddels genomen tegen deze ontsnapte geïnterneerde? Heeft het Parket gevraagd zijn uitgaansvergunningen in te trekken?

Acht de minister het nog verdedigbaar tegenover slachtoffers, omwonenden en de samenleving dat personen met een hoog risicoprofiel dergelijke externe activiteiten mogen uitvoeren, terwijl zelfs de Politie waarschuwd dat deze man een gevaar vormde voor de fysieke integriteit van derden?

Is de minister bereid alle begeleide verloven en uitstappen van gevaarlijke geïnterneerden onmiddellijk te schorsen in afwachting van een veiligheidsaudit?

Hoeveel incidenten, ontsnappingen of niet-terugkeren na begeleid of onbegeleid verlof hebben zich de afgelopen vijf jaar voorgedaan binnen de FPC's in Antwerpen en Gent?

18.02 Minister Annelies Verlinden: Mevrouw Dillen, de betrokkene heeft zich op 21 mei onttrokken aan het toezicht tijdens een begeleide therapeutische uitgaansmodaliteit van het FPC Antwerpen. Conform de veiligheidsprocedures werden de politiediensten onmiddellijk verwittigd. De betrokkene werd de volgende dag door de politie gevat en teruggebracht naar het FPC Antwerpen.

De betrokken uitgaansmodaliteiten waren toegekend door de KBM op basis van een positief advies van het behandelend team van het FPC en ook rekening houdend met het behandelingsverloop van de betrokkene. Uitgaansmodaliteiten maken deel uit van een therapeutisch behandeltraject en worden alleen toegestaan na een grondige risico-inschatting. Voorafgaand aan elke uitgaansmodaliteit wordt zowel gebruikgemaakt van gestandaardiseerde risicotaxatie-instrumenten als van een klinische evaluatie. Wanneer het risico als te hoog wordt ingeschat, verleent het FPC geen positief advies. Het gaat hier bovendien om een begeleide uitgaansmodaliteit conform de voorwaarden opgelegd door de KBM.

Wat uw vraag betreft of het te verantwoorden is dat personen met een hoog risicoprofiel aan dergelijke activiteiten deelnemen, dien ik u te verwijzen naar de minister van Volksgezondheid. Het behandelend team van het FPC, dat het risico heeft beoordeeld, valt immers onder zijn verantwoordelijkheid.

Na de onttrekking werd de betrokkene nationaal geseind, op de most-wantedlijst geplaatst en werd een bevel tot gevangenneming verspreid. Het OM heeft het dossier inmiddels opnieuw aanhangig gemaakt bij de KBM met het oog op de herroeping van de toegekende uitgaansmodaliteiten. Het komt niet de minister van Justitie toe om te beslissen over die al dan niet herroeping.

Voor de betrokken patiënt werden desgevallend de uitgaansmodaliteiten onmiddellijk opgeschort. Daarnaast wordt het incident grondig geëvalueerd in het kader van het verdere risicobeheer. Op dit ogenblik zijn er geen indicaties dat het algemene veiligheidsbeleid van de FPC's of het beleid inzake de uitgaansmodaliteiten moet worden aangepast. Als uit de evaluatie blijkt dat bijkomende maatregelen nodig zijn, zullen die uiteraard worden genomen.

Ten slotte wens ik erop te wijzen dat uitgaansmodaliteiten slechts in een zeer beperkt aantal gevallen aanleiding geven tot een onttrekking. Onderzoek wijst uit dat 99,8 % van die modaliteiten zonder incidenten verloopt. Uiteraard moeten we, in het belang van de veiligheid van de samenleving en met respect voor slachtoffers en hun nabestaanden, streven naar een absoluut minimum.

Als u meer gedetailleerde informatie wenst over het aantal incidenten of ontsnappingen tijdens uitgaansmodaliteiten in de voorbije vijf jaar, zou ik u willen uitnodigen om daarover een schriftelijke vraag in te dienen.

18.03 Marijke Dillen (VB): Mevrouw de minister, met betrekking tot de cijfers zal ik inderdaad een schriftelijke vraag indienen. In verband met de verdedigbaarheid tegenover slachtoffers, nabestaanden, omwonenden, enzovoort, zal ik de vraag stellen aan de minister van Volksgezondheid.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

19 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De aanbevelingen van de CTRG over het beklagrecht" (56016340C)

19 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les recommandations du CCSP relatives au droit de plainte" (56016340C)

19.01 Marijke Dillen (VB): Ik verwijs naar de ingediende vraag.

In het Jaarverslag 2025 van de CTRG betreffende het beklagrecht worden aanbevelingen geformuleerd en wordt aangedrongen op de invoering van een systeem van vereenvoudigde klachtenafhandeling met als doel de instroom van klachten te beheersen en te vermijden dat het beklagsysteem wordt belast met klachten waarvoor het beklagrecht niet de oplossing is. In de gevangenis van Haren wordt dit systeem blijkbaar reeds toegepast. Dit wordt uitvoerig toegelicht in het Jaarverslag waarbij de CTRG stelt dat hierin een uitdaging ligt. In haar antwoord stelt de minister dat ze de aangehaalde praktijken m.b.t. het beklagrecht nadrukkelijk zal ondersteunen. Er wordt uitdrukkelijk gesteld dat de afhandeling van de klachten in de gevangenis van Haren beantwoordt aan een behoefte van grotere efficiëntie die relevant is gezien de grote druk op de directieteam.

De minister heeft in haar opmerkingen op het Jaarverslag van de CTRG 2025 gesteld dat ze "voorzitter is van de uitbreiding naar alle instellingen gezien het vermogen ervan om bepaalde situatie sneller op te lossen en tegelijkertijd de administratieve lasten te verminderen." Welke initiatieven heeft

de minister inmiddels genomen om de aangehaalde praktijken betreffende het beklagrecht te ondersteunen?

Bestaat er reeds een concreet actieplan en wanneer kan dit worden uitgerold naar andere gevangenissen? Graag toelichting betreffende de timing en de gevangenissen die hiervoor in aanmerking komen.

Heeft er hierover reeds concreet overleg plaatsgevonden met de directies van alle gevangenissen waarin men dit systeem wil uitrollen? Zo ja, wat zijn de reacties? Zo neen, kan er een overzicht worden gegeven van de aangehaalde argumenten?

19.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Dillen, ik deel inderdaad de vaststelling van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen (CTRG) dat het formele beklagrecht niet steeds de optimale weg is wanneer een gedetineerde zich over een bepaalde beslissing wenst te beklagen. Ik hanteer daarbij de door het CTRG gebruikte bewoordingen. De nood aan een beheersing van het beklagsysteem is dan ook groot. Een systeem waardoor wordt vermeden dat bij voorbaat tot mislukken gedoemde klachten in het formele klachtensysteem terechtkomen, of waardoor de aangeklaagde problemen buiten de beklagprocedure om worden opgelost, is in ieders voordeel.

Ik denk nog steeds dat een vermeden klacht een gewonnen klacht is. Dan moet er uiteraard een alternatief bestaan dat op minder formalistische wijze tegemoet kan komen aan klachten van gedetineerden. Ik lees in het jaarverslag dat in de praktijk dergelijke filtersystemen worden uitgewerkt en getest. Het is natuurlijk belangrijk dat een alternatieve behandeling van klachten ook voldoende procedurele waarborgen biedt. Om die reden ben ik van mening dat dat mechanisme het best in de basiswet ingebed kan worden.

Een werkgroep met medewerkers van de penitentiaire administratie en van de directie Juridische Ondersteuning van het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen (DG EPI) buigt zich over een dergelijk model. Intussen vond op 27 maart en 10 april een raadplegingsronde plaats in de gevangenissen van Lantin, Brugge, Gent, Doornik en Beveren. Er zijn al inrichtingen die het systeem gebruiken. Die inrichtingen zijn tevreden over de werking van het systeem en ook andere inrichtingen zijn geïnteresseerd om het bij hen te installeren.

19.03 **Marijke Dillen** (VB): Dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister. Ik neem aan dat u een initiatief zult nemen om de basiswet ter zake aan te passen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: La question n° 56016372C de M. Denis Ducarme est reportée à sa demande.

20 **Question de François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le cri d'alerte sur la surpopulation carcérale dans la maison d'arrêt de Mons" (56016374C)**

20 **Vraag van François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De noodkreet over de overbevolking in het arresthuis van Bergen" (56016374C)**

20.01 **François De Smet (DéFI)**: *La CSC Services Publics Établissements pénitentiaires vient publiquement d'alerter sur la situation à la maison d'arrêt de Mons: surpopulation chronique, absence de tout mécanisme permettant à la direction de refuser de nouveaux détenus. Cette situation place le personnel pénitentiaire dans des conditions de travail intenable.*

En conséquence, Mme la ministre peut-elle me faire savoir:

1. Quel est le taux d'occupation actuel de la maison d'arrêt de Mons, et quelle est sa capacité opérationnelle réelle?

2. Où en sont les chantiers d'extension capacitaire (Haren, Lantin, Verviers) et leur calendrier de mise en service?

3. Si le gouvernement est prêt à examiner sérieusement un dispositif de régulation carcérale ("numerus

clausus" conditionnel), comme l'ont fait plusieurs États voisins?

4.la part actuelle des peines de moins de trois ans exécutées en surveillance électronique, et si elle entend étendre ce dispositif pour désengorger les courtes peines?

20.02 Annelies Verlinden, ministre: Monsieur De Smet, la prison de Haren est en service depuis fin 2022. Une seule section d'environ 60 places doit encore être ouverte, selon les prévisions, après l'été.

En ce qui concerne la prison de Lantin, il ne s'agit pas d'une extension mais d'un remplacement de la tour. Une partie de celle-ci sera remplacée par l'établissement de Paifve et une autre partie par celui de Verviers. Pour Verviers, les préparatifs en vue du lancement du marché sont en cours, l'attribution étant prévue en 2029.

Comme vous le savez, j'ai instauré une commission sur la surpopulation carcérale chargée d'étudier les moyens de maîtriser ce phénomène. La commission s'est divisée en plusieurs groupes de travail et élabore actuellement des propositions dans divers domaines, mais ses travaux ne sont pas encore achevés.

Par ailleurs, il existe également une commission d'experts qui finalise actuellement une note d'orientation en fonction de l'élaboration d'un nouveau code de l'exécution des peines. Ce travail est lui aussi bien avancé, mais n'est pas encore achevé.

J'espère toutefois pouvoir discuter avec les partenaires du gouvernement dans les mois à venir des propositions qui seront présentées par les commissions et les examiner plus en détail.

Pour la prison de Mons, à l'heure actuelle, 58 personnes condamnées à une peine totale ne dépassant pas trois ans sont sous surveillance électronique.

Ce matin, cette commission a examiné notre projet de loi visant à étendre l'octroi de la surveillance électronique à certains condamnés à une ou plusieurs peines privatives de liberté dont la partie exécutoire est supérieure à 18 mois. Il est prévu d'accorder automatiquement la surveillance électronique, après quoi le dossier sera soumis au juge ou au tribunal de l'application des peines.

20.03 François De Smet (DéFI): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses. J'espère que les initiatives, le projet de loi de ce matin, mais aussi le travail que vous êtes en train d'accomplir au sein du gouvernement pour améliorer les conditions carcérales pourront aussi porter leurs fruits dans cette maison d'arrêt de Mons. Merci.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

21 Questions jointes de

- **François De Smet à Annelies Verlinden** (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le coût postal du fonctionnement de la justice" (56016378C)

- **Marijke Dillen à Annelies Verlinden** (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les coûts d'envoi élevés de la Justice" (56016529C)

21 Samengevoegde vragen van

- **François De Smet aan Annelies Verlinden** (Justitie, belast met de Noordzee) over "De portokosten die voortvloeien uit de werking van de justitie" (56016378C)

- **Marijke Dillen aan Annelies Verlinden** (Justitie, belast met de Noordzee) over "De hoge postkosten voor Justitie" (56016529C)

21.01 François De Smet (DéFI): Madame la ministre, la presse révèle que l'envoi de lettres par le service public de la justice représente un coût de 1,8 million d'euros, soit plus de 21 millions d'euros par an, dans un contexte où la numérisation de la justice reste partielle. Ce poste de dépense considérable illustre le retard pris par notre justice dans la dématérialisation de ces communications, alors même que des solutions sécurisées existent et sont déjà déployées dans d'autres administrations fédérales. Il ne s'agit pas de jeter l'opprobre sur quiconque, mais bien de s'interroger sur les investissements en matière de dématérialisation afin de réduire les dépenses publiques.

Confirmez-vous ce montant? Est-il possible d'en préciser la ventilation, ainsi que les juridictions les plus consommatrices?

Existe-t-il un calendrier de déploiement d'une solution de communication numérique sécurisée vers les justiciables, les avocats et les huissiers?

Enfin, quels obstacles techniques ou juridiques sont-ils à lever? Le cas échéant, quelles sont les économies budgétaires attendues en la matière, si cette communication numérique est améliorée?

Je vous remercie.

21.02 Marijke Dillen (VB): Ik verwijs naar de ingediende vraag, daar collega De Smet de kwestie al heeft uiteengezet.

Mevrouw de minister, uit recente cijfers blijkt dat de Belgische justitie nog steeds bijna 22 miljoen euro per jaar uitgeeft aan port- en verzendingskosten, wat neerkomt op bijna 2 miljoen euro per maand. Tegelijk bestaan er vandaag talrijke digitale instrumenten binnen Justitie, zoals Just-on-web, e-Deposit, digitale neerlegging van stukken, elektronische handtekeningen en elektronische betekeningen.

Hoe verklaart u dat dergelijke enorme bedragen aan papieren briefwisseling nog steeds noodzakelijk blijken, terwijl de federale overheid reeds aanzienlijke middelen heeft geïnvesteerd in de digitalisering van Justitie?

Hebt u een zicht over het aandeel van de huidige postkosten dat zou kunnen vermeden worden door een verder doorgedreven digitalisering bij de Rechtbanken, Parketten en Griffies? Zijn er inmiddels doelstellingen vastgelegd om het papierverbruik en de portkosten binnen Justitie concreet te verminderen?

Welke concrete juridische, technische of organisatorische obstakels verhinderen vandaag een versnelde omschakeling naar digitale communicatie?

Hebt u inmiddels initiatieven genomen om de papieren briefwisseling substantieel terug te dringen?

21.03 Annelies Verlinden, ministre: Dank u wel, collega's.

Je confirme l'ordre de grandeur des chiffres. La justice consacre environ 21,5 millions d'euros par an aux frais de port. Ce montant comprend l'ensemble des frais des envois nationaux et internationaux des services judiciaires, y compris les colis et la collecte du courrier. Les juridictions les plus consommatrices, sur la base du volume total d'envois, sont le tribunal de première instance d'Anvers, le tribunal de première instance de Bruxelles, le tribunal du travail de Bruxelles, le tribunal du travail de Mons-Charleroi et le tribunal de première instance de Flandre orientale.

De blijvend hoge kosten zijn het gevolg van een voorlopige hybride werking, papier en digitaal, in het kader van een voortschrijdende digitalisering. De overgang naar een volledig digitaal dossier is nog niet volledig afgerond. Daarnaast moet de toegang voor rechtzoekenden zonder digitale middelen gegarandeerd blijven en spelen ook de grote documentvolumes een rol. Alleen al het openbaar ministerie verstuurt jaarlijks minstens vier miljoen ondertekende documenten.

Concernant les économies attendues découlant d'une plus grande numérisation, des estimations antérieures montrent que la centralisation des envois papier pourrait permettre de réaliser des économies allant de 38 à 51 % sur les frais postaux. En tenant compte des coûts supplémentaires liés aux activités centralisées d'impression et de traitement, une économie nette de 14 à 37 % reste réaliste. La numérisation étant en cours, il n'existe pas de vue d'ensemble détaillée et actualisée de la part exacte des frais de port qui pourraient être évités.

Er zijn nog aanpassingen van het wettelijk kader nodig om een volledig digitale afhandeling sluitend te maken.

Technisch is verdere ontwikkeling en integratie tussen de applicaties vereist. Organisatorisch en budgettair bepalen de beschikbare middelen en de procedures voor overheidsopdrachten het tempo.

Een formele doelstelling specifiek voor portkosten werd niet vastgelegd, maar binnen de administratie streeft men naar een vermindering van 50 % van het MFP-park als gevolg van de digitale verzendstroom.

Er werd in budgetten voorzien voor een centrale verzendcomponent voor Justitie. Een eerdere versie, JustSendIt bestaat al binnen het boetebeheertoepassingsplatform, en wordt uitgebreid tot een generieke oplossing voor heel Justitie, waarvan de analyse dit najaar start. Daarnaast lopen er al initiatieven als het nationaal gedeelde digitale dossier via JustView, de digitale neerlegging via JustDeposit, burgerlijk en penaal, en onder meer de digitale inzage op Just-on-web via JustConsult.

21.04 François De Smet (DéFI): Merci, madame la ministre pour ces éclairages.

21.05 Marijke Dillen (VB): Dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister. Ik begrijp uit uw antwoord dat voor een aantal zaken een aanpassing van het wettelijk kader nodig is om te zorgen voor een digitale afhandeling. Gaat het dan ook over grote initiatieven die genomen moeten worden?

U verwees naar e-Deposit. Dat is een heel handige tool, mevrouw de minister, maar ik betreur het feit dat hoewel e-Deposit al een aantal jaren in werking is, het nog steeds niet voor alle rechtbanken toegankelijk is. Een aantal rechtbanken is volledig uitgesloten wat dat betreft. Ik weet niet wat de redenen zijn. Daar zal ik u misschien eens schriftelijk over ondervragen. Zo moeilijk kan het toch niet zijn alle rechtbanken aan te sluiten op dat systeem? Dat zou toch al een mogelijkheid zijn om portkosten te verminderen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

22 Question de François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'enquête du parquet sur 41 livraisons d'armes suspectes" (56016380C)

22 Vraag van François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het onderzoek van het parket naar 41 verdachte wapenleveringen" (56016380C)

22.01 François De Smet (DéFI): *La presse rapporte que le parquet enquête sur 41 livraisons d'armes considérées comme suspectes.*

Dans un contexte international tendu, marqué par la guerre en Ukraine et par un débat européen sur le contrôle des exportations militaires, cette information appelle des éclaircissements urgents.

En conséquence, madame la ministre peut-elle me faire savoir:

- si elle confirme l'existence de cette enquête?*
- dans l'affirmative, si elle peut indiquer si celle-ci concerne des transactions soumises à licence fédérale d'exportation ou de transit?*
- de manière générale, quel est l'état de la coopération entre le parquet fédéral, les Régions compétentes pour la délivrance des licences d'exportation d'armement et les autorités douanières dans ce dossier?*

22.02 Annelies Verlinden, ministre: Collègue De Smet, la question fait référence de manière générale à un article de presse concernant des livraisons d'armes et au parquet fédéral, sans en préciser davantage les détails. Compte tenu du caractère général de la question, je ne peux y répondre que de manière générale.

Le parquet fédéral gère certaines affaires dans lesquelles des produits qualifiés d'armes ont été vendus sans les licences nécessaires des régions concernées. Il a également repris des dossiers dans lesquels des biens *dual-use* ou des biens qui, sans qu'il soit précisément question d'armes, sont des transferts de biens ou de *know-how* exportés en violation des sanctions européennes prises dans le cadre du conflit russo-ukrainien.

La collaboration entre le parquet fédéral et les services régionaux de délivrance des licences ainsi qu'avec les douanes est bonne. Dans certains dossiers, il y a une réelle synergie qui se met en place et qui donne lieu à des poursuites conjointes devant le tribunal correctionnel entre la DGDA et le parquet

fédéral, chacun poursuivant pour les infractions qui relèvent de ses compétences

22.03 François De Smet (DéFI): Merci, madame la ministre. Les conflits régionaux qui entourent l'Europe ou qui se déroulent même en Europe – je pense à la guerre en Ukraine – génèrent un trafic d'armes extrêmement important autour de nous. Je trouvais normal de poser une question à ce sujet, car nous sommes régulièrement interpellés par des personnes qui se rendent compte qu'il est possible de trouver très facilement des armes, voire des armes lourdes à Bruxelles et dans les autres grandes villes. Je pense que nous devons garder un œil attentif sur cette problématique.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

23 Question de François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le signal d'alarme lancé par Child Focus en matière de fugues de jeunes" (56016401C)

23 Vraag van François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het alarmbericht van Child Focus over jongeren die van huis of hun voorziening weglopen" (56016401C)

23.01 François De Smet (DéFI): Child Focus a lancé une campagne de sensibilisation après avoir constaté une augmentation préoccupante du nombre de fugues de jeunes, qualifiée par l'organisation de "signal sérieux".

Les fugues de mineurs constituent assurément un indicateur sensible de fragilités sociales, familiales et institutionnelles, et exigent une réponse coordonnée des autorités fédérales – justice, police, santé mentale – en lien avec les communautés.

En conséquence, madame la ministre peut-elle me faire savoir:

- si elle dispose en lien avec Child Focus et la police fédérale, de données consolidées sur l'évolution du nombre de fugues de mineurs au cours des trois dernières années, ainsi que sur leur durée et leur dénouement?*
- si la convention de partenariat entre la justice, la police et Child Focus a été récemment révisée, et - si les moyens alloués à Child Focus, dont le rôle est devenu structurel, ont été indexés à hauteur de cette augmentation des signalements?*
- l'articulation prévue avec les services de santé mentale pour adolescents – dont la saturation est documentée – afin d'assurer une prise en charge à la sortie de l'épisode de fugue?*

23.02 Annelies Verlinden, ministre: Collègue De Smet, les chiffres les plus précis et le plus régulièrement actualisés sur les fugues dont je dispose sont ceux fournis par Child Focus dans son rapport annuel qui traite la majorité des signalements de disparition et de fugue.

Ainsi, en 2025, Child Focus a ouvert 2 147 nouveaux dossiers de fugue pour 1 514 enfants, dont 349 ayant fugué plusieurs fois. Ce chiffre a augmenté de 19 % par rapport à 2024, où l'on comptait 1 808 dossiers contre 1 394 en 2023.

En 2025, 55 % des signalements de fugue concernaient des filles. Child Focus précise que la majorité d'entre elles avait entre 13 et 15 ans. La même année, 75,5 % des enfants en fugue ont été retrouvés en moins d'une semaine, dont plus de la moitié en moins de 48 heures.

La révision de la convention de partenariat liant la justice, la police et Child Focus est en cours afin d'optimiser les modalités opérationnelles sur le terrain.

Sur le plan des moyens, nous nous trouvons à un carrefour historique. Jusqu'à présent, Child Focus dépendait en grande partie de ressources non gouvernementales pour son fonctionnement. L'accord de gouvernement actuel offre à cet égard une opportunité, puisqu'il prévoit explicitement le financement structurel de Child Focus. L'ancrage structurel de ces moyens est crucial pour la survie de la fondation et de ses missions d'intérêt général. L'objectif est en effet d'accorder une subvention indexée.

La prise en charge et le suivi thérapeutique après une fugue constituent la seule voie pour briser le cercle vicieux de la récurrence. Le fait que les jeunes fuguent à répétition des institutions prouve qu'après un épisode de fugue, ils retournent trop souvent dans une situation où les soins de santé

mentale adaptés ou l'accueil de crise font défaut en raison de la saturation que connaissent ces secteurs. Bien que la chaîne policière et opérationnelle tienne bon, il est urgent de renforcer la collaboration intersectorielle avec les communautés, exclusivement compétentes en matière d'aide à la jeunesse et de soins de santé, afin de parvenir à un protocole post-fugue contraignant.

Il convient également d'investir dans l'éducation, la formation, la prévention et l'aide aux personnes. La justice intervient en bout de chaîne, c'est donc en collaboration avec l'ensemble des partenaires, qu'ils relèvent du fédéral ou des communautés, qu'il faudra avancer.

23.03 François De Smet (DéFI): Je remercie Mme la ministre. J'espère vraiment que des moyens structurels suffisants pourront continuer à être accordés à Child Focus, qui fait quand même un énorme travail depuis ce traumatisme qu'a constitué l'affaire Dutroux à la fin des années 90. Par ailleurs, je constate la montée de ce vrai sujet qu'est la prise en charge au niveau de la santé mentale des jeunes qui mettent fin à leur fugue, mais qui ont besoin d'un accompagnement après. En général, cet accompagnement n'est pas considéré et est sous-estimé.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

24 Samengevoegde vragen van

- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De opening van de nieuwe gevangenis in Antwerpen" (56016510C)
- Julien Ribauda aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De overbevolking van de gevangenen" (56016660C)
- Alain Yzermans aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De legitimiteit van de inzet van privébewaking" (56016712C)
- Alain Yzermans aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het DBFM-principe en de nieuwe gevangenis te Antwerpen" (56016878C)
- François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het leegstaande arresthuis in Antwerpen" (56017303C)

24 Questions jointes de

- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'ouverture de la nouvelle prison à Anvers" (56016510C)
- Julien Ribauda à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La surpopulation des prisons" (56016660C)
- Alain Yzermans à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La légitimité du recours à des agents de sécurité privés" (56016712C)
- Alain Yzermans à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le principe DBFM et la nouvelle prison d'Anvers" (56016878C)
- François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'inoccupation de la maison d'arrêt d'Anvers" (56017303C)

24.01 Marijke Dillen (VB): Mevrouw de minister, u bevestigde vanochtend de berichten dat de gevangenis in Antwerpen, goed voor 440 cellen, klaar is. Dat is al het geval sinds 20 april, maar de effectieve opening laat nog tot minstens september van dit jaar op zich wachten vanwege technische fouten en ernstige problemen bij de rekrutering. Personeelstekorten zijn blijkbaar een groot aandachtspunt. Ook blijft de discussie over de inzet van privébewakingsagenten voor problemen zorgen. Volgens de berichtgeving dient er blijkbaar vanaf mei wel elke maand 2 miljoen euro huur te worden betaald, zonder dat die gevangenis kan functioneren, terwijl we met overbevolking van de gevangenen kampen.

Klopt het dat de nieuwe gevangenis helemaal klaar is? De sleutels werden op 20 april overhandigd, maar verhinderen technische fouten en rekruteringsproblemen de opening? Over welke technische problemen gaat het dan? Welke technische keuring en veiligheidscontroles zijn nog niet afgerond? Wie draagt daarvoor de verantwoordelijkheid? Hoeveel personeelsleden ontbreken nog om de nieuwe gevangenis in Antwerpen volledig operationeel te openen?

Kunt u toelichting geven bij het bericht dat er maandelijks 2 miljoen euro dient te worden betaald, ook al kan de gevangenis niet functioneren? Is er een definitieve beslissing over de inzet van private bewakingsfirma's en welke functies zullen door die firma's worden ingevuld? Hoeveel voltijdse

equivalenten betreft het?

Ten slotte, hoeveel bedragen de jaarlijkse extra kosten voor het gelijktijdig openhouden van de nieuwe gevangenis en die in de Begijnenstraat?

24.02 Alain Yzermans (Vooruit): Mevrouw de minister, in de nieuwe gevangenis zullen er privébedrijven voor de bewaking worden ingezet. Kan dat voorbeeld ook in andere gevangenissen worden gevolgd om tegemoet te komen aan personeelsproblemen? De vakbonden plaatsen daar grote vraagtekens bij, gelet op de kostprijs ervan en de beperkte veiligheidsrol die de wet op de privébewaking voor de privébewakingsagenten reserveert. Wat zijn de juridische implicaties van de maatregel? Wat is de meerwaarde ervan?

Er is ook 11 miljoen euro ingeschreven voor de inzet van privébewakingsagenten. Op welke manier is dat bedrag verdeeld?

Het zou goed zijn de kosten per gedetineerde in kaart te brengen. Wat kost een gedetineerde in een detentiehuis? Wat kost hij of zij in een klassieke gevangenis? Wat kost een gedetineerde in een DBFM-gevangenis? Dan zal blijken dat er toch verschillen zijn.

Wat de DBFM-gevangenis in Antwerpen betreft, ik heb op basis van de cijfers in de nieuwsberichten de berekening gemaakt. Welnu, voor de nieuwbouw werd de investering geraamd op ongeveer 20 miljoen euro. Er is een jaarlijkse betaling van 24 miljoen euro, gespreid over 25 jaar. Met de beschikbaarheidsvergoeding komen wij uit op een kostprijs van 600 miljoen euro. Een ruwe berekening van de exploitatie leert mij dat er 17 miljoen euro nodig is voor de verwachte 320 personeelsleden. Is dat juist? Daar komen nog de uitgaven bij voor de 30 privébewakingsagenten. In totaal kom ik dus aan ongeveer 41 miljoen euro aan investeringen en personeelslast. Dat bedrag is in een DBFM-gevangenis ruim onderschat. Dan spreken we toch al gauw over 82.000 euro per gedetineerde.

U hebt onlangs de gemiddelde kostprijs gepubliceerd en die bedraagt 65.000 euro.

Hoe gaat u daarmee om in uw stappenplan om de overbevolking aan te pakken? Hoe worden de kosten verdeeld? Hoe zult u de menselijke waardigheid van alle gedetineerden in alle gevangenissen respecteren gelet op het negatieve advies van de inspectie?

24.03 François De Smet (DéFI): *La maison d'arrêt d'Anvers reste inoccupée depuis plusieurs mois malgré son achèvement, pour un coût estimé à environ 2 millions d'euros par mois en frais de gardiennage, d'entretien et de financement. Cette situation est d'autant plus interpellante que la surpopulation carcérale persiste dans le même temps dans plusieurs autres établissements pénitentiaires du pays, notamment à Strépy, où des détenus sont contraints de dormir au sol par manque de place.*

La construction et la gestion des infrastructures pénitentiaires relèvent de la Régie des Bâtiments et de votre département, dans le cadre du Masterplan prisons mené depuis 2008.

La loi de principes du 12 janvier 2005 concernant l'administration des établissements pénitentiaires impose des conditions de détention dignes, un objectif régulièrement rappelé à la Belgique par la Cour européenne des droits de l'homme, qui l'a condamnée à plusieurs reprises pour surpopulation carcérale (arrêt Vasilescu c. Belgique, 2014, et plusieurs arrêts ultérieurs). Le décalage entre un bâtiment neuf inoccupé et des établissements surpeuplés interroge directement la cohérence de la gestion du parc pénitentiaire fédéral.

En conséquence madame la ministre peut-elle me faire savoir:

- si elle confirme la date d'achèvement de la maison d'arrêt d'Anvers et peut préciser les motifs exacts du retard de sa mise en service?*
- le coût total immobilisé depuis l'achèvement du bâtiment, et si ce montant a été examiné par la Cour des comptes?*
- le calendrier précis prévu pour la mise en service effective de cet établissement, et les mesures prises dans l'intervalle pour résorber la surpopulation dans les établissements concernés, dont Strépy?*

24.04 Minister **Annelies Verlinden**: Geachte Kamerleden, de nieuwe gevangenis in Antwerpen is inderdaad een DBFM-project, gebaseerd op een langetermijncontract met een privaat consortium, dat al geruime tijd geleden is gesloten. Zoals u weet, heeft de Regie der Gebouwen de leiding bij de realisatie van dergelijke projecten. Voor meer details daarover kunt u zich dan ook richten tot minister Matz.

Ik kan u alvast het volgende meedelen. Het gebouw wordt door de private partner beschikbaar gesteld, waarna, gelet ook op het specifieke karakter van het gebouw als gevangenis, een reeks integratietesten en inwerkingtredingsfase volgen. Op 20 april werd het terbeschikkingstellingscertificaat ondertekend. Daaraan was echter uitdrukkelijk de voorwaarde gekoppeld dat voor een aantal veiligheidsinstallaties in een verlengde testperiode van één maand zou worden voorzien. Tijdens die extra testfase werd een afwijking vastgesteld met betrekking tot het lokalisatiesysteem. In dergelijke omstandigheden is er maar één verantwoorde keuze, namelijk de nodige aanpassingen uitvoeren, het systeem opnieuw testen en de gevangenis pas openen wanneer alle veiligheidsvereisten volledig zijn gevalideerd.

We kunnen het er allemaal over eens zijn dat het onverantwoord zou zijn een gevangenis te openen als er geen zekerheid is over de goede werking van de veiligheidsinstallaties. Veiligheid is geen detail, maar de absolute voorwaarde voor ingebruikname. Omdat het om een DBFM-project gaat, ligt de verantwoordelijkheid voor het conform en geheel beschikbaar maken van de infrastructuur bij de private partner. Die werkt momenteel met de hoogste prioriteit aan een oplossing en de contractuele afwerking daarvan zal ook worden opgevolgd door de Regie.

Si ces aménagements sont réalisés conformément aux prévisions, nous pensons que les premiers détenus pourront y être transférés après l'été. À l'évidence, la nouvelle prison d'Anvers ne résoudra pas à elle seule le problème de la surpopulation, mais cette capacité supplémentaire est toutefois indispensable pour réduire davantage la pression sur notre système pénitentiaire, notamment pour diminuer le nombre de détenus qui doivent encore aujourd'hui dormir à même le sol.

En ce qui concerne les informations faisant état d'un loyer mensuel présumé de deux millions d'euros pour une prison non opérationnelle, je tiens à être claire: cette présentation des faits est inexacte. C'est précisément parce que la disponibilité n'est pas encore définitivement achevée que les mécanismes de réduction et de compensation prévus par le contrat s'appliquent. Les discussions à ce sujet sont en cours. Les risques financiers liés à un retard de réception n'incombent donc pas exclusivement aux autorités. Le contrat DBFM prévoit justement des mécanismes adaptés à ce type de situations. Comme je l'ai déjà dit, vous pouvez bien sûr vous adresser à la ministre compétente pour la Régie des Bâtiments, Mme Matz, pour obtenir de plus amples informations.

Ik geef graag nog nadere toelichting over het personeel. Onze diensten werken al meer dan twee jaar aan de voorbereiding van de opening van die inrichting en aan de rekrutering van extra personeel. Dat gebeurt op een bijzonder krappe arbeidsmarkt en in een context waarin ook andere veiligheidsdiensten op zoek zijn naar soortgelijke profielen.

Daarbij dient er ook op te worden gewezen dat, gelet op de overbevolking, ook de oude gevangenis van Antwerpen openblijft en een deel van het personeel dus ook daar tewerkgesteld dient te blijven. Dat heeft vanzelfsprekend een impact op de vereiste personeelscapaciteit voor beide gevangenissen.

Via gerichte wervingscampagnes en jobdagen worden al maandenlang nieuwe kandidaten aangetrokken. Wegens de krappe arbeidsmarkt nemen we maatregelen om de selectieprocedures te versnellen en efficiënter te maken. Zo hebben we de functie van penitentiair bewakingsassistent toegankelijk gemaakt voor burgers van een lidstaat van de Europese Unie en zullen we de versnelde contractuele selecties opnieuw invoeren.

Je tiens également à être claire concernant le recours à des agents de gardiennage privés. Premièrement, il s'agira d'une situation temporaire. Deuxièmement, ils n'exercent aucun contrôle sur les détenus et n'entrent pas en contact avec eux. Ils sont exclusivement affectés à des missions strictement définies dans la zone de surveillance dite "froide", telles que le contrôle des accès, la surveillance de certaines zones extérieures et la sécurisation de l'accès aux salles d'audience.

Ce dispositif s'inscrit pleinement dans le cadre juridique existant et dans la mise en œuvre de l'accord de gouvernement. Les agents concernés relèvent de la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité

privée et particulière, qui impose des conditions strictes en matière d'agrément, de formation et d'obligation de discrétion.

Cette mesure s'inscrit dans une stratégie claire: rendre les capacités supplémentaires opérationnelles le plus rapidement possible. Parallèlement, nous continuons à investir en priorité dans le recrutement de nos propres effectifs. À mesure que ces recrutements se concrétiseront, le recours à la surveillance privée sera à nouveau réduit.

Tot slot wil ik benadrukken dat het langer openhouden van de oude gevangenis een bewuste keuze is in het licht van de aanhoudende overbevolking. Die beslissing werd genomen door de ministerraad in februari van dit jaar. Ze staat los van de opening van de nieuwe inrichting en vormt dus geen onverwachte ontwikkeling of verborgen meerkosten. De jaarlijkse kosten voor het langer openhouden van de oude gevangenis bedragen ongeveer 22 miljoen euro per jaar, waarvan het merendeel personeelskosten zijn.

Aan capaciteit hangt een prijskaartje. Wie kiest voor meer capaciteit, kiest dus ook voor de middelen die daarvoor nodig zijn. Nieuwe gevangenisplaatsen bouwen, uitrusten en bemannen brengt vandaag gemiddelde geschatte kosten van 75.000 euro per gedetineerde per jaar, of 160 euro per dag, met zich mee. Als we de overbevolking op die manier willen terugdringen, moeten we ook bereid zijn om die investeringen te maken.

Voor Antwerpen blijft de prioriteit duidelijk, namelijk de nieuwe gevangenis zo snel mogelijk veilig openen, de bijkomende capaciteit zo snel mogelijk benutten en zo, samen met vele andere maatregelen, de druk op ons gevangeniswezen verminderen, zeker ook uit respect voor het personeel.

24.05 Marijke Dillen (VB): Dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister. Ik wil beginnen met hetgeen waarmee u geïndigd bent. Voor alle duidelijkheid, wij zullen ons nooit verzetten tegen investeringen om de capaciteit uit te breiden. Laat daarover geen twijfel bestaan. De druk op het gevangeniswezen moet inderdaad worden verlicht, in de eerste plaats – u kent daar ook ons standpunt over – in het belang van het penitentiair personeel. Laat ons daar duidelijk over zijn.

Het is inderdaad onverantwoord – daarin treed ik u bij – indien de veiligheid van de nieuwe gevangenis in Antwerpen niet kan worden gegarandeerd. Ik zal uw collega Matz ondervragen over welke specifieke technische fouten en problemen het zou gaan. Ik hoop toch dat de private partner daar dringend werk van maakt, want ondertussen zijn er technische problemen die de opening van die gevangenis tegenhouden.

U moet wel elke maand een behoorlijk bedrag betalen, 2 miljoen euro, wat ik heel veel geld vind, zeker binnen uw budget, waar elke euro meer dan welkom is om te kunnen besteden aan de grote noden van Justitie. Die weggegooide 22 miljoen elke maand is dus heel veel geld. Ik hoop echt dat de private partner daar bij hoogdringendheid op inzet. Ik hoor immers nog altijd geen zekerheid dat die gevangenis in september zal kunnen openen.

Wat de rekrutering van personeel betreft, heb ik de indruk dat die niet gemakkelijk verloopt. Bij mijn gesprekken met personeelsleden werkzaam in de oude gevangenis van Antwerpen, valt het mij op dat zij daar liever zouden blijven en zeker niet overgeplaatst willen worden naar de nieuwe gevangenis. Daarbij wordt zelfs het cijfer van 50 % genoemd, maar u mag mij tegenspreken. Die uitspraken verwonderen mij een beetje, want voor mij zou het altijd aangenamer zijn om in een moderne omgeving te werken, maar daar zullen wel andere oorzaken voor zijn.

In elk geval, waak erover dat die nieuwe gevangenis zo snel mogelijk kan openen, want ik kan u zeggen dat de situatie in Antwerpen op dit ogenblik, zeker met de warmte, absoluut onhoudbaar is. En dan spreek ik nog maar over binnen in de gevangenis. Wanneer de gedetineerden naar buiten moeten, is dat op twee grote koeren in de blakende zon. Die gedetineerden vragen dus ook niet om naar buiten te gaan, want dat is op dit ogenblik werkelijk onmenselijk. Ik hoop dus dat daar bij hoogdringendheid werk van wordt gemaakt. Ik zal uw collega Matz daarover ook ondervragen.

24.06 Alain Yzermans (Vooruit): Mevrouw de minister, alle inspanningen die u levert om de overbevolking terug te dringen, ook in Antwerpen, zijn positieve stappen. Ik hoop dat we die oude gevangenis ooit zullen kunnen sluiten, want dat is een van de oudste gevangenis van het land,

maar die hoop zal misschien een utopie blijven.

Wat de DBFM betreft, blijf ik pleiten voor een goede financiële monitoring. Daarnaast moet de vergelijking van de kostprijs van de uitbating per gedetineerde per gevangenis toch eens worden gemaakt. Daarover bestaan namelijk verschillende meningen. Het is altijd een hoog risico om in te zetten op nieuwe systemen als ze nog geëvalueerd moeten worden. Enkele gevangenissen werken nu al volgens dat systeem. Het zou niet slecht zijn om daar een goede doorlichting van te maken.

Die systemen verdienen zichzelf namelijk ook terug. Aan de ene kant wordt in de kostprijsbepaling rekening gehouden met fouten die gebeuren. Aan de andere kant kan een gevangenis ook iets terugverdienen wanneer blijkt dat bepaalde randvoorwaarden in die financiële akkoorden niet worden gehaald. Dat is telkens een plus-minoefening. Het zou goed zijn om dat ook eens te evalueren. In Dendermonde is dat bijvoorbeeld al het geval. Het zou goed zijn om dat na een aantal jaren mee te nemen in een financiële berekening.

24.07 François De Smet (DéFI): Madame la ministre, merci pour votre réponse, pour les informations que vous nous donnez et pour les quelques démentis que vous apportez par rapport à certaines informations parues dans la presse.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

25 Vraag van Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Freddy Horion" (56016527C)

25 Question de Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Freddy Horion" (56016527C)

25.01 Alexander Van Hoecke (VB): Mevrouw de minister, we hebben het er al over gehad in de plenaire vergadering, maar ondertussen is er al heel wat gebeurd. We moeten het nog eens hebben over Freddy Horion. De voorgeschiedenis is bekend. Freddy Horion is een van de grootste seriemoordenaars die ons land ooit heeft gekend. Hij werd in 1980 veroordeeld tot een levenslange, niet onbelangrijk, gevangenisstraf voor zes moorden. In 2018 oordeelde een team van gerechtsspsychiaters dat Horion niet langer gevaarlijk zou zijn. Daaruit leidde men af dat hij niet meer thuishoorde in de gevangenis.

Horion werd niet meteen vrijgelaten, om heel duidelijke redenen, denk ik. Met zijn advocaten trok hij vervolgens naar het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Dat heeft België veroordeeld tot het betalen van dwangsommen van 1.000 euro per dag. Ondertussen zouden die tot 770.000 euro zijn opgelopen. De Belgische Staat is uiteindelijk in cassatie gegaan, maar heeft de zaak verloren.

De Gentse strafuitvoeringsrechtbank heeft vervolgens beslist dat Horion alsnog de gevangenis mag verlaten met een enkelband. Hij wordt nu opgenomen in een forensisch zorgcentrum. We weten ondertussen ook dat het over het zorgcentrum in Rekem gaat. Gisteren werd bevestigd dat Horion die dwangsommen van 770.000 euro wel degelijk wil opeisen en dus ook zal krijgen.

Mevrouw de minister, ik heb hierover verschillende vragen.

Ten eerste, wat is uw reactie als minister van Justitie op de uitspraak van de Gentse strafuitvoeringsrechtbank? Ik vind dat een reactie wel degelijk gepast is. Ik vind dat u daarover een mening mag hebben.

Ten tweede, welke voorwaarden werden precies aan Horion opgelegd? Er wordt gesproken over voorwaarden, maar welke zijn dat precies?

Ten derde, bestaat de kans dat Horion daadwerkelijk vrijkomt, nadat hij enige tijd in dat zorgcentrum heeft verbleven? De gerechtsspsychiaters wezen er in 2018 zelf op dat een directe terugkeer naar de samenleving niet opportuun was, wat impliceert dat een latere terugkeer wel opportuun zou kunnen zijn. Vanuit verschillende hoeken wordt bovendien gezegd dat hij in dat zorgcentrum verblijft om ervoor te zorgen dat hij uiteindelijk opnieuw in de samenleving kan worden opgenomen.

Ten vierde, hoeveel dwangsommen staan er nu precies open? Ik denk dat het om 770.000 euro gaat, maar kunt u dat bevestigen?

Tot slot, kunt u garanderen dat u die dwangsommen niet zult uitbetalen? Het gaat hier om een seriemoordenaar die 770.000 euro, bijna een miljoen euro, van de Belgische Staat zou krijgen nadat hij eigenlijk zijn hele leven gratis in de gevangenis heeft gezeten, terwijl de slachtoffers niets hebben gezien. Kunt u garanderen dat u iets zult ondernemen om ervoor te zorgen dat die dwangsommen niet in handen van Horion terechtkomen?

25.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer Van Hoecke, enkele weken geleden heb ik in de plenaire vergadering van de Kamer al uitvoerig gereageerd op dit dossier. Ik heb daarbij onder meer gewezen op het belang van onze rechtsstaat en de rolverdeling tussen de rechterlijke en de uitvoerende macht. Dat uitgangspunt is uiteraard niet veranderd. In diezelfde zin beantwoord ik vandaag uw huidige vragen.

Wat uw eerste vraag betreft, wens ik te benadrukken dat dit een uitspraak betreft van een onafhankelijke rechterlijke instantie. Binnen onze rechtsstaat komt het de uitvoerende macht niet toe om individuele rechterlijke beslissingen te beoordelen of te becommentariëren.

Wat de opgelegde voorwaarden betreft, het is de strafuitvoeringsrechtbank die deze bepaalt. De gevatte instanties staan vervolgens in voor de correcte uitvoering ervan. Om veiligheidsredenen en om andere redenen zal ik niet in detail treden over de opgelegde voorwaarden, maar ik kan wel aangeven dat er vandaag geen sprake is van een terugkeer naar de samenleving.

De betrokkene werd onder elektronisch toezicht geplaatst en opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis, waar hij residentieel moet verblijven. Die beslissing werd door de rechter genomen op basis van de stukken in het dossier.

Met betrekking tot de verdere toekomst kan ik enkel stellen dat ook toekomstige beslissingen uitsluitend zullen kunnen worden genomen door de bevoegde rechterlijke instanties, op basis van de wettelijke criteria, de stukken in het dossier, de situatie van de betrokkene en de beschikbare adviezen. Daarop kan ik overigens ook niet vooruitlopen.

Wat de dwangsommen betreft, die werden tot op heden nog niet opgeëist. Net als u heb ik gisteren in de pers vernomen dat de betrokkene van plan is om die dwangsommen alsnog op te eisen. Verder verwijs ik opnieuw naar de rechterlijke beslissingen die in dit dossier over die dwangsommen werden uitgesproken.

Het is niet de minister van Justitie die beslist over het al dan niet opleggen van dwangsommen, noch over de omvang ervan. We moeten allemaal de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht respecteren.

25.03 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, u zegt heel vaak dat het u niet toekomt om uitspraken te doen over rechterlijke uitspraken of die te becommentariëren. Daar ben ik het fundamenteel mee oneens. U kunt een rechterlijke uitspraak niet ongedaan maken, maar dat neemt niet weg dat u wel degelijk als minister van Justitie en trouwens ook als gewone burger van dit land, een mening mag hebben over een rechterlijke uitspraak en over de vraag of die al dan niet rechtvaardig is. U zegt altijd dat het Parlement de wetgevende macht is, maar de helft van de wetten die we hier stemmen, komt vanuit de uitvoerende macht, vanuit de regering, van u. U speelt wel degelijk een belangrijke rol in dat wetgevende proces, in het creëren van het kader dat zaken mogelijk maakt, zoals wat we nu met Horion hebben gezien.

Ik denk dat de zaak-Horion een van de meest toonaangevende zaken van de afgelopen jaren is. Ze toont aan en voedt vooral het gevoel bij de bevolking dat Justitie gewoon door en door rot is. Die toestand krijgt u niet uitgelegd aan de mensen. Het is verschrikkelijk. Uiteindelijk zal er iets moeten gebeuren aan dat wetgevende kader. Daarover ben ik het met u eens. Ik ben dan ook benieuwd of alle partijen in deze regering de moed zullen hebben om effectief iets aan dat wetgevende kader te doen. Ik vind dat levenslang ook levenslang moet zijn. Als het over straf gaat, hebben we het altijd over de dader. Het gaat altijd over de vraag of die dader nog gevaarlijk is of niet en hoe het met het traject van die dader zit. Een straf gaat echter niet alleen over de dader. Een straf staat ook in functie van de samenleving en van de slachtoffers. De slachtoffers van Horion en hun nabestaanden zijn levenslang

gestraft. Horion komt er nu van af met een enkelband in een zorgcentrum en krijgt daar als cadeau nog eens bijna een miljoen euro aan dwangsommen bovenop.

Ik zou u echt willen vragen, mevrouw de minister van Justitie, om te proberen daaraan iets te doen. Probeer iets te doen aan die dwangsommen die Horion nu krijgt. Probeer ervoor te zorgen dat de slachtoffers eventueel beslag kunnen leggen op die dwangsommen, dat de burgerlijke partijen daar een beroep op kunnen doen en er beslag op kunnen leggen. Uiteindelijk zijn zij het die levenslang gestraft zijn, terwijl Horion er vandaag van afkomt met een heel mooi pensioen.

De wetgeving zal moeten worden aangepast, maar ik reken dan ook volledig op uw steun en op die van iedereen die hier aanwezig is om die wetgeving uiteindelijk aan te passen. Dat verhaal is echt de nagel aan de doodskest van het vertrouwen in Justitie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Le **président**: Nous avons maintenant deux questions jointes (n°s 56016876C et 56016920C) de Mme Dillen et une question (n° 56016596C) de M. Van Hecke.

25.04 **Marijke Dillen (VB)**: Ik zal wachten op de heer Van Hecke. Ik stel mij alleen de vraag of de volgende drie vragen nog opportuun zijn, gezien de uitvoerige discussie deze ochtend. Ik zal echter even wachten op de heer Van Hecke. Het is niet aan mij om te beoordelen of de vraag al dan niet moet worden ingetrokken. Voor mij mag ze wel ingetrokken worden.

Le **président**: Je me suis moi-même posé la question également mais on attendra donc M. Van Hecke.

26 **Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het programma Let's Build" (56016651C)**

26 **Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le programme Let's Build" (56016651C)**

26.01 **Marijke Dillen (VB)**: *De staat van vele gerechtsgebouwen in dit land is erbarmelijk. Wateroverlast, ongedierte, plafonds die naar beneden storten, het zijn maar enkele voorbeelden. De slechte staat is een exponent van de jarenlange onderfinanciering van Justitie, klagen magistraten terecht aan. De problemen zijn niet nieuw, maar voor de magistratuur is de maat vol. "Magistraten en medewerkers proberen dagelijks met grote inzet een staatsmacht overeind te houden die op vele plaatsen letterlijk en figuurlijk instort. We vrezen dat als er niets verandert, jonge en getalenteerde mensen de weg naar Justitie niet meer zullen vinden. Niemand wil in een krot werken. Gerechtsgebouwen zijn het gezicht van Justitie. Maar het beeld dat je in veel van onze gebouwen aantreft is een rechtsstaat onwaardig.", stellen ze.*

De minister heeft nu in samenwerking met de minister bevoegd voor de Regie der gebouwen actie gepland om de verouderde staat van de gerechtsgebouwen aan te pakken. Het programma 'Let's Build' heeft tot doel het gebouwenpark van Justitie te moderniseren en te renoveren. Maar er zullen geen bijkomende budgetten worden vrijgemaakt om dit plan uit te voeren. Terecht komt er dan ook kritiek want er is een grote vrees dat er in realiteit niet veel zal veranderen.

Kan de minister gedetailleerd toelichting geven betreffende het programma 'Let's Build'?

Wat is de voorziene timing? Wat zijn de prioriteiten?

Het kabinet van de minister heeft verklaard dat er geen budgetverhoging komt om dit programma uit te voeren. De vraag stelt zich dan ook welke middelen er binnen de bestaande budgetten zullen worden besteed aan de realisatie ervan. Kan de minister hierover meer toelichting geven? Op welke wijze zal de prioritering binnen de bestaande budgetten gebeuren?

Op welke wijze gebeurt de samenwerking met de minister bevoegd voor de Regie der gebouwen? Wat is de inbreng vanuit dit departement? Welke minister draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van dit programma?

De voorbije maanden werd het volledig gebouwenpark gedetailleerd in kaart gebracht en werden de belangrijkste noden en uitdagingen geïdentificeerd. Kan de minister hierover gedetailleerde toelichting geven?

26.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Dillen, *Let's Build* is het project voor de modernisering en rationalisering van de gerechtsgebouwen. Het project vertrekt vanuit de vaststelling dat het huidige netwerk van 211 gebouwen historisch is gegroeid en dat een aanzienlijk deel van de infrastructuur vandaag onder druk staat. Verschillende gebouwen voldoen niet langer aan de huidige normen inzake veiligheid, toegankelijkheid en functionele noden. Tegelijk zijn de verwachtingen van burgers, slachtoffers en medewerkers van justitie de voorbije jaren sterk geëvolueerd.

Het project wil daarom stapsgewijs bouwen aan een veiligere, modernere en toegankelijker justitie met behoud van de nabijheid van de dienstverlening. Het programma combineert dringende investeringen met een langetermijnvisie en voorziet in een actieve betrokkenheid van de gerechtelijke actoren tijdens alle fases van het traject.

Om een probleem aan te pakken, moet het eerst goed worden begrepen. Mijn diensten hebben daarom op mijn vraag de voorbije maanden de hoogste noden geïdentificeerd en een aanpak uitgewerkt voor het opstarten van een verbeterings- en rationaliseringstraject van het gebouwenpark.

Wat de timing betreft, zijn de eerste gesprekken met de rechterlijke orde opgestart en werken we met twee snelheden, namelijk het uitwerken van een algemene aanpak die overal kan worden toegepast en simultaan het uitvoeren van lokale projecten zodat we concreet en zo snel mogelijk vooruitgang kunnen boeken op het terrein. We steunen daarbij op drie parallelle pijlers, met name brandveiligheid, beveiliging, renovatie en onderhoud alsook rationalisering.

Justitie staat in voor de beleidsmatige aansturing van het programma terwijl de Regie der Gebouwen haar wettelijke opdracht als beheerder van het federale vastgoedpatrimonium blijft vervullen.

Naast de rationalisering van de gebouwen bepaalt het regeerakkoord dat de opbrengst van de rationalisering moet worden geherinvesteerd in het overblijvende gebouwenpark. Samen met collega-minister Matz worden daarvoor de krijtlijnen uitgetekend. Via de taskforce Gebouwen die ik in 2025 heb opgericht, worden ze ook gemonitord.

26.03 **Marijke Dillen** (VB): Dank voor uw antwoord, mevrouw de minister. Ik denk dat dit een goed initiatief is, want er is inderdaad nog heel veel werk aan de winkel op het vlak van de modernisering en de verbetering van de toestand van veel gerechtsgebouwen in dit land.

Ik betwijfel of u hierin zult slagen, mevrouw de minister. Waarom heb ik die twijfels? Uw kabinet heeft volgens de media verklaard – daar haal ik mijn informatie vandaan – dat er geen budgetverhoging komt om dat programma uit te voeren. De vraag rijst dan welke middelen er binnen de bestaande budgetten zullen worden besteed aan de realisatie hiervan. U hebt al een veel te krap budget om grote werken te organiseren. Ik zou er dus bij u op willen aandringen, mevrouw de minister, om bij volgende begrotingen of begrotingsaanpassingen nog harder op tafel te kloppen. Ik ga ervan uit dat u dat al hebt gedaan, maar blijkbaar nog niet voldoende. Bijkomende budgetten zijn broodnodig om dit te kunnen organiseren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Le **président**: La question n° 56016661C de M. Ribaud est reportée.

De samengevoegde vragen van mevrouw Van Vaerenbergh en de heer Van Hoecke met nrs. 56016698C en 56016799C worden uitgesteld.

27 **Vraag van Alain Yzermans aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De vijfde verjaardag van de wet sibling" (56016710C)**

27 **Question de Alain Yzermans à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les 5 ans de la loi sur la fratrie" (56016710C)**

27.01 Alain Yzermans (Vooruit): Mevrouw de minister, vijf jaar geleden werd de wet *siblings* ingevoerd, waarmee de band tussen broers en zussen essentieel wordt geacht bij een uithuisplaatsing. Het is belangrijk dat deze wet wordt geëvalueerd. De praktijk leert ons namelijk dat dat niet altijd even gemakkelijk is in bepaalde situaties, zoals bij agressie of een nieuwe gezinssamenstelling. Dergelijke uithuisplaatsingen zijn dus zeer complex.

Hoe kan deze wet daarbij als instrument dienen? Is het mogelijk om de regelgeving aan te scherpen? Zeker na vijf jaar mag dat eens grondig onder de loep worden genomen.

27.02 Minister Annelies Verlinden: Het recht van minderjarige broers en zussen om niet van elkaar gescheiden te worden, is een principieel recht. Dat betekent dat het niet nodig is om een bijzonder affectieve band aan te tonen.

Het recht is niet absoluut en moet in het belang van elk kind in concreto worden beoordeeld. De rechter kan dat weigeren als de uitoefening van dat recht het belang van het kind zou schaden. Een kind heeft ook altijd het recht om door een rechter te worden gehoord in een aangelegenheid die hem of haar aanbelangt.

Tot nu toe zijn mij geen bijzondere problemen bij de uitvoering van die wet gemeld. Ook de gemeenschappen hebben mij geen melding gemaakt van bijzondere moeilijkheden in verband met die hervorming.

Ik ben op dit moment dan ook niet van plan om de wetgeving te wijzigen of aan te scherpen. Mochten er in de toekomst toch problemen optreden, dan valt een eventuele aanpassing van de wet uiteraard wel te overwegen.

27.03 Alain Yzermans (Vooruit): Bedankt voor uw antwoord, mevrouw de minister.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

28 Vraag van Alain Yzermans aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De dagvaarding van de Staat door de OVB wegens de mensonwaardige situatie in de gevangenis van Gent" (56016711C)

28 Question de Alain Yzermans à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'État assigné en Justice par l'OVb en raison des conditions indignes à la prison de Gand" (56016711C)

28.01 Alain Yzermans (Vooruit): *De aanhoudende problemen in de Gentse gevangenis hebben geleid tot een juridisch dispuut tussen de Orde van Vlaamse Balies (OVb) en de Belgische Staat. Met een overbevolking van tot wel 163 procent, 54 grondslapers, een ernstig tekort aan personeel en onvoldoende medische en psychische zorg, wordt de minimale menselijke waardigheid van gedetineerden zwaar in het gedrang gebracht.*

De OVb kaart de onleefbare omstandigheden juridisch aan en vraagt om respect voor de bescherming van de fundamentele rechten van gedetineerden. Dit is een signaal en stelt dat het vijf na twaalf is voor de overheid, die haar verantwoordelijkheid moet nemen.

Vragen aan minister Annelies Verlinden:

1. Wat zijn de concrete extra maatregelen die u zult nemen om de overbevolking in de gevangenis van Gent aan te pakken?

2. Hoe gaat u ervoor zorgen dat de noodzakelijke medische en psychiatrische zorg voor gedetineerden daadwerkelijk wordt geboden, gezien de huidige tekorten, en hoe voorkomt u dat gevangenen langdurig op hun kamer moeten blijven?

3. Kunt u toelichten waarom de situatie in de gevangenis van Gent, ondanks eerdere waarschuwingen van de OVb, zo lang heeft kunnen aanhouden zonder dat er adequate maatregelen zijn genomen?

4. Wat is uw reactie op de uitspraak van de OVB dat dit geen kwestie is van strafuitvoering als beleidskeuze, maar van het waarborgen van de minimale menselijke waardigheid voor gedetineerden en hun basisrechten?

28.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer Yzermans, we hebben het al eerder over dit onderwerp gehad. Vanochtend hebben we het ontwerp besproken dat uitvoering geeft aan een deel van de afspraken van 20 maart. Het akkoord heeft als doelstelling om in te zetten op een volledig en duurzaam personeelskader. De selectie- en aanwervingsprocedures worden geoptimaliseerd om meer kandidaten te kunnen aantrekken, maar ook om sneller te kunnen aanwerven. De interne rekruteringscapaciteiten worden prioritair versterkt. We zullen de selectieprocedures versnellen.

De functie van penitentiair bewakingsassistent werd inmiddels toegankelijk gemaakt voor Europese burgers. In de zogenaamde fastlaneprocedures zullen wervingsreserves kunnen worden aangelegd en zullen aanwervingen vóór de medische controle kunnen gebeuren, om tijd te winnen. Er wordt ook gewerkt aan extra capaciteit en een betere benutting van de bestaande capaciteit. Er komen meer plaatsen in gesloten centra. Voor geïnterneerden komen er meer plaatsen in de FPC's.

Het Masterplan IV omvat de structurele blauwdruk voor de totale detentiecapaciteit en is gericht op humane detentieomstandigheden. We beogen hervormingen door te voeren met betrekking tot de voorlopige hechtenis. De Commissie Overbevolking rondt hierover een advies af. Daarna wordt onderzocht wat in de praktijk kan worden gebracht om de duur te beperken. Ook wordt onderzocht of en hoe de zittingen van de raadkamer en de KI via videoconferentie kunnen plaatsvinden. We hopen zo de transporten te kunnen beperken, de werklast te verlagen en de procedures te versnellen.

Er lopen momenteel selectieprocedures en er worden nog bijkomende procedures georganiseerd om het kader van medico-psychosociaal personeel op te vullen. Het betreft profielen van verpleegkundigen, psychologen, maatschappelijk assistenten, opvoeders en ergotherapeuten. Daarnaast trachten we artsen en psychiaters blijvend aan te trekken door publicaties in gespecialiseerde tijdschriften te plaatsen.

Voorts wordt ook ingezet op het aanbieden van stageplaatsen, waarop artsen tijdens hun opleiding kunnen inschrijven. Vanuit de centrale diensten wordt de overbevolking in de arresthuizen dagelijks gemonitord. Waar mogelijk worden veroordeelden overgeplaatst naar strafhuizen om het aantal grondslapers terug te dringen. De huidige overbevolking laat echter niet toe het aantal grondslapers terug te dringen tot een aanvaardbaar en correct cijfer.

U zult begrijpen dat dit geen probleem is dat alleen de gevangenis van Gent treft, maar dat het mechanisme om de beschikbare capaciteit en de aanwezige bevolking te beheren een organisatiebrede uitdaging is. De OVB schrijft trouwens zelf dat het oplossen van het probleem in Gent geen waterbedeefte op andere inrichtingen zou mogen hebben.

28.03 **Alain Yzermans** (Vooruit): Dank u wel.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

29 **Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De ontsnapping van een gedetineerde in Brugge" (56016718C)**

29 **Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'évasion d'un détenu à Bruges" (56016718C)**

29.01 **Marijke Dillen** (VB): *Vrijdag 5 juni is een gedetineerde, veroordeeld wegens een zware diefstal met geweld, die in de gevangenis van Brugge verbleef ontsnapt nadat hij was overgebracht naar het AZ Sint Jan ziekenhuis voor een medische ingreep. Hij was blijkbaar gewapend met een scherp voorwerp waarmee hij bewakers zou hebben bedreigd. De man was niet aan zijn proefstuk toe. Volgens berichten probeerde hij in mei 2025 al eens uit de gevangenis van Gent te ontsnappen.*

Hoe is de ontsnapping kunnen gebeuren? Kan de minister meer toelichting geven betreffende deze feiten? De man had blijkbaar een scherp voorwerp bij. Hoe was dit mogelijk? Kan hierover een verklaring worden gegeven?

Op welke wijze was de bewaking georganiseerd? Hoeveel bewakers waren aanwezig? Wat is er fout gelopen? Was er een verhoogde beveiliging gezien de gedetineerde reeds eerder probeerde te ontsnappen?

Wat is het risicoprofiel van deze gedetineerde? Uit het opsporingsbericht verspreid door de Politie blijkt duidelijk dat het om een gevaarlijk profiel gaat gezien de bevolking wordt opgeroepen de gedetineerde niet te benaderen.

29.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Dillen, in de eerste plaats begrijp ik de bezorgdheid die in uw vraag speelt. De feiten worden bijzonder ernstig genomen. Zowel een gerechtelijk als een intern onderzoek zijn op dit ogenblik lopende. Om die reden kan ik vandaag geen verdere verklaringen afleggen over de concrete toedracht van de feiten. Elke uitspraak daarover zou het onderzoek kunnen doorkruisen.

Hetzelfde geldt voor de wijze waarop de bewaking en de overbrenging waren georganiseerd. De analyse van de genomen maatregelen, de graad van beveiliging en de gevolgde veiligheidsprocedures maken deel uit van het onderzoek. Dat onderzoek zal dan ook moeten uitwijzen of de inschatting correct is gebeurd en of er lessen moeten worden getrokken. Ik wil daar niet op vooruitlopen.

Wat het profiel betreft, kan ik u meegeven dat betrokkene zich in de strafcategorie drie tot vijf jaar bevindt en dat er een Europees aanhoudingsmandaat tegen hem loopt. De inschatting van de gevaarlijkheid met het oog op een overbrenging gebeurt naargelang het doel door DG EPI en door de politionele diensten, in onderling overleg. Bij uiterst gevaarlijke profielen is daarbij een bijkomende afstemming tussen beide diensten voorzien.

Zodra de onderzoeken afgerond zijn, zal worden bekeken welke conclusies en welke eventuele bijstellingen zich opdringen.

29.03 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, ik zal deze vraag over enkele maanden opnieuw agenderen. Ik neem aan dat dit onderzoek na het gerechtelijk verlot afgerond zal zijn. Ik begrijp dat u nu in het belang van het onderzoek geen verklaringen ter zake wilt afleggen.

Het volgende is wel een feit en het mag toch even worden beklemtoond. Die man was niet aan zijn proefstuk toe. Vorig jaar heeft hij ook al een poging ondernomen om uit de gevangenis te ontsnappen. Uit uw antwoord begrijp ik dat hij nog steeds voortvluchtig is.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

30 Questions jointes de

- François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le calendrier de traitement des dossiers éthiques contenus dans l'accord de gouvernement" (56017369C)
- Sofie Merckx à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La décision du kern concernant l'avortement" (56017270C)

30 Samengevoegde vragen van

- François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het tijdpad voor de behandeling van de ethische dossiers uit het regeerakkoord" (56017369C)
- Sofie Merckx aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het besluit van het kernkabinet over abortus" (56017270C)

30.01 **François De Smet** (DéFI): Madame la ministre, le kern de samedi dernier n'a pas permis de dégager un accord sur l'ensemble des dossiers éthiques actuellement en discussion au sein de la majorité, malgré plusieurs heures de négociation.

D'après la presse, la majorité vise désormais un accord global au plus tard le 1er décembre 2026 portant sur quatre dossiers distincts: l'allongement du délai légal de l'IVG, l'accouchement discret, l'extension de l'euthanasie aux personnes atteintes de démence et l'encadrement de la gestation pour autrui. Vous avez personnellement participé à cette réunion en votre qualité de ministre de la Justice.

Ces quatre dossiers figurent dans l'accord de gouvernement de février 2025 comme points sensibles devant être traités par consensus entre partenaires de la majorité. Ils touchent, on le sait, respectivement au Code pénal et à la loi du 28 mai 2002 relative à l'euthanasie.

Madame la ministre, mes questions visent à essayer de clarifier ce qui paraît dans la presse et ce qui ressort d'une série de déclarations parfois contradictoires de vos partenaires. Confirmez-vous le calendrier annoncé dans la presse, à savoir un accord global "au plus tard" le 1er décembre 2026? La clarification me semble précieuse car certains disent "au plus tôt". Cet accord portera-t-il bien simultanément sur les quatre dossiers clés ou certains d'entre eux pourraient-ils être dissociés et avancés selon un calendrier propre? Quel est l'état d'avancement des dossiers et des discussions au sein de la majorité? Enfin, quels sont, à ce stade, les points de blocage identifiés entre partenaires de votre coalition?

30.02 Annelies Verlinden, ministre: Cher collègue De Smet, permettez-moi tout d'abord de me référer aux réponses à vos interpellations en séance plénière du 18 juin dernier.

Conformément à ma mission en tant que ministre de la Justice, et conjointement avec mes collègues au sein du gouvernement, je travaille à l'élaboration d'un cadre juridique pour les questions de bioéthique relevant de ma compétence, notamment l'interruption volontaire de grossesse. Dans le respect de l'accord de gouvernement et des engagements pris à ce sujet au sein du gouvernement et avec le Parlement, j'ai rédigé une proposition de texte pour le volet Justice à cet effet.

En ce qui concerne le délai, la proposition élaborée, qui s'appuie sur les discussions menées lors des négociations de gouvernement et tient compte des connaissances scientifiques disponibles, vise à trouver un équilibre entre l'autonomie de la femme et la protection de la vie avant la naissance.

Lors des discussions au sein du kern, samedi dernier, nous avons confirmé notre vision selon laquelle chaque thème bioéthique mérite un débat complet à part entière. En effet, si l'on veut répondre aux questions les plus fondamentales sur la vie et la mort, on ne peut procéder à un échange mathématique entre des dossiers différents ni appliquer la politique du gaufrier. Le thème ne mérite pas une telle politique; il faut tenir compte de la complexité inhérente à ces questions.

Quant à la complexité de ces dossiers, nous avons encore entendu ce matin le Comité consultatif de bioéthique concernant l'encadrement de certaines questions, notamment celle des dons anonymes.

Entre-temps, conformément à l'accord initial, nous poursuivons le travail sur l'ensemble des thématiques éthiques avec tout le respect et tout le sérieux qu'elles requièrent. Dans le cadre que nous avons défini, nous nous appuyons également sur les travaux techniques et opérationnels déjà élaborés en début de législature par plusieurs partenaires.

Nous attendons encore les retours des administrations et des acteurs concernés relevant d'autres départements. À titre d'exemple, les premiers textes relatifs aux mères porteuses ont été transmis au SPF Santé publique dès le mois de février. Nous avons d'ailleurs reçu leurs dernières observations lundi dernier.

Chaque texte, lorsqu'il sera finalisé et disponible, sera présenté pour discussion au sein du gouvernement avant d'être soumis au Parlement.

30.03 François De Smet (DéFI): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses. Vous me renvoyez aux interpellations, mais mes questions portaient davantage sur le kern qui a eu lieu ce weekend.

Premièrement, je continue à penser que les questions bioéthiques se prêtent mal à une approche consistant à les traiter dans le cadre d'une négociation globale ou d'un "package". Nous savons en effet que ce type d'exercice est souvent propice à des logiques de marchandage.

Or les quatre dossiers actuellement sur la table sont profondément différents. Ils peuvent conduire à des considérations très différentes. C'est précisément pour cette raison que je considère qu'ils ne devraient pas être liés les uns aux autres.

Deuxièmement, je n'ai pas entendu de votre part de confirmation quant à une date ferme, à savoir ce fameux 1er décembre, dont on ne sait toujours pas s'il s'agit effectivement d'une échéance fixe, d'un "au plus tôt" ou d'un "au plus tard". Je suppose que cette question sera clarifiée au plus tard le 1er décembre.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

31 Vraag van Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De nieuwe omzendbrief in de strijd tegen phishing" (56016759C)

31 Question de Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La nouvelle circulaire relative à la lutte contre le phishing" (56016759C)

31.01 Alexander Van Hoecke (VB): Ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn ingediende vraag.

Phishing blijft een hardnekkige vorm van oplichting waar dagelijks mensen het slachtoffer van worden. Op 8 juni kondigde u samen met de minister van Binnenlandse Zaken een nieuwe omzendbrief aan in de strijd tegen phishing. Daarbij zou de focus liggen op het viseren van de criminele organisaties achter de fraude.

Zowel de politie als het Openbaar Ministerie zullen zich voortaan meer focussen op phishingcampagnes, clusters van dossiers en de criminele bovenbouw die de fraude organiseert, in plaats van op afzonderlijke feiten.

Kan u wat meer uitweiden over de inhoud van de nieuwe omzendbrief en hoe die zich verhoudt ten opzichte van de reeds bestaande omzendbrief COL 7/2022 inzake phishing?

In uw antwoord op een eerdere vraag omtrent phishing van 7 januari verwees u naar een aanpassing van de omzendbrief over phishing die werd voorbereid in het expertisenetwerk Cybercrime van het OM.

Ging het hier om de omzendbrief die u op 8 juni aankondigde?

Indien niet, werd de omzendbrief waarnaar u toen in uw antwoord verwees al goedgekeurd op het College van procureurs-generaal?

Hoe zit het nu eigenlijk met de eengemaakte financiële ondergrens die bepaald zou worden door het parket?

Wat betekent het concreet dat er minder op afzonderlijke feiten zal worden gefocust? Wat zal de verwachte impact zijn op het aantal vervolgingen en seponeringen?

31.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Van Hoecke, de herziening van COL 7/2022 inzake phishing, waarnaar ik inderdaad verwees in mijn antwoord van 7 januari, werd op 3 juni goedgekeurd door het College van procureurs-generaal en bevat onder meer de volgende aanpassingen. Er wordt een nationale drempel ingesteld voor de opsporing en vervolging van individuele gevallen met een nadeel van 2.500 euro, nadat aan het preventieve luik is voldaan. Daarnaast wordt een nieuwe prioriteit ingevoerd voor bovenliggende structuren en recente clusters. Voorts is er de verduidelijking inzake de bevoegde politiezone voor de opmaak van een pv en het verdere onderzoek naar *money mules*. Ook wordt de ontwikkeling van een *risk warning system* door banken geschrapt, gelet op de Europese wetgeving.

Vooreerst moet worden opgemerkt dat bij alle aangiften bij de politie, ongeacht het financiële nadeel, aan het preventieve luik zal worden voldaan, zoals het inlichten van de banken met het oog op de onmiddellijke blokkering van gelden, het bewaren van camerabeelden en het inlichten van het Centrum voor Cybersecurity België met het oog op het blokkeren van een phishingwebsite. Er wordt een ondergrens van 2.500 euro ingevoerd voor de opsporing en vervolging, behoudens uitzonderingen, wanneer feiten bijvoorbeeld deel uitmaken van een onderzoek naar een cluster of een criminele organisatie.

Om de capaciteit optimaal te gebruiken, zullen de parketten zich richten op de infrastructuur die

phishing vergemakkelijkt, zoals de bouwers van phishing panels, de criminele helpdesk en de *mule herders*. Dat is alleen mogelijk wanneer er een overzicht bestaat van de manieren waarop individuele dossiers aan elkaar gekoppeld zijn. De accentverschuiving in de opsporings- en vervolgingsstrategie raakt niet aan de bescherming van het individuele slachtoffer. Die blijft in elk dossier gegarandeerd, maar optimaliseert de inzet van de beperkte onderzoekscapaciteit op de structuren die fraude mogelijk maken. Een dossier dat niet afzonderlijk wordt vervolgd, verdwijnt niet uit het zicht, maar wordt, waar relevant, meegenomen in grotere strafonderzoeken.

31.03 Alexander Van Hoecke (VB): Dank u wel voor uw antwoord, mevrouw de minister. Dat verduidelijkt wel een en ander. Het belangrijkste is wel dat slachtoffers niet de indruk mogen krijgen dat hun individuele zaak er niet meer toe doet. Het lijkt mij – dit is voor mij een atypische uitspraak – dat de enige manier om phishing aan te pakken, preventie is. Mensen moeten zich bewust zijn van de risico's. We zien nog al te vaak dat mensen in valstrikken lopen die eigenlijk vermeden hadden kunnen worden. Er moet dus zoveel mogelijk op preventie worden ingezet.

Uiteraard blijft vervolging essentieel, ook al leert de praktijk ons dat dat bijzonder moeilijk is. Dat betekent niet dat dat onmogelijk is, ten bewijze een interessant artikel daarover in *Het Laatste Nieuws* van afgelopen week.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

32 Vraag van Alain Yzermans aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Een werkstraf na een verkrachting" (56016780C)

32 Question de Alain Yzermans à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Une peine de travail infligée à la suite d'un viol" (56016780C)

32.01 Alain Yzermans (Vooruit): Mevrouw de minister, een nachtje stappen op haar achttiende verjaardag eindigde voor een jonge vrouw in een nachtmerrie. Zij werd verkracht. Het voelt voor mij onwezenlijk aan dat voor een dergelijk zwaar seksueel misdrijf een werkstraf van 285 uur wordt uitgesproken.

Ik beoordeel het vonnis niet. Dat behoort tot de wijsheid en de prerogatieven van de rechter, die binnen het wettelijke kader en op basis van de elementen van het dossier tot een uitspraak komt.

Toch is het voor mij een kwestie van rechtvaardigheid. Voor mij zijn die feiten een aanslag op de integriteit, de veiligheid en de fysieke vrijheid van het slachtoffer, met blijvende fysieke en emotionele wonden.

Hoe staat u tegenover deze kwestie? Bent u van mening dat de huidige wetgeving voldoende bescherming biedt aan slachtoffers van dergelijke seksuele misdrijven?

32.02 Minister Annelies Verlinden: Mijnheer Yzermans, ik heb net als u kennisgenomen van de recente uitspraak in die verkrachtingszaak. Als minister van Justitie kan ik, wat u wellicht niet zal verbazen, vanwege van de scheiding der machten geen uitspraken doen over een concrete rechterlijke uitspraak. De beoordeling van de toestemming gebeurt in concreto door de feitenrechter, op basis van de stukken van het dossier en de afgelegde verklaringen.

Het Strafwetboek bepaalt in artikel 417, 5de lid, en in het toekomstige artikel 132 van het nieuwe Strafwetboek, met betrekking tot het seksueel zelfbeschikkingsrecht, dat er geen toestemming is wanneer de seksuele handeling is gepleegd door gebruik te maken van de kwetsbare toestand van het slachtoffer ten gevolge van onder meer alcoholgebruik, waardoor de vrije wil is aangetast.

Wat uw vraag betreft over de initiatieven die worden genomen om de verantwoordelijkheidszin bij jongeren te bevorderen, vooral in situaties waarin alcohol, sociale druk en sociale media een rol spelen, moet ik u verwijzen naar de bevoegdheden van de deelstaten.

32.03 Alain Yzermans (Vooruit): Mevrouw de minister, ik denk dat we elke vorm van geweld en bedreiging ten aanzien van vrouwen moeten verwerpen. Wij zullen u ondersteunen in elke actie ter bescherming en ter versterking van een beleid dat het slachtoffer centraal plaatst.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

33 **Vraag van Alain Yzermans aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het jaarverslag van de CTRG 2025" (56016781C)**

33 **Question de Alain Yzermans à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport annuel du CCSP 2025" (56016781C)**

33.01 **Alain Yzermans** (Vooruit): *Het Centraal Toezichtsorgaan voor het Gevangeniswezen (CTRG) heeft zijn jaarverslag 2025 gepubliceerd, waarin de kritieke situatie in Belgische gevangenissen wordt belicht, met een sterke focus op de aanhoudende overbevolking. België heeft met een gevangenisbevolking die 117 % van de officiële capaciteit bedraagt, één van de hoogste overbevolkingsgraden binnen de Raad van Europa. Dit rapport onthult dat ons land slechter scoort dan landen als Frankrijk, Spanje en het Verenigd Koninkrijk, en er wordt gepleit voor een kritische herziening van het strafrechtsbeleid. Deze cijfers wijzen op een structureel probleem binnen ons strafrechtsbeleid en kunnen niet langer uitsluitend verklaard worden door de overbevolking alleen. Alle schakels van de strafrechtsketen moeten hun bijdrage aan de totstandbrenging van de gevangenisbevolking aan een kritisch onderzoek onderwerpen. Het CTRG benadrukt dat de huidige problemen het resultaat zijn van keuzes en dat andere keuzes tot betere uitkomsten kunnen leiden.*

Vragen aan de minister:

1. Erkent u dat België inzake gevangenisoverbevolking aanzienlijk slechter scoort dan de meeste West-Europese buurlanden en partners binnen de Raad van Europa?

2. Welke conclusies trekt u uit de vaststelling dat de huidige noodmaatregelen en capaciteitsuitbreidingen onvoldoende blijken om de structurele overbevolking terug te dringen?

3. Deelt u de analyse van het CTRG dat de problematiek niet louter infrastructureel is, maar ook verband houdt met beleidskeuzes binnen de volledige strafrechtsketen?

4. Welke structurele beleidsmaatregelen plant u om de instroom in de gevangenissen te beperken en alternatieven voor detentie effectiever toe te passen? Op welke termijn verwacht u resultaten van uw beleid een effectieve daling van de overbevolking?

33.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer Yzermans, ik verwijs naar de jaarlijkse SPACE-rapporten van de Raad van Europa, waarin voor de verschillende lidstaten op jaarbasis cijfers worden gegeven over onder meer de gevangenscapaciteit en -densiteit. De actuele overbevolking van de gevangenissen zorgt uiteraard voor een hoge overbevolkingsgraad, waardoor België inderdaad slechter scoort dan sommige andere landen, zoals Spanje of Duitsland, maar beter dan bijvoorbeeld Frankrijk. Er moet echter ook steeds rekening worden gehouden met uiteenlopende telregels en registratiemethoden tussen de lidstaten, bijvoorbeeld wat betreft de manier waarop de beschikbare capaciteit wordt berekend. Een louter cijfermatige vergelijking tussen landen moet dan ook met de nodige voorzichtigheid worden gemaakt en geanalyseerd.

De regering heeft een akkoord gevonden over nieuwe maatregelen op korte, middellange en lange termijn. De bijkomende noodmaatregelen zijn in voorbereiding. Het wetsontwerp daarover werd gisteren en vandaag in de Kamer besproken. De uitvoering van de verschillende onderdelen van het akkoord is gestart en wordt ook nauwgezet opgevolgd en gemonitord.

Daarnaast wordt de in- en uitstroom van gedetineerden natuurlijk bepaald door maatschappelijke omstandigheden, zowel in het preventieveld als in de begeleiding en reclassering van ex-gedetineerden, en door keuzes die doorheen de strafrechtketen worden gemaakt en die zich vervolgens vertalen in gerechtelijke beslissingen. Zo kunnen hogere wettelijke strafmaten of bepaalde prioriteiten inzake opsporing en vervolging leiden tot meer vaststellingen en uiteindelijk ook tot meer vervolgingen en opsluitingen. Ook de tenuitvoerlegging van straffen en de beoordeling van strafuitvoeringsmodaliteiten door de strafuitvoeringsrechters en -rechtbanken spelen een belangrijke rol.

Wanneer tegenover de instroom en de opname van gedetineerden onvoldoende beschikbare infrastructuur staat, kan het gevangeniswezen dergelijke evoluties moeilijk eindeloos opvangen, met overbevolking en grondslapers als gevolg. Nieuwe infrastructuur realiseert men niet van de ene op de andere dag. Uiteraard speelt ook de wetgevende macht een belangrijke rol in de situatie van de overbevolking, onder meer door het vastleggen van de strafmaten en de wettelijke krijtlijnen van de strafuitvoering.

Structurele beleidsmaatregelen vergen per definitie tijd en het aanbod aan zogenaamde alternatieve straffen wordt ook bepaald door de deelstaten en door collega-ministers bevoegd voor zorgvoorzieningen voor geïnterneerden.

België behoort vandaag al tot de koplopers wat betreft het aantal alternatieve straffen en personen onder een gerechtelijk mandaat. Net daarom voeren we een fundamenteel debat over de rol en de finaliteit van de straf, over de aard en de duur van de straffen die worden opgelegd en over de manier waarop we die uitvoeren. Het is die combinatie van een doordacht strafrechtbeleid en een sterk re-integratiebeleid die op termijn tot een structurele daling van de gevangenisbevolking moet kunnen leiden.

33.03 Alain Yzermans (Vooruit): Mevrouw de minister, ik volg u daarin.

We zijn nu op drie niveaus aan het werken. Het eerste niveau is het wegwerken van de straffeloosheid. U hebt dat ook bevestigd, met de tweede noodwet die eraan komt.

De tweede laag is het vinden van een evenwicht in de huidige overbevolking via een langetermijnplan. Een masterplan moet daarbij zorgen voor capaciteit en alle andere aspecten die moeten bijdragen tot een en-enoplossing.

Het derde niveau blijft echter de fundamentele vraag die u daarnet ook heel duidelijk hebt benoemd, namelijk hoe we kijken naar ons strafrechtbeleid. Ik denk dat dat heel belangrijk wordt. Willen we daarin vernieuwend zijn? Kiezen we voor kortere of langere straffen? Zullen we alles bestraffen? Hoe zullen we straffen? Op welke manier wordt dat geïnterpreteerd? Ik denk dat daar de grote shift ligt, waarin ook de verschillen met andere landen zullen liggen.

Het zal geen eenvoudige opdracht zijn. Het zal een opdracht van samenwerking zijn met alle departementen, zoals u zegt, maar ook een opdracht die raakt aan de manier waarop de samenleving naar straffen kijkt en naar alles wat daarmee samenhangt. Ik denk dat er nog een hele opdracht voor ons ligt. Ook de komende jaren zullen we daar verder aan moeten werken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

34 Vraag van Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De uitspraak van het Brusselse hof van beroep over de terugkeer van een IS-strijdster en haar kind" (56016814C)

34 Question de Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'arrêt de la cour d'appel de Bruxelles sur le retour d'une combattante de l'EI et de son enfant" (56016814C)

34.01 Alexander Van Hoecke (VB): Mevrouw de minister, het hof van beroep in Brussel heeft beslist dat de Belgische Staat een maatregel moet nemen, zodat een vrouw die zich aansloot bij IS, kan terugkeren naar België. Die vrouw heeft de Belgische nationaliteit en moet volgens de rechtbank met haar tienjarige dochter kunnen terugkeren uit het Syrische gevangenenkamp Al-Roj.

Toen ik deze vraag indiende, had de Belgische overheid een maand de tijd om de nodige stappen te zetten, zoniet moet ze opnieuw een dwangsom betalen, in dit geval een dwangsom van 2.500 euro per dag. Dat geld zou worden gestort op een bankrekening op naam van de minderjarige dochter. Het zou dus niet rechtstreeks aan de vrouw zelf worden betaald, maar aan haar dochter.

Hoe dan ook, in het regeerakkoord staat duidelijk dat deze regering zich voorneemt ervoor te zorgen dat terroristische strijders, *foreign terrorist fighters*, niet kunnen terugkeren naar ons land.

Wat is uw reactie daarop? Ik denk dat ik weet wat u zult antwoorden, maar toch vraag ik het.

Zal die uitspraak van het hof van beroep nog worden aangevochten? Zo ja, welke stappen werden daartoe al gezet? Zo niet, welke stappen zullen dan wel worden gezet om de terugkeer van die IS-strijdster en haar dochter te verwezenlijken, zoals de rechtbank het oplegt? Wat zal er met hen gebeuren bij terugkeer? Hoe rijmt u dat met de bepaling uit het regeerakkoord die ik daarnet heb vermeld?

Zal de Belgische Staat, als die termijn van een maand overschreden is, effectief overgaan tot de betaling van dwangsommen? Is dat al gebeurd?

[34.02] Minister Annelies Verlinden: Mijnheer Van Hoecke, we beginnen elkaar inderdaad goed te kennen als u zegt dat u weet wat ik zal antwoorden.

Ik kan u bij dezen bevestigen dat het regeerakkoord duidelijk is en dat ik mij daaraan houd en te houden heb.

Dat gezegd zijnde, ik kan mij niet uitspreken over wat een onafhankelijke rechter beslist. Wat ik daarvan persoonlijk ook zou vinden, het blijft een beslissing van de onafhankelijke rechterlijke macht.

Voor de specifieke uitvoering van dit arrest verzoek ik u om de minister van Buitenlandse Zaken te bevragen.

[34.03] Alexander Van Hoecke (VB): Mevrouw de minister, het zou mij verbazen dat u op geen enkele van mijn drie gestelde vragen een antwoord hebt. Ik zal de vraag inderdaad opnieuw indienen ter attentie van de minister van Buitenlandse Zaken.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Le **président:** Les questions jointes n° 56016828C de M. Julien Ribaudou et n° 56017310C de M. Nabil Boukili sont reportées à la demande de leurs auteurs.

Il en est de même pour les questions jointes n° 56016850C et n° 56017170C de M. François De Smet

Nous attendrons le retour de M. Van Hecke

[35] Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De aanpassing van het Wetboek van strafvordering ter bescherming van kwetsbare minderjarigen" (56016875C)

[35] Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La modification du Code d'instruction criminelle en faveur de la protection des mineurs vulnérables" (56016875C)

[35.01] Marijke Dillen (VB): *Bepaalde organisaties die werken met minderjarigen moeten een uittreksel uit het strafregister vragen aan bepaalde nieuwe medewerkers en dit ter bescherming van de minderjarigen (Decreet 3 juni 2022). Door die controle wordt vermeden dat personen met bepaalde veroordelingen of een verbod om activiteiten uit te oefenen die hen in contact brengen met minderjarigen worden aangesteld in functies waarbij zij met minderjarigen in contact komen. Het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de meerderjarigheid wordt bereikt op de leeftijd van 18 jaar.*

In het verleden bestond de rechtsfiguur van de verlengde minderjarigheid, een statuut dat werd op 1 juni 2014 opgeheven en geïntegreerd in een algemeen beschermingsstatuut met het bewind als basis. Het Decreet van 3 juni 2022 is enkel van toepassing op minderjarigen. Bijgevolg kan een bewindvoerder of wettelijke vertegenwoordiger van een meerderjarige persoon, die voordien door zijn/haar gezondheidstoestand onder het statuut van verlengde minderjarigheid zou zijn gevallen, en die een medewerker wil aanstellen met het oog op opvoeding, psycho-medische-sociale begeleiding, hulpverlening, animatie en/of begeleiding, zich niet beroepen op het decreet van 3 juni 2022 om een uittreksel uit het strafregister van die kandidaat-medewerker te controleren. Dergelijke uitbreiding is wenselijk voor kwetsbare meerderjarigen, wat reeds werd opgenomen in het Vlaams actieplan

Seksueel Geweld (2020-2024). Federale wettelijke beperkingen verhinderen dit. Enkel het zogenaamde algemeen model van het uittreksel uit het strafregister kan worden gebruikt voor organisaties die werken met kwetsbare meerderjarigen, voor zover daarvoor een rechtsgrond bestaat. Dit kan niet voor de bewindvoerder of wettelijke vertegenwoordiger van de meerderjarige die een medewerker wil aanstellen. Meer bepaald is een aanpassing van artikel 596 het Wetboek van Strafvordering hiervoor noodzakelijk.

Is de minister bereid bij hoogdringendheid een wetgevend initiatief te nemen teneinde deze lacune weg te werken ter bescherming van kwetsbare meerderjarigen over wie een bewindvoerder of wettelijke vertegenwoordiger werd aangesteld?

35.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Dillen, het Centraal Strafregister wordt gevoed door de informatie die het ontvangt van de hoven en rechtbanken, meer bepaald via de veroordelingsbulletins die worden opgesteld op basis van het vonnis of arrest en vervolgens door de griffies worden overgezonden aan het Centraal Strafregister.

Wanneer een veroordeling melding maakt van een door de wet voorziene verzwarende omstandigheid die verband houdt met de minderjarigheid of de kwetsbaarheid van het slachtoffer, wordt die in het register opgenomen. Dat is met name het geval bij misdrijven van seksuele aard. Veroordelingen wegens feiten gepleegd ten aanzien van minderjarigen worden vandaag onder bepaalde voorwaarden vermeld op het specifieke uittreksel bestemd voor activiteiten in contact met minderjarigen, zoals bedoeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering.

Er bestaat op dit ogenblik echter geen specifiek uittreksel dat veroordelingen vermeldt wegens feiten gepleegd ten aanzien van kwetsbare personen of ten aanzien van beide categorieën van slachtoffers.

Wat een eventuele wetswijziging betreft, wens ik erop te wijzen dat het nieuwe Strafwetboek dat op 1 september in werking treedt, systematisch voor bepaalde misdrijven zowel de minderjarigheid als de kwetsbare toestand als verzwarend bestanddeel werd voorzien en dat het Centraal Strafregister deze opsplitsing eveneens heeft voorzien op het vlak van registratie. Voor zover deze informatie duidelijk uit het veroordelingsbulletin blijkt, zal het onderscheid ook kunnen worden gemaakt bij de registratie van de veroordeling en op het uittreksel.

Wat de hoogdringendheid van de vraag betreft, dient te worden meegedeeld dat, gelet op de talrijke wijzigingen die het Wetboek van strafvordering de afgelopen maanden reeds onderging, in het kader van de harmonisatie met het nieuwe Strafwetboek een wijziging op korte termijn en bij hoogdringendheid op dit punt niet aangewezen is. Het statuut van kwetsbare personen en hun bescherming via onder meer de verificatie van het uittreksel uit het strafregister is een complexe aangelegenheid die, zoals blijkt uit mijn antwoord, grondig dient te worden onderzocht en verder reikt dan alleen de wijziging van artikel 596 van het Wetboek van strafvordering. Het kan alleszins niet de bedoeling zijn om deze categorie van slachtoffers, zoals u suggereert, enkel te voorzien binnen de context van de bewindvoering over kwetsbare meerderjarigen.

35.03 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, ik heb uw antwoord gehoord, maar ik denk dat ik de vraag opnieuw zal indienen, want u hebt niet geantwoord op wat ik heb gevraagd. Ik heb niets gevraagd over uittreksels uit het strafregister enzovoort. Het gaat hier over een heel specifieke problematiek, mevrouw de minister. Ik neem u dat niet kwalijk. Het kan iedereen overkomen om op andere aspecten te antwoorden, maar ik wil het hier heel specifiek houden.

Het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 2022 voorziet dat bepaalde organisaties die werken met minderjarigen aan bepaalde nieuwe medewerkers een uittreksel uit het strafregister moeten vragen. Vroeger werden personen met een geestelijke handicap op de leeftijd van 18 jaar verlengd minderjarig verklaard. Die verlengde minderjarigheid is afgeschaft en vervangen door het algemeen beschermingsstatuut, met het bewind als basis.

Daarbij blijft de beschermde persoon echter als meerderjarig beschouwd vanaf de leeftijd van 18 jaar. Wanneer diens bewindvoerder of wettelijke vertegenwoordiger iemand wil aannemen, beschikt hij niet over de mogelijkheid om dat specifieke uittreksel uit het strafregister te vragen, mevrouw de minister, omdat het Wetboek van strafvordering dat niet toelaat. Het Vlaams actieplan seksueel geweld dringt daar nochtans op aan, dus ik stel voor dat ik mijn vraag op een later tijdstip opnieuw indien, zodat u de

gelegenheid hebt om na te gaan waarop ze specifiek betrekking heeft.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: Les questions suivantes sont reportées: les questions jointes n° 56016884C de Mme Marijke Dillen et n° 56016959C de M. François De Smet, la question n° 56016894C de M. Sam Van Rooy et les questions jointes n° 56016946C de M. Arthur Orlans et n° 56017043C de M. Alain Yzermans.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

36 Questions jointes de

- Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les retards de paiement et la charge administrative des traducteurs/interprètes jurés" (56017030C)
- Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le refus d'accès à certaines langues et les tarifs des prestations des traducteurs/interprètes jurés" (56017031C)
- Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le prix des prestations des traducteurs/interprètes jurés" (56017034C)
- Claire Hugon Lecharlier à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La sécurité et la confidentialité du travail des traducteurs/interprètes jurés" (56017035C)

36 Samengevoegde vragen van

- Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De betalingsachterstand en administratieve rompslomp voor beëdigde vertalers/tolken" (56017030C)
- Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De weigering voor bepaalde talencombinaties en de tarieven voor beëdigde vertalers/tolken" (56017031C)
- Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De tarieven voor beëdigde vertalers/tolken" (56017034C)
- Claire Hugon Lecharlier aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De veiligheid en de vertrouwelijkheid van het werk van beëdigde vertalers/tolken" (56017035C)

36.01 **Claire Hugon Lecharlier** (Ecolo-Groen): Pour les quatre questions jointes, je renvoie aux textes de mes questions.

Madame la ministre, je suis interpellée concernant la situation des TIJ.

Lors des discussions sur la NPG, vous avez indiqué que le paiement correct et en temps voulu des experts judiciaires, des interprètes et des traducteurs constituait pour vous une priorité. Or, ils et elles continuent à déplorer des retards parfois très importants - plus de 6 mois parfois entre la prestation et le paiement. Ceci résulte de l'accumulation de retards et difficultés à chaque étape:

- *les autorités requérantes prennent parfois beaucoup de temps à faire parvenir les approbations nécessaires à la facturation*
- *le traitement des états de frais par les bureaux de taxation peut connaître des retards considérables, qui selon le SPF justice découle d'un manque de personnel pour traiter la charge administrative*
- *Il y a des retards également à l'étape de la liquidation pour paiement. Pourtant, vous avez indiqué en mars dernier que le fameux cavalier budgétaire 2.12.7 visait notamment à "permettre un paiement rapide des acteurs de la Justice, notamment les interprètes et traducteurs".*

Les TIJ déplorent aussi une charge administrative très importante. Depuis le passage à PEPPOL, les TIJ doivent introduire d'une part un état de frais sur JustInvoice, d'autre part une facture dans PEPPOL. En outre, toute erreur même de quelque centimes en défaveur du SPF justice ferait l'objet d'une lourdeur administrative décourageante; dans le cas d'erreurs du SPF justice en défaveur des TIJ, ceux-ci choisissent de renoncer à demander la correction tant c'est chronophage. Certains TIJ parlent même de harcèlement administratif. Plus récemment, les factures PEPPOL seraient massivement rejetées à

cause de différences entre les plateformes de facturation. Les TIJ concernés s'adressent aux bureaux de taxation qui n'ont pas toutes les réponses car c'est le SPF BOSA qui est responsable des factures.

- Y a-t-il des perspectives d'amélioration prochaine des délais de paiement? Des renforts de personnel dans les bureaux de taxation sont-ils prévus? Qu'en est-il de la libération des budgets depuis la sortie des 12e provisoires?

- Comment proposez-vous de réduire la charge administrative pour les TIJ? Comment PEPPOL et JustInvoice peuvent-ils être mieux articulés pour réduire cette charge? Est-il possible de désigner une personne de contact pour les TIJ au SPF BOSA, qui gère la facturation?

Je vous remercie.

Madame la ministre, je suis interpellée concernant les inscriptions au registre national des traducteurs, interprètes et traducteurs-interprètes jurés.

Plus précisément, il apparaît que des TIJ se voient refuser l'accès à certaines langues, voire à la profession dans son ensemble, par le comité d'admission avec des motifs qui posent question. Il n'existe parfois aucune possibilité de remédier aux exigences du comité, car il existe peu de centres de tests reconnus par le registre national et certaines langues/variants/dialectes sont impossibles à tester.

Par exemple, l'on m'indique que la langue arabe ferait désormais l'objet de différents variants géographiques, alors que d'autres langues qui sont des langues officielles dans des dizaines de pays, comme l'anglais ou le français, ne font pas l'objet de telles distinctions géographiques.

En pratique, de nombreux TIJ ayant l'arabe parmi leurs langues se voient donc refuser ou retirer l'accès aux variants géographiques qu'ils ne maîtriseraient pas.

Outre la difficulté voire l'impossibilité de prouver ses connaissances linguistiques, il en résulte une privation de revenus pour les nombreuses personnes concernées, et un risque de pénurie pour certaines langues ou variants – menant la justice à se tourner vers des locuteurs qui ne sont pas formés comme TIJ, en raison de leur origine géographique.

Voici mes questions:

Comment est assurée l'adéquation entre le découpage linguistique par région géographique et les possibilités de prouver, par des tests, la maîtrise des langues, variants, dialectes correspondant à ces distinctions?

Confirmez-vous que lorsqu'aucun prestataire agréé n'est disponible, la justice fait appel à des personnes non professionnelles, avec pour seul critère de sélection leur origine géographique, sans qu'aucune garantie liées à la formation spécifique ou à la déontologie ne soient présentes?

Comment la qualité des traductions ou interprétations peut-elle être assurée dans ces cas?

Ne serait-il pas utile que le comité d'admission puisse compter en son sein sur l'expertise de terrain de personnes exerçant le métier de TIJ et en connaissant donc tous les tenants et aboutissants?

Je vous remercie.

Madame la ministre, le tarif des prestations des traducteurs et interprètes en matière répressive sur réquisition des autorités judiciaires est réglé par un arrêté royal du 22 décembre 2016. Ces tarifs sont indexés, la dernière circulaire à cet égard datant du 16 janvier 2026.

Je suis interpellée sur deux aspects des tarifs s'agissant des traducteurs.

Premièrement, quatre tarifs de base existent: un tarif de base par ligne lorsqu'il s'agit de traduire vers une langue à logogrammes; et trois tarifs de base différents par mot selon les langues. Parmi ces trois tarifs, le couple de langues néerlandais-français est rémunéré de façon considérablement plus faible

que les autres langues, alors qu'il représente un volume important des traductions à effectuer.

Deuxièmement, les traducteurs déplorent des tarifs qui restent globalement faibles, et qui tirent vers le bas les tarifs que ces prestataires peuvent demander par ailleurs sur le reste du marché. En effet, les autres clients de ces prestataires ont connaissance des tarifs pratiqués pour la justice, et revendiquent des prestations à des tarifs similaires.

Il me revient que nombre de TIJ sont, en raison de ces faibles tarifs et des difficultés de paiement, administratives et d'autorisations relevées dans mes questions précédentes, en situation financière particulièrement difficile. Les TIJ doit parfois repousser ou renoncer à des investissements pourtant cruciaux pour leur pratique, comme un nouvel ordinateur, par peur de ne pouvoir faire face à d'autres dépenses, reporter des remboursements de crédits, etc.

Voici mes questions:

Quelle est l'évolution du nombre de TIJ depuis 5 ans?

Comment se justifie la différence de tarif défavorable appliquée aux traductions néerlandais-français? Une évolution est-elle prévue pour revaloriser ces traductions?

Une revalorisation généralisée est-elle envisagée?

Je vous remercie.

Madame la ministre, je suis interpellée concernant la sécurité et la confidentialité du travail des traducteurices / interprètes juré.es.

Tout récemment, une interprète a été grièvement blessée par un prévenu au cours de l'audition de celui-ci, alors qu'elle consultait le dossier.

Il me revient que les prestataires sont régulièrement confrontés à des situations à risque sans bénéficier de protections spécifiques, alors que leur rôle dans la bonne administration de la justice est essentiel – ils et elles font partie des garant.es du droit au procès équitable.

Voici mes questions:

- Les agressions ou incidents de sécurité visant les interprètes sont-ils répertoriés? Combien ont lieu chaque année?*
- Que mettez-vous en place ou que prévoyez-vous de mettre en place pour répondre aux inquiétudes des interprètes?*
- Récemment, vous avez récemment indiqué envisager d'instaurer l'anonymat pour les agents pénitentiaires, afin d'assurer leur protection. S'agit-il d'une mesure que vous pourriez envisager pour assurer la sécurité du travail des interprètes?*

Je vous remercie.

36.02 Annelies Verlinden, ministre: Collègue Hugon Lecharlier, nous travaillons sur ces questions à tous les niveaux. À court terme, les services s'emploient à résorber autant que possible l'arriéré existant. Il est vrai que la situation en matière de personnel a contribué à l'aggravation de cet arriéré.

Le service des frais de justice a formulé une demande de renforts sous contrat Rosetta pour certaines antennes et attend actuellement le retour de l'Inspection des finances. Pour l'antenne d'Eupen, une procédure de sélection vient de s'achever et devrait déboucher sur le recrutement d'un agent.

En 2025, 54 % des demandes de paiement traitées par les bureaux de taxation l'ont été dans un délai de 30 jours, avec un délai moyen de paiement de 36 jours. Pour le premier trimestre 2026, ce pourcentage s'élève à 54,7 %, avec un délai moyen de paiement de 35 jours.

Cet arriéré dépasse rarement deux mois à compter de la réception de la demande de paiement. Lorsqu'un prestataire est confronté à un délai plus important, c'est généralement parce que son dossier est incomplet ou nécessite des corrections ou la transmission d'informations complémentaires.

Le service informatique procède actuellement à diverses adaptations et à plusieurs développements afin d'accélérer et d'automatiser le processus de réception et de réorientation des factures Peppol.

Par ailleurs, une révision des procédures en matière de frais de justice a été entamée, notamment afin de rationaliser le traitement, par les différentes antennes du bureau de taxation, des dossiers réceptionnés via JustInvoice, l'application utilisée par les prestataires pour soumettre leurs états de frais accompagnés des pièces justificatives.

L'objectif est d'obtenir directement des autorités judiciaires les informations relatives aux prestataires et de rationaliser, simplifier et centraliser le processus dans un seul programme informatique, depuis la réquisition du prestataire jusqu'à la liquidation de ses frais, en intégrant les approbations ainsi que la facturation électronique. Toutefois, le paiement des traducteurs et interprètes jurés demeure soumis aux règles applicables à la comptabilité de l'État. Les services du SPF ont, à cet égard, entamé des démarches auprès du SPF BOSA.

En ce qui concerne le Registre national des experts judiciaires, nous comprenons que les avis rendus par la commission d'agrément et les décisions d'inscription au registre puissent ne pas satisfaire certains traducteurs et interprètes qui se voient refuser la validation de leurs compétences linguistiques.

Quoiqu'il en soit, conformément à l'art. 555/7 §2 du Code judiciaire, il appartient à la commission d'agrément d'apprécier la pertinence des éléments fournis par les candidats au regard des compétences sollicitées. Ces appréciations des compétences linguistiques se fondent sur l'art. 555/13b, qui précise que la preuve des compétences professionnelles des traducteurs, interprètes et traducteurs-interprètes jurés peut être apportée par tout diplôme obtenu ou toute preuve d'une expérience pertinente d'au moins deux ans, acquise durant une période de huit ans précédant la demande d'enregistrement, ou par toute autre preuve attestant de la connaissance de la ou des langues pour lesquelles il se fait enregistrer. De ce fait, la commission prend en compte l'ensemble des éléments du dossier et vérifie s'il permet de démontrer une maîtrise suffisante de chacune des langues sollicitées.

Concernant les langues et leurs variantes, nous devons travailler avec la nomenclature telle qu'elle existe. Pour l'instant, seul l'arabe et ses dialectes sont repris. De plus, d'après nos experts en langues, l'arabe est la seule langue qui comporte un nombre aussi important de variantes ou de dialectes, rendant parfois la compréhension entre les personnes qui les pratiquent très difficile, voire impossible. Dès lors, connaître un dialecte n'implique pas une maîtrise suffisamment approfondie et nuancée des autres dialectes. C'est pourquoi un grand nombre de dossiers de demandes d'inscription concernent l'arabe et ses dialectes, contre peu de dossiers pour d'autres langues et leurs variantes.

Concernant les tarifs, je peux vous indiquer que le tarif le plus bas, à savoir la traduction du français vers le néerlandais et du néerlandais vers le français, est notamment justifié par le nombre de traductions demandées. En 2014, 66 % de toutes les traductions requises faisaient partie de cette catégorie. Dans son avis du 20 septembre 2016 relatif au projet d'arrêté royal, la section législation du Conseil d'État a considéré de façon générale que les différences de traitement mentionnées semblaient compatibles avec le principe constitutionnel d'égalité et de non-discrimination. Une analyse est en cours afin de simplifier la tarification, ainsi que sa mise en application en général.

Sur la question des agressions et incidents de sécurité visant les interprètes, l'administration du SPF Justice n'en a pas systématiquement connaissance. Ces incidents n'étant actuellement pas répertoriés, nous ne pouvons fournir aucune statistique à ce sujet. Lorsque les services du SPF en sont informés, c'est soit par la presse, soit par les associations professionnelles. Le SPF Justice va interpeller les autorités judiciaires à ce sujet et demander une plus grande vigilance quant au bien-être des experts judiciaires lors des auditions.

36.03 Claire Hugon Lecharlier (Ecolo-Groen): Merci beaucoup, madame la ministre pour vos réponses. Je vais essayer de faire une réplique générale sur tout. Au niveau des difficultés de facturation et des retards de paiement, j'entends qu'il y a de grosses difficultés liées aux différentes plates-formes de facturation. Certaines ne sont pas bien compatibles et donc, les factures sont rejetées. J'entendais aussi, mais vous en avez parlé, qu'il y avait des difficultés pour savoir à qui il faut s'adresser pour avoir les réponses aux questions techniques.

Merci pour les éléments sur le renfort en personnel.

Concernant la validation des langues, parmi mes questions figurait le fait de savoir s'il pouvait être envisagé de modifier la composition de la commission d'agrément puisqu'elle n'inclut pas, d'après mes informations, des interprètes et traducteurs jurés qui pratiquent ce métier au quotidien. On me relayait aussi que parfois, il n'y a pas vraiment de test qui existe en Belgique ou qui soit accessible ou de façon de prouver la connaissance de certaines langues ou variants régionaux.

Vous me dites que nous devons travailler avec la nomenclature telle qu'elle existe. Mais si on n'a personne qui couvre une certaine langue parce qu'on ne sait pas la tester, alors que fait-on quand on a besoin de quelqu'un pour cette langue-là? Est-ce qu'on s'adresse à n'importe qui? Cela n'assure pas non plus une confidentialité et une qualité suffisantes.

En ce qui concerne les tarifs, vous m'indiquez que 66 % du volume de traduction concerne la combinaison néerlandais-français. Cela signifie donc que 66 % du travail des traducteurs-interprètes jurés est, en réalité, rémunéré à un niveau inférieur au reste des prestations. Le principal groupe linguistique se trouve ainsi rémunéré à près de 30 % de moins.

Par ailleurs, les retours qui me sont transmis montrent que l'utilisation d'outils de traduction assistée par ordinateur n'est pas aussi simple qu'on pourrait le penser. D'une part, ces outils sont coûteux; d'autre part, la qualité des documents reçus est souvent insuffisante. Il s'agit fréquemment de dossiers papier envoyés par courrier ou de documents scannés de mauvaise qualité, que les logiciels ne peuvent pas traiter directement.

Dans ces cas, il est nécessaire de disposer d'un scanner, de passer les fichiers dans des logiciels de reconnaissance optique de caractères, puis de corriger et retravailler le résultat avant même de pouvoir entamer la traduction assistée à proprement parler. Le processus est donc loin d'être aussi simple qu'il n'y paraît.

Par ailleurs, si les mémoires de traduction peuvent être utilisées pour l'ensemble des langues, notamment par des professionnels expérimentés, les traducteurs-interprètes jurés peuvent également s'appuyer sur leur expertise, quelle que soit la langue concernée.

Les outils de traduction assistée efficaces et sécurisés sur le plan de la protection des données – ce qui est évidemment fondamental – restent cependant coûteux. De nombreux traducteurs se tournent dès lors vers des solutions gratuites ou peu onéreuses, au risque de compromettre, parfois sans en avoir conscience, la protection des données.

Je pense qu'il est essentiel, si nous voulons – et c'est évidemment notre objectif – garantir un travail professionnel et de qualité, que la rémunération suive de manière équitable.

Une personne m'a d'ailleurs fait part de son expérience personnelle. Elle est traductrice-interprète jurée, titulaire d'un master, soumise à dix heures de formation continue par an et spécialisée dans des langues rares. Pourtant, elle est rémunérée au même tarif qu'une personne sans formation spécifique, sans exigences déontologiques particulières, et qui ne garantit pas la protection des données, simplement parce qu'elle aurait vécu cinq ans en Norvège. Cette personne me dit ne pas comprendre une telle situation, et je partage son interrogation.

En ce qui concerne la sécurité des personnes exerçant, surtout, en interprétariat, vous m'avez indiqué que ces situations n'étaient pas répertoriées et que vous attireriez l'attention sur cette problématique. Ne serait-il pas possible de mettre en place un mécanisme permettant de recenser ce type d'incidents de sécurité?

Il m'est rapporté que d'autres prestataires bénéficient, dans certains contextes, de numéros d'identification anonymes. Par ailleurs, lors d'auditions liées à des affaires de terrorisme ou de grand banditisme particulièrement sensibles, les officiers de police interviennent parfois de manière cagoulée et anonyme, tandis que les interprètes prestent à visage découvert, avec leurs nom et prénom affichés.

Or, ces personnes sont également exposées à des pressions et à des intimidations. Dès lors, elles souhaitent pouvoir bénéficier d'un numéro d'identification anonyme. Il s'agit, semble-t-il, d'une

demande de longue date.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

37 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De inwerkingtreding van het nieuwe Strafwetboek" (56017160C)

37 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'entrée en vigueur du nouveau Code pénal" (56017160C)

37.01 Marijke Dillen (VB): *Het nieuwe Strafwetboek, één van de meest ingrijpende hervormingen van het Belgische strafrecht van de afgelopen decennia, zou oorspronkelijk in werking treden op 8 april 2026. Uiteindelijk werd die datum uitgesteld tot 1 september 2026 en dit na zeer lang aandringen van alle betrokken actoren op het terrein. De magistratuur, de ganse rechterlijke orde, de politiediensten hadden meermaals aangeklaagd dat op het terrein de inwerkingtreding absoluut onvoldoende was voorbereid op de implementatie van het nieuw Strafwetboek. De noodzakelijke harmonisatiewetgevingen waren niet gefinaliseerd, de IT-systemen waren niet aangepast, enz. We staan nu vlak voor het gerechtelijk verlof en vanaf 1 september zou in principe de inwerkingtreding vlekkeloos moeten verlopen.*

Kan u mij mededelen wat vandaag de juiste stand van zaken is? Welke initiatieven heeft de minister genomen om ervoor te zorgen dat binnen Justitie het nodige is gedaan voor een inwerkingtreding op 1 september a.s.? Kan de minister een gedetailleerd voortgangsrapport geven? Kan de minister garanderen dat de inwerkingtreding op 1 september vlekkeloos kan verlopen?

Zijn alle aanpassingen aan wetgevingen die behoren tot de bevoegdheid van andere departementen en die dienden te worden geharmoniseerd met het nieuwe Strafwetboek inmiddels voltooid? Wat is hier de juiste stand van zaken? Waar dienen er nog noodzakelijke aanpassingen te worden doorgevoerd?

Welke concrete stappen werden er ondernomen om de magistratuur, de griffies, het Openbaar Ministerie en de politiediensten operationeel voor te bereiden op de inwerkingtreding?

Zijn alle noodzakelijke IT-aanpassingen binnen Justitie inmiddels aangepast aan de inwerkingtreding? Graag een gedetailleerd overzicht.

Werden er sinds het uitstel nog andere knelpunten vastgesteld die een mogelijke inwerkingtreding op 1 september a.s. in gevaar zouden kunnen brengen? Zo ja, graag een gedetailleerd overzicht. Zijn deze eventuele knelpunten voldoende zwaarwichtig zodat ze zouden kunnen leiden tot de vraag van het terrein tot een nieuw uitstel?

37.02 Minister Annelies Verlinden: Collega Dillen, ik wil er, overigens niet voor het eerst, op wijzen dat ik sinds mijn aantreden als minister van Justitie alles in het werk heb gesteld om het nieuwe Strafwetboek tijdig in werking te laten treden. Inmiddels zijn op het vlak van wetgeving een hele reeks wetten goedgekeurd met het oog op de harmonisatie van bijzondere wetgeving die geheel of gedeeltelijk tot de bevoegdheid van Justitie behoort, evenals tot wijziging van de wetten van 29 februari 2024 tot invoering van Boek 1 en Boek 2 van het Strafwetboek. Ook de vereiste uitvoeringsbesluiten die een correcte inwerkingtreding van het nieuwe Strafwetboek moeten garanderen, zijn op het niveau van de FOD Justitie tijdig voorbereid.

Wat de wetgevingsinitiatieven van andere federale departementen en op deelstatelijk niveau betreft, ondersteunt de FOD Justitie hen, zoals ik ook al eerder heb gezegd, bij de voorbereiding van hun harmonisatiewetgeving. In hoeverre alle andere departementen klaar zijn met de harmonisatie, kunt u eigenlijk het best aan de bevoegde ministers vragen. Ik wil er wel opnieuw op wijzen dat zonder tijdig wetgevend optreden kan worden teruggevallen op het conversiemechanisme uit artikel 78 van het nieuwe Strafwetboek. Zoals u ook weet, zijn de nodige aanpassingen aan de Verkeerswet en de GAS-wet al in april van dit jaar goedgekeurd.

Wat uw vraag inzake de opleiding en voorbereiding van het gerechtspersoneel betreft, kan ik wijzen op de opleidingen die door het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (IGO) zijn voorzien en die worden gegeven door de experts van de Commissie tot hervorming van het strafrecht. Daarnaast hebben het

openbaar ministerie en de zetel intern verschillende initiatieven genomen om informatie en interne opleidingen ter beschikking te stellen van hun leden.

De noodzakelijke IT-aanpassingen ter ondersteuning van de inwerkingtreding van het nieuwe Strafwetboek bevinden zich in een vergevorderd stadium van finalisatie. De verschillende betrokken toepassingen binnen Justitie werden geanalyseerd en waar nodig aangepast om de nieuwe strafrechtelijke kwalificaties, maar ook de procedures en registraties, correct te kunnen ondersteunen. Ook werd de nodige aandacht gegeven aan de vorming van de eindgebruikers en aan de informatiedoorstroming naar partners binnen de federale en gewestelijke overheden. Alle trajecten verlopen dus volgens planning en worden ook nauwgezet opgevolgd door de FOD.

Om de overgang maximaal te ondersteunen, wordt bovendien gedurende de eerste maand na de inwerkingtreding een *hypercare*-fase georganiseerd door alle betrokken ICT-partners. Tijdens die periode worden de toepassing en de operationele werking ervan nauwgezet opgevolgd, zodat eventuele incidenten of knelpunten snel kunnen worden gedetecteerd en verholpen. Ik kan u verzekeren dat er bijna dagelijks overleg is tussen alle betrokken actoren om de inwerkingtreding van het nieuwe Strafwetboek op 1 september vlot te laten verlopen. Na de inwerkingtreding zal er uiteraard ook een evaluatie volgen en zal er vanzelfsprekend op adequate wijze worden tegemoetgekomen aan eventuele knelpunten die zich mogelijk op het terrein zouden voordoen.

37.03 Marijke Dillen (VB): Mevrouw de minister, ik noteer dat op uw departement, bij Justitie, alles in orde is, dat de nodige koninklijke besluiten allemaal uitgewerkt zijn, zodat wat Justitie betreft het nieuwe Strafwetboek op 1 september in werking kan treden.

Wat mij wel een klein beetje verwondert, is dat u geen overzicht hebt van wat er bij andere departementen nog dient te gebeuren. U bent per slot van rekening enigszins de coördinerende minister wanneer het gaat over belangrijke harmonisatiewetgeving die nog niet aangepast is, wat trouwens een van de redenen was om uiteindelijk uitstel te verlenen. Ik zal bij uw collega's navragen wat bij hen de stand van zaken is en wat er nog dient te gebeuren.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: M. De Smet a demandé le report de sa question n° 56017168C.

38 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Een enkelband voor zware criminelen" (56017195C)

38 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Un bracelet électronique pour les auteurs de faits criminels graves" (56017195C)

38.01 Marijke Dillen (VB): *Vorig jaar werd Brussel opgeschrikt door een bijzonder zware schietpartij aan metrostation Clemenceau. Uit de vrijgegeven beelden blijkt duidelijk dat een jongeman met een oorlogswapen maar liefst 23 kogels heeft afgevuurd. Deze jongeman werd gevat en in het kader van de voorlopige hechtenis kreeg hij de gunst met een enkelband thuis te mogen zitten in afwachting van zijn proces. Wat kon worden verwacht gezien de zware ernst van de feiten is ook gebeurd: hij heeft zijn enkelband doorgeknipt en is met de noorderzon verdwenen. Zijn proces is inmiddels ingeleid en het Openbaar Ministerie vorderde een gevangenisstraf van 16 jaar tegen deze hoofdverdachte. Wat ook te verwachten was is dat deze jongeman niet is verschenen en voortvluchtig blijft. Deze zaak legt opnieuw pijnlijke tekortkomingen bloot in de aanpak van zwaar geweld en de opvolging van personen die verdacht worden van bijzonder ernstige feiten. Los van de vaststelling dat de minister zich niet mag mengen in een individueel dossier mag toch wel de vraag worden gesteld hoe het mogelijk is dat een verdachte die zulke ernstige feiten heeft gepleegd, tijdens zijn voorhechtenis niet in de gevangenis verbleef maar de gunst van een enkelband heeft gekregen. De reactie van de bevolking op sociale media laat aan duidelijkheid niet te wensen over: ook dit is Justitie onwaardig.*

Hoe kan het dat iemand die ervan verdacht wordt met een oorlogswapen 23 kogels te hebben afgevuurd in een drukke Brusselse buurt, onder elektronisch toezicht werd geplaatst in plaats van in voorlopige hechtenis te blijven? Welke afwegingen hebben daartoe geleid?

Wanneer werd vastgesteld dat de verdachte zijn enkelband had doorgeknipt? Hoeveel tijd is er verlopen

tussen het verbreken van het toezicht en het daadwerkelijk opsporen van deze verdachte? Welke opsporingsmaatregelen zijn er genomen?

Gaat de minister een wetgevend initiatief nemen om ervoor te zorgen dat beklaagden die zware criminele feiten hebben gepleegd, zoals wapengeweld, drugscriminaliteit, georganiseerde criminaliteit, ook tijdens de voorhechtenis niet meer in aanmerking kunnen komen voor een enkelband?

38.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Dillen, zoals u weet is het, gelet op het geheim van het onderzoek, niet mogelijk voor mij om te communiceren over lopende strafonderzoeken. Bovendien kan ik, zoals u zelf aangeeft, ook in het licht van de scheiding der machten geen commentaar geven op individuele rechterlijke beslissingen.

In het algemeen kan ik verduidelijken dat elektronisch toezicht tijdens het gerechtelijk onderzoek ook een vorm van voorlopige hechtenis uitmaakt. Het feit dat een voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht wordt uitgevoerd, is gebaseerd op een rechterlijke beslissing, waarbij een inschatting wordt gemaakt van het gevaar voor de openbare veiligheid.

Conform het regeerakkoord werken mijn diensten, zoals ik vandaag ook al heb herhaald, aan een wetsontwerp waarin onder meer voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht onmogelijk wordt voor verdachten van bepaalde categorieën strafbare feiten. Daarbij bekijken we ruimer de inzet van voorlopige hechtenis met het oog op een efficiënt en effectief strafrechtbeleid.

38.03 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, ik ben benieuwd naar uw wetgevend initiatief. Hebt u daarvoor al een timing? Ik denk dat dit, gelet op deze feiten, iets is dat prioritair moet worden behandeld.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

39 **Vraag van Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De toekomst v.d. vzw Moslimraad van België als representatief orgaan voor de islamitische eredienst" (56017206C)**

39 **Question de Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'avenir de l'ASBL Conseil musulman de Belgique en tant qu'organe représentatif du culte islamique" (56017206C)**

39.01 **Alexander Van Hoecke** (VB): Ik zou naar mijn schriftelijke vraag verwijzen, maar ik ga dat niet doen, want de actualiteit heeft mijn vraag wat ingehaald.

Een jaar geleden werd de vzw Moslimraad van België opnieuw tijdelijk erkend als representatief orgaan voor de islamitische eredienst. Deze erkenning loopt tot en met morgen. U hebt eind vorige week echter een beslissing genomen om die tijdelijke erkenning nog een jaar te verlengen.

Mijn eerste vraag luidde welke beslissing u zult nemen. Die beslissing kennen we ondertussen.

Mijn tweede vraag was wanneer deze beslissing per KB zal worden voorgelegd. Is dat koninklijk besluit er al? Wanneer wordt het gepubliceerd?

Met welke precieze financiering zal de verlenging van de tijdelijke erkenning gepaard gaan?

Vorig jaar stelde de Moslimraad dat hij tussen de 60 en 65 % van de moskeeën in dit land zou hebben verenigd. Hoe groot is dat aandeel vandaag? Dat was natuurlijk een belangrijke opdracht die dat representatief orgaan had gekregen, namelijk zoveel mogelijk moskeeën verenigen om het draagvlak te vergroten, zoals u zei. Hoe wordt er tegemoet gekomen aan het gebrek aan draagvlak? Vorig jaar was dit de reden om niet over te gaan tot een definitieve erkenning, maar tot een verlenging van de tijdelijke erkenning.

Tot slot kom ik tot de crux, de essentie. Hebben er zich ondertussen ook moskeeën van Diyanet en Milli Görüs aangesloten bij het representatieve orgaan? Om tot een volledig representatief orgaan te komen waar 90 % tot 95 % van de moskeeën in het land zich bij aansluiten, moeten Diyanet en Milli

Görüs er ook bij. Hebben die moskeeën, instrumenten van buitenlandse inmenging, die vanuit het buitenland gestuurd worden, zich ondertussen aangesloten bij de Moslimraad, of niet?

39.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer Van Hoecke, er werd beslist om de tijdelijke erkenning van de vzw Moslimraad van België als representatief orgaan voor de islamitische eredienst opnieuw te verlengen met één jaar tot en met 25 juni 2027. Het koninklijk besluit werd op 12 juni ondertekend en op 19 juni gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Het treedt in werking op 26 juni.

Tijdens de voorbije overgangperiode heb ik verschillende overlegmomenten georganiseerd met de Moslimraad en op basis van hun rapporteringen heb ik kunnen vaststellen dat er concrete stappen richting de totstandkoming van een transparant bestuursmodel zijn gezet. Hoewel dit vernieuwingsproces onmiskenbare vooruitgang heeft geboekt, dient tegelijk te worden vastgesteld dat de representativiteit van het orgaan een aandachtspunt blijft. De islamitische gemeenschap in België is zeer divers en we vernemen dat een groot deel van de moskeeën niet breed betrokken is bij de werking van de Moslimraad.

Het is onze overtuiging dat er nog verdere inspanningen kunnen worden geleverd en dat er nog opportuniteiten bestaan om de representativiteit te vergroten. Deze bijkomende verlenging biedt dan ook de nodige tijd en ruimte om het vernieuwingsproces op korte termijn verder te zetten en de representativiteit te versterken, waarbij ook van niet-vertegenwoordigde actoren een bereidheid tot dialoog wordt verwacht.

In haar hoedanigheid van voorlopig representatief orgaan ontvangt de vzw Moslimraad een werkingssubsidie. Die subsidie dekt kosten zoals bureaumateriaal, verzekeringen, huur, bankkosten, juridische kosten, verplaatsingskosten van het personeel van de administratie van het representatief orgaan en ook de organisatie van personeelsopleidingen.

39.03 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

U hebt echter niet geantwoord op mijn laatste vraag, die de meest essentiële is, namelijk of er zich al moskeeën van Diyanet en Milli Görüs hebben aangesloten. Dat is de essentie. Als men naar een volledig representatief orgaan wil gaan dat zoveel mogelijk moskeeën vertegenwoordigt, dan moeten ook Diyanet en Milli Görüs daarin opgenomen worden. Dat is de consequentie van uw eis om zo representatief mogelijk te zijn.

Ik ben ervan overtuigd dat we dat moeten loslaten. We weten dat Diyanet en Milli Görüs instrumenten van buitenlandse inmenging zijn. Ze zijn eigenlijk de lange arm van Erdogan in Europa. Dat staat vast en uw collega-minister in de Vlaamse regering, minister Crevits, heeft dat ook erkend. Ik vraag mij dus af waar we dan eigenlijk nog mee bezig zijn. Wie proberen we nog te overtuigen om aan boord te hijsen? Wie willen we dat er per se nog aan de knoppen zit bij die Moslimraad, die wel heel belangrijke beslissingen neemt?

De bevoegdheid om dat representatieve orgaan aan te duiden is federaal, maar alle beslissingen die betrekking hebben op de erkenning van moskeeën, op godsdienstonderwijs, al die zaken die gelinkt zijn aan de Moslimraad, is een deelstaatbevoegdheid. De Vlaamse regering zegt heel duidelijk dat de moskeeën van Diyanet een probleem vormen en dat het geen nieuwe moskeeën van Diyanet meer zal herkennen. Tegelijkertijd wordt er op federaal niveau gepleit dat Diyanet en ook Milli Görüs worden opgenomen in het orgaan dat mee moet beslissen over de erkenning van nieuwe moskeeën. Dat lijkt mij een heel absurde situatie, mevrouw de minister.

U weet dat ik daar regelmatig vragen over stel en ik zal dat het komende jaar ook blijven doen en dat blijven opvolgen. Ik denk dat we ons er heel dringend over moeten bezinnen welke richting we uit willen met die Moslimraad en wat we precies bedoelen met representativiteit. Ik denk dat dat immers de deur opent voor heel veel zaken die we niet willen in dit land.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

40 Vraag van Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De poging tot moord in Dilsen-Stokkem" (56017207C)

40 Question de Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La tentative d'assassinat à Dilsen-Stokkem" (56017207C)

40.01 **Alexander Van Hoecke** (VB): *Op 15 juni werd in het Limburgse Dilsen-Stokkem een 71-jarige man op het terras van een café langs achter aangevallen met een mes. Getuigen stellen dat de verdachte M.S. van 31 jaar hem de keel oversneed. Vervolgens stak hij het slachtoffer ook nog in de buikstreek.*

Het 71-jarige slachtoffer vierde op de bewuste dag zijn verjaardag. De verdachte M.S. kwam al enkele weken langs bij het café en stond erom bekend om sigaretten te bedelen en klanten lastig te vallen. De 71-jarige man stelde M.S. voor om naar huis te gaan. Dat deed de verdachte ook, maar iets later keerde hij terug naar het café om er het slachtoffer de keel over te snijden.

De man is ondertussen opgepakt en zou gekend zijn bij de politie. Hij werd ondertussen voorgeleid bij de onderzoeksrechter.

Is de verdachte van dit gruwelijk voorval nog steeds aangehouden?

Klopt het dat de verdachte al gekend was bij de politie en indien ja, voor welke feiten?

Werd de man al eerder veroordeeld? Zo ja, voor welke feiten, wanneer en welke straf kreeg hij daarvoor?

40.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer Van Hoecke, ik kan u bevestigen dat de betrokkene werd aangehouden. Hij verscheen gisteren, 23 juni 2026, voor de raadkamer.

Voor het overige kan ik gezien het geheim van het onderzoek en de bescherming van de persoonsgegevens op dit moment niet meer informatie verstrekken.

40.03 **Alexander Van Hoecke** (VB): Ik dank u voor uw antwoord.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: Les questions jointes n° 56017208C de Mme Marijke Dillen et n° 56017285C de M. Alain Yzermans ainsi que la question n° 56017210C de M. Sam Van Rooy sont reportées.

41 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De naleving van de rusttijden voor het penitentiaire personeel" (56017238C)

41 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le respect des temps de repos pour le personnel pénitentiaire" (56017238C)

41.01 **Marijke Dillen** (VB): *Meer en meer krijg ik berichten dat cipiërs in verschillende gevangenissen een late dienst onmiddellijk opgevolgd zien door een vroege dienst. Dergelijke dienstroosters roepen ernstige vragen op over de naleving van de arbeidswetgeving, zoals o.m. de minimale rusttijden. Een minimale rusttijd van 11 uur dient immers te worden gerespecteerd. Maar dit heeft ook ernstige gevolgen voor het welzijn van het penitentiair personeel. De werkdruk waarmee het penitentiair personeel vandaag wordt geconfronteerd is al bijzonder hoog. Zulke dienstroosters bevorderen het welzijn van de cipiërs allesbehalve. Dit zorgt ook vermoeidheid voor de betrokken cipiërs wat gevolgen kan hebben voor de veiligheid. Het is dan ook onaanvaardbaar dat cipiërs die instaan voor de bewaking van gedetineerden en de veiligheid binnen de gevangenismuren na een beperkte rustperiode een nieuwe dienst moeten presteren.*

Is de minister op de hoogte van dergelijke dienstroosters binnen de gevangenissen? Zo ja, welke maatregelen zal de minister nemen om ervoor te zorgen dat de rusttijden strikt worden nageleefd en dat de veiligheid van zowel het personeel als de gedetineerden niet in het gedrang komt? Zo neen, gaat de minister de directeurs van alle gevangenissen in dit land contacteren om hen erop te wijzen dat

dergelijke dienstroosters indruisen tegen de naleving van de arbeidswetgeving?

Kan de minister een gedetailleerde toelichting geven betreffende de wettelijke en reglementaire bepalingen die de minimale rusttijd tussen twee diensten van het penitentiair personeel regelen zodat hierover in de toekomst geen twijfel meer kan bestaan?

Heeft de minister klachten gekregen betreffende afwijkingen op de normale rusttijden? Zo ja, graag een gedetailleerd overzicht per gevangenis op jaarbasis sinds 2023?

41.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Dillen, in bepaalde gevallen komt het inderdaad voor dat tussen twee shifts minder dan 11 uur rusttijd wordt gepland. Dat wordt beperkt tot het hoogstnoodzakelijke om de dienst correct te kunnen organiseren en de veiligheid te kunnen garanderen.

In de planningstool SPX verschijnt een waarschuwing – een pop-upbericht – wanneer de planner twee shifts inplant met een rusttijd van minder dan 11 uur ertussen.

De wet van 14 december 2000 tot vaststelling van bepaalde aspecten van de organisatie van de arbeidstijd in de overheidssector bepaalt dat werknemers in elk tijdvak van 24 uur tussen de beëindiging en de hervatting van de arbeid recht hebben op ten minste elf opeenvolgende uren rust.

Artikel 5, § 2, 3° van die wet staat evenwel toe om van die regel af te wijken voor bewakings-, toezichts- en wachtdiensten die verband houden met de noodzakelijke bescherming van goederen en personen. Een dergelijke afwijking is dus toegestaan voor de penitentiair bewakingsassistenten. Bij een afwijking moeten gelijkwaardige perioden van inhaalrust worden toegekend in de loop van de volgende 14 dagen.

Het arbeidsreglement van de bewakingsassistenten bepaalt bovendien dat het niet is toegestaan om twee opeenvolgende shifts te plannen. Bij onvoorziene afwezigheden kan een beroep worden gedaan op overuren. In dat geval zet het personeelslid zijn dienst voort buiten de normale diensturen, dus buiten de shift van 8 uur. Een andere mogelijkheid is een personeelslid dat niet in de planning was opgenomen binnen de 24 uur op te roepen voor een volledige shift. Die twee mogelijkheden moeten worden toegepast met naleving van voormelde regels uit de wet van 14 december 2000. Voor zover ons bekend, zijn er geen formele klachten geregistreerd over afwijkingen van de arbeidstijden.

41.03 **Marijke Dillen** (VB): Dank voor uw antwoord, mevrouw de minister. Op papier is de regelgeving natuurlijk mooi, maar ik krijg steeds meer klachten over inbreuken daarop. Een late dienst wordt vaak onmiddellijk gevolgd door een vroege dienst. Ik hoop u er niet van te overtuigen dat dit allesbehalve in het belang is van de cipiers. Integendeel, het heeft gevolgen voor hun welzijn en voor de werkdruk, die vandaag door andere omstandigheden al zeer hoog is. Het heeft ook gevolgen voor de veiligheid. Die mensen raken oververmoeid en wie vermoeid is, is minder alert.

Ik wil er daarom op aandringen dat dit tot een absoluut minimum wordt beperkt en dat u ook eens navraag doet op het terrein. Als mensen het mij komen vertellen, mevrouw de minister, zullen ze hun ongenoegen wellicht ook tegenover andere diensten uiten, ook al dienen ze geen formele klacht in.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: La question suivante est la question n° 56017305C de M. De Smet, qui en a demandé le report.

Nous arrivons donc à la fin de l'ordre du jour normal et pouvons revenir aux questions qui n'ont pu être traitées à leur arrivée. Je remercie chacun et chacune pour sa patience. Il y avait d'abord une question jointe de M. Van Hecke et Mme Dillen. Monsieur Van Hecke, tous les collègues ont accepté d'attendre votre retour. Nous pouvons donc les saluer pour leur patience.

42 **Samengevoegde vragen van**

- Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De bescherming van beëdigde tolken bij opdrachten voor de politie en justitie" (56016164C)
- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Een betere bescherming van beëdigd vertalers-tolken" (56016232C)

42 **Questions jointes de**

- Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La protection des interprètes jurés lors de missions pour la police et la justice" (56016164C)
- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Une meilleure protection des traducteurs-interprètes jurés" (56016232C)

42.01 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): *De voorbije jaren waren er meerdere ernstige incidenten waarbij beëdigd tolken tijdens hun opdracht slachtoffer werden van geweld. Recent raakte een tolk zwaargewond tijdens een politieverhoor nadat een verdachte haar meerdere slagen had toegebracht. Eerder waren er gelijkaardige incidenten op een correctionele zitting in Hasselt en tijdens een voorleiding bij een onderzoeksrechter in Leuven.*

Uit communicatie met de FOD Justitie blijkt dat de Staat in principe zijn eigen verzekeraar is en geen specifieke verzekeringspolis afsluit voor tolken die tijdens hun opdracht slachtoffer worden van agressie. Daarnaast voorziet artikel 555/11, §2, van het Gerechtelijk Wetboek in de mogelijkheid om een anoniem identificatienummer toe te kennen wanneer de identiteit van een deskundige, vertaler of tolk om veiligheidsredenen moet worden afgeschermd, maar het noodzakelijke uitvoeringsbesluit lijkt nog steeds te ontbreken. Tot slot vallen beëdigd vertalers en tolken vandaag niet onder de limitatieve lijst van personen met een maatschappelijke functie in artikel 79, 4°, van het nieuwe Strafwetboek.

Daarom heb ik volgende vragen:

Kunt u voor de afgelopen vijf jaar een overzicht geven van het aantal incidenten waarbij beëdigd vertalers, tolken of vertalers-tolken tijdens een opdracht voor politie of justitie slachtoffer werden van agressie of geweld? Graag opgesplitst per jaar, aard van de opdracht en plaats van het incident.

Klopt het dat er binnen Justitie geen specifieke verzekering bestaat voor beëdigd tolken die tijdens een opdracht in strafzaken slachtoffer worden van geweld? Op welke manier kunnen getroffen tolken vandaag hun lichamelijke of materiële schade verhalen?

Acht u het wenselijk dat getroffen tolken zelf een gerechtelijke procedure moeten opstarten om schadevergoeding te bekomen? Wordt een snellere en laagdrempeligere schaderegeling onderzocht?

Werd sinds de eerdere incidenten een risicoanalyse uitgevoerd over de veiligheid van beëdigd tolken bij opdrachten voor politie en justitie? Zo ja, welke maatregelen volgden daaruit? Zo nee, bent u bereid dit alsnog te doen?

Welke concrete veiligheidsmaatregelen bestaan vandaag voor tolken bij politieverhoren, voorleidingen, zittingen en andere risicovolle opdrachten? Bestaan hierover uniforme richtlijnen?

Wat is de stand van zaken van het uitvoeringsbesluit bij artikel 555/11, §2, van het Gerechtelijk Wetboek? Wanneer zal het systeem van anonieme identificatienummers effectief toepasbaar zijn?

Bent u bereid te onderzoeken of beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken moeten worden toegevoegd aan de lijst van personen met een maatschappelijke functie in artikel 79, 4°, van het nieuwe Strafwetboek?

42.02 **Marijke Dillen** (VB): *"Wanneer krijgen beëdigd vertalers-tolken de bescherming die hun functie verdient?", was de titel van een artikel in een vooraanstaand juridisch platform. De recente mediaberichtgeving over een beëdigd tolk die zwaargewond raakte tijdens een politieverhoor na een fysieke aanval door een verdachte. Dit incident staat niet op zichzelf maar illustreert een structureel probleem. Beëdigd tolken en vertalers-tolken opereren in een steeds risicovollere context zonder aangepaste wettelijke bescherming of sluitende veiligheidsmaatregelen. Dit is geen nieuw probleem. Reeds in 2022 vroeg de beroepsvereniging maatregelen omdat geweld, bedreigingen en intimidatie steeds vaker voorkomen.*

Het nieuw Strafwetboek voorziet in verzwarende omstandigheden bij geweld tegen personen die een maatschappelijke functie uitoefenen. Beëdigd vertalers en tolken ontbreken in de limitatieve opsomming. Het contrast is schrijnend: tolken en vertalers werken dagelijks samen met professionals die wel beschermd worden door verzwarende strafmaatregelen voor daders van geweldpleging, terwijl ze zelf onbeschermd blijven. Is de minister bereid om bij hoogdringendheid een wetgevend initiatief te nemen om ook deze beroepsgroep op te nemen in de lijst van personen die een maatschappelijke functie uitoefenen?

Kan de minister een overzicht geven van de veiligheidsmaatregelen die vandaag worden toegepast bij verhoren bij de Politie, bij voorleidingen en zittingen?

De vraag rijst wie er verantwoordelijk is wanneer tolken en vertalers-tolken slachtoffers worden van geweld tijdens hun werk toegebracht door een persoon onder toezicht van Justitie. In praktijk kunnen getroffen gedwongen worden tot jarenlange procedures voor de rechtbank om schadevergoeding te krijgen. Kan de minister duidelijk bevestigen dat Justitie hiervoor de verantwoordelijkheid draagt en dossiers m.b.t. geweld tegen vertalers en tolken bij prioriteit zal afhandelen? Bestaat er een verzekering?

Naast fysieke bescherming blijkt ook de bescherming van de identiteit van tolken en vertalers problematisch. Het Ger. Wb. voorziet in de mogelijkheid voor gerechtsdeskundigen, vertalers en tolken om via een anoniem identificatienummer op te treden in gevoelige dossiers maar volgens de Raad van State zijn hier wetswijzigingen nodig. Wanneer gaat de minister eindelijk een wetgevend initiatief nemen?

42.03 Minister **Annelies Verlinden**: Noch de FOD Justitie, noch het College van de hoven en rechtbanken, noch de politie beschikt over cijfers hieromtrent. De diensten van de FOD Justitie worden niet systematisch geïnformeerd over incidenten die zich voordoen tijdens tussenkomsten van beëdigd tolken bij de politie of bij de hoven en rechtbanken. Ze hebben wel kennisgenomen van bepaalde feiten via de pers en via enkele beroepsverenigingen. De FOD Justitie zal dit bespreken met de verenigingen en met hen nagaan in welke mate opleidingen inzake agressiebeheersing kunnen worden georganiseerd en aangeboden aan hun leden.

Wat de reactie op agressie betreft, geldt, zoals voor elk slachtoffer van een misdrijf, dat een gerechtelijk dossier moet worden geopend. Dat kan gebeuren op initiatief van de gerechtelijke overheid in geval van heterdaad, wanneer de feiten zich voordoen in aanwezigheid van de politie of een magistraat, of naar aanleiding van een klacht die door de tolk wordt ingediend. Aangezien de Staat zijn eigen verzekeraar is voor arbeidsongevallen, moet worden onderzocht in welke mate de contractuele banden die ons met de beëdigd tolken verbinden, de Staat zouden toelaten om in dit kader tussen te komen, aangezien zij werken onder het statuut van zelfstandige.

Ik spreek wel mijn volledige steun uit aan het slachtoffer en herinner aan de onmisbare rol van tolken voor het goede verloop van politie- en gerechtelijke procedures. Politieverhoren verlopen binnen een strikt wettelijk kader dat de rechten van de gehoorde personen, evenals de veiligheid van alle betrokkenen, moet waarborgen. Op het vlak van veiligheid wordt elke situatie afzonderlijk beoordeeld. Overeenkomstig de geldende referentiekaders van de politie, met name CP3 en de omzendbrief GPI 62ter, wordt elk incident geanalyseerd om de precieze omstandigheden vast te stellen en er nuttige lessen uit te trekken.

Het komt toe aan de betrokken korpschef, de bevoegde gerechtelijke overheden en de controleorganen, zoals de AIG en het Comité P, om de feiten volledig op te helderen en, in voorkomend geval, eventuele disfuncties vast te stellen. Meer in het algemeen berust de organisatie van verhoren op een voorafgaande risicoanalyse, waarbij onder meer rekening wordt gehouden met de aard van de feiten en het profiel van de gehoorde persoon. Op basis daarvan worden aangepaste maatregelen genomen, zoals de inrichting van de lokalen, de beheersing van de omgeving en een voldoende politieaanwezigheid. De veiligheid van tolken maakt integraal deel uit van die aanpak. Zij worden geïnformeerd over het verloop van het verhoor, met inbegrip van alle veiligheidsaspecten.

De beëdigde vertalers, tolken en vertalers-tolken zijn momenteel niet opgenomen in de lijst van personen die een maatschappelijke functie uitoefenen zoals bedoeld in artikel 79, § 4, van het nieuwe

Strafwetboek. Er dient verder te worden onderzocht of beëdigde vertalers, tolken en vertalers-tolken eveneens onder dit beschermingsregime moeten worden opgenomen.

42.04 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Dank u voor uw antwoorden, mevrouw de minister.

Ik begin met uw laatste antwoord. Het is inderdaad goed dat te onderzoeken. De vraag stellen, is ook de suggestie doen dat we daarvoor openstaan en denken dat dat ook belangrijk kan zijn, zeker in bepaalde delicate zaken, waar de naam, de identiteit van de tolken wordt vermeld op documenten. Zij kunnen nadien dus worden geïdentificeerd. Aangezien dat toch delicaat is, verzoek ik u dat verder te onderzoeken en verder in dialoog te gaan met de beroepsvereniging, die de nodige kennis heeft, op de hoogte is van wat op het terrein gebeurt en dat op een ernstige manier aanpakt en aanbrengt. Ik dank u om dat zeker verder op te volgen.

42.05 Marijke Dillen (VB): Dank u, mevrouw de minister, voor uw antwoord. Ik sluit me graag aan bij de repliek van de heer Van Hecke. Het is zeker de moeite waard om dat te onderzoeken voor deze beroepscategorie en misschien nog een paar andere beroepscategorieën die intussen hoe langer hoe meer het slachtoffer worden van geweld tijdens de uitoefening van hun opdracht. Ik denk bijvoorbeeld aan recente gevallen van zware agressie tegen huisvuilophalers. Er zijn nog andere categorieën. Vertalers en tolken verdienen zeker die bescherming.

Ten tweede moet er ook werk worden gemaakt van de mogelijkheid om via een anoniem identificatienummer op te treden in gevoelige dossiers. Volgens de Raad van State is ook daarvoor een wetswijziging nodig. Ik hoop dat u daar ook aandacht aan besteedt.

Tot slot, mevrouw de minister, weet ik niet of u dat artikel in de *Juristenkrant* gelezen hebt, op basis waarvan ik mijn vraag heb opgesteld. Ik keek toch op dat, naar aanleiding van de mediaberichtgeving over een beëdigd tolk die zwaargewond is geraakt tijdens een politieverhoor, wordt gesproken van een structureel probleem. Dat wil zeggen dat het steeds meer voorkomt. Dat moet dus zeker uw aandacht verdienen.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

43 Question de Caroline Désir à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "**La lutte contre l'inceste et la visibilisation du phénomène**" (56016450C)

43 Vraag van Caroline Désir aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "**De strijd tegen incest en meer aandacht voor de incestproblematiek**" (56016450C)

43.01 Caroline Désir (PS): Madame la ministre, l'inceste est depuis 2024 une infraction à part entière dans notre Code pénal, qui le définit comme "l'acte à caractère sexuel commis au préjudice d'un mineur par un parent ou allié ou toute autre personne occupant une position similaire au sein de la famille".

Mettre un nom sur ce phénomène est un premier pas, mais c'est évidemment insuffisant pour visibiliser et lutter efficacement contre cette réalité insoutenable. Cette reconnaissance de l'inceste ne doit pas occulter le fait que ce phénomène est encore mal connu dans notre pays. Pourtant, disposer de données fiables et de contours clairs est indispensable pour lutter efficacement contre ce drame qui touche chaque année des milliers d'enfants.

En France, en 2020, le gouvernement a mis en place la Commission indépendante sur l'inceste et les violences sexuelles faites aux enfants (CIVISE) qui a été chargée d'étudier l'inceste par l'organisation d'auditions publiques de victimes et d'experts et, sur cette base, de produire des recommandations. Le rapport produit en 2023 est riche d'enseignements tant sur le plan quantitatif que qualitatif. Par exemple, il met en lumière que chaque année, en France, 160 000 enfants sont victimes de violences sexuelles.

Chez nous, les chiffres semblent inexistants. Cette carence des pouvoirs publics dans notre pays en la matière a, comme ce que nous avons vécu au sujet du féminicide, poussé la société civile à s'organiser afin de compiler des données sur le phénomène. Les collectifs Patouche et Ensemble contre l'inceste se sont associés afin de récolter des données chiffrées, qui ont été rendues publiques lors d'une soirée organisée vendredi dernier, le 19 juin.

À mon sens, il est difficilement acceptable que l'associatif doive pallier l'inertie des pouvoirs publics en investiguant une problématique sociale si grave, qui touche les personnes les plus vulnérables, qui plus est par le biais d'une récolte de fonds privés. Entretemps, les résultats sont tombés. L'estimation est qu'environ 7 % des Belges disent avoir été victimes d'inceste, selon la définition donnée aujourd'hui par le Code pénal. Cela monterait même à 9 % si on y incluait les cousins et les cousines. En plus, les femmes sont bien davantage touchées que les hommes.

Madame la ministre, à ce stade, disposez-vous de données chiffrées qui permettraient d'identifier les premiers contours de l'ampleur de l'inceste dans notre pays?

Quelles sont les mesures mises en place par le gouvernement afin de mener une lutte efficace contre les violences sexuelles à l'égard des mineurs?

Que pensez-vous de l'idée d'organiser chez nous une commission indépendante sur l'inceste et les violences sexuelles faites aux enfants, à l'instar de ce qui a été mis en place en France et qui a permis de mettre en lumière l'ampleur du phénomène? Je vous remercie.

43.02 Annelies Verlinden, ministre: Collègue Désir, en ce qui concerne la perception du phénomène criminel de l'inceste, je peux d'ores et déjà renvoyer à ma réponse à la question n° 127 de Mme Sophie De Wit. En ce qui concerne les statistiques criminelles intégrées de la police fédérale qui donnent un aperçu de la criminalité enregistrée, j'attire l'attention sur le rapport des statistiques criminelles publié sur leur site.

Si vous souhaitez des chiffres plus précis, je vous invite à adresser cette question par écrit. Le fait que l'inceste n'ait jamais été considéré avant 2022 comme une infraction aggravée distincte, comme c'est désormais le cas à l'article 417/18 du Code pénal, mais uniquement comme une circonstance aggravante ne signifie certainement pas que ce phénomène n'ait pas été pris au sérieux au fil des années, y compris au cours de cette législature.

Deux exemples de progrès récents dans notre politique en matière d'abus sexuels sur mineurs sont à souligner.

Premièrement, la COL 13 de 2025 relative à la politique criminelle en matière de cyberviolence contre les personnes, qui accorde une attention spécifique aux directives destinées à la police et au parquet concernant les violences sexuelles numériques, un phénomène en forte augmentation ces dernières années.

Deuxièmement, la création des Centres de Prise en charge des Violences Sexuelles (CPVS), où les mineurs peuvent également bénéficier d'un accueil et d'une prise en charge holistique après des faits de violence sexuelle, comprenant notamment un examen médical et médico-légal, ainsi qu'un accueil et, le cas échéant, une audition particulièrement respectueuse des victimes, assurée par des inspecteurs de police spécialement formés à cet effet. Compte tenu des recommandations de la commission d'enquête parlementaire fédérale et après analyse de l'impact budgétaire, nous poursuivons, en collaboration avec les collègues et partenaires concernés, le déploiement des CPVS à l'échelle nationale.

Nous soutenons en outre les travaux au niveau européen, où une révision de la directive visant à renforcer le droit pénal en matière d'abus sexuels et d'exploitation sexuelle des enfants est en cours.

Enfin, nous examinons avec l'ensemble des partenaires concernés la manière dont nous pouvons donner davantage suite aux recommandations de la commission d'enquête parlementaire de 2024. Il subsiste un besoin d'expertise complémentaire et de politiques coordonnées dans le domaine des abus sexuels sur enfants, et nous étudions comment y répondre dans le cadre d'un prochain plan d'action national.

43.03 Caroline Désir (PS): Merci, madame la ministre, pour les différents éléments de réponse. J'irai évidemment consulter la réponse à la question relative à la criminalité enregistrée afin d'étayer les chiffres. Je vous remercie également pour votre réponse concernant les CPVS. Il s'agit effectivement d'une avancée importante, y compris pour les mineurs. Je pense néanmoins que, pour mener une politique proactive – et vous avez à cet égard un rôle primordial à jouer en tant que ministre de la

Justice –, nous devons disposer de données permettant de mesurer l'ampleur réelle du phénomène. Les chiffres de la criminalité enregistrée ne concernent en effet que les personnes qui ont porté plainte. Ils ne donnent donc qu'une image partielle de la réalité. C'est précisément ce qu'a permis de mettre en évidence la commission mise en place en France.

Celle-ci a d'ailleurs contribué à déclencher une forme de mouvement "MeTooInceste" dans le pays. C'est ainsi qu'il est apparu qu'environ deux enfants par classe sont concernés en France. Malheureusement, rien ne permet de penser que la situation serait fondamentalement différente en Belgique. Je crois sincèrement qu'il s'agit d'un phénomène qui mériterait une attention beaucoup plus soutenue et, sans doute, un travail conjoint avec les collègues des entités fédérées, puisque d'autres niveaux de pouvoir sont également compétents en matière de prévention, de protection de la jeunesse, etc. Je pense qu'une approche coordonnée serait particulièrement pertinente sur cette question.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

44 **Samengevoegde vragen van**

- **Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het DNA-onderzoek in het dossier van de Bende van Nijvel" (56016854C)**

- **Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het DNA-onderzoek in Frankrijk met betrekking tot de Bende van Nijvel" (56017319C)**

44 **Questions jointes de**

- **Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'analyse ADN dans le dossier des tueurs du Brabant" (56016854C)**

- **Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'analyse ADN en France en lien avec les tueurs du Brabant" (56017319C)**

44.01 **Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen):** *In december 2025 verplichtte het hof van beroep in Bergen het federaal parket om het spoor van de Franse gangsterbroers Thierry en Xavier Sliman alsnog te onderzoeken. In dat kader werden op 27 mei 2026 in Charleville-Mézières drie lichamen opgegraven: dat van Xavier Sliman en dat van zijn beide ouders. De afgenomen DNA-stalen zouden kunnen worden vergeleken met DNA-sporen uit het Belgische dossier.*

Volgens de advocaat van een aantal slachtoffers en nabestaanden, bleef het DNA-staal weken liggen in een labo in Reims. Volgens hem waren de Belgische autoriteiten niet aanwezig bij de opgravingen en zou de overdracht van de stalen naar België nog niet zijn gebeurd. Het federaal parket stelt daartegenover dat het om een Europees onderzoeksbevel gaat, dat de uitvoering bij de Franse autoriteiten ligt, en dat de nodige stappen werden ondernomen om de overdracht zo spoedig mogelijk te organiseren.

Voor de nabestaanden is elke bijkomende vertraging moeilijk te begrijpen. Zij wachten al meer dan veertig jaar op duidelijkheid. Wanneer er eindelijk een concreet onderzoeksdaad wordt gesteld, mag de indruk niet ontstaan dat kostbare tijd verloren gaat.

Waarom duurt het zo lang alvorens men tot de opgraving is kunnen overgaan, waarom duurt de overdracht van het DNA-staal weken? Kan u de verschillende termijnen toelichten, welke stappen maken dat de procedures zo lang duren?

Welke termijnen zijn voorzien wanneer een Europees onderzoeksbevel wordt uitgeschreven. Wat zijn de huidige afspraken met de Franse autoriteiten.

Klopt het dat de opgravingen plaatsvonden op 27 mei 2026 en dat de DNA-stalen tot op vandaag nog niet aan de Belgische autoriteiten waren overgedragen? Zo ja, wat is hiervoor de reden?

Waarom waren het federaal parket of Belgische speurders niet aanwezig bij de opgravingen?

Welke instantie is vandaag verantwoordelijk voor de praktische opvolging van de overdracht van de DNA-stalen: het federaal parket, de onderzoeksrechter, de Belgische politiediensten, de Franse autoriteiten of een combinatie daarvan?

Binnen welke termijn verwacht u de resultaten van het vergelijkend DNA-onderzoek?

Begrijpt u de frustratie van de nabestaanden over deze nieuwe vertraging? Op welke manier worden zij geïnformeerd over de stand van zaken in dit onderzoek?

44.02 Alexander Van Hoecke (VB): *Eind mei berichtte de pers dat er in het Franse Charleville-Mézières enkele lichamen werden opgegraven in het kader van het (ondertussen formeel afgesloten) onderzoek naar de Bende van Nijvel. Het gaat om de Franse crimineel Xavier Sliman en zijn ouders. Het doel is duidelijkheid te verkrijgen omtrent de betrokkenheid van Xavier Sliman en zijn broer Thierry Sliman bij de activiteiten van de Bende van Nijvel.*

Opvallend zijn de gelijkenissen tussen de activiteiten van de broers in Frankrijk en de aanpak van de Bende van Nijvel. Zo pleegden de broers Sliman gewapende overvallen op onder meer supermarkten. Ze werden er ook van verdacht als huurmoordenaar op te treden en een van de broers stond bekend als wapenverzamelaar.

De broers zouden nooit officieel ondervraagd zijn in het onderzoek. Thierry Sliman overleed in 2011, zijn broer Xavier in 2011. Thierry werd echter gecremeerd, waardoor zijn DNA niet meer onderzocht kan worden. Het DNA van Xavier en de ouders kan vergeleken worden met DNA-sporen uit het onderzoek. Onder meer het DNA dat op een sigarettenpeuk werd gevonden na de moord op de Brusselse taxichauffeur Constantin Angelou in 1983.

Zoals hierboven gesteld, het onderzoek naar de Bende van Nijvel is formeel afgesloten, maar slachtoffers en nabestaanden kunnen nog steeds bijkomende onderzoeksdaden vragen. Het was de advocaat Patrick Ramaël, die verschillende slachtoffers vertegenwoordigt, die erop aandrong de piste rond de broers Sliman verder te onderzoeken.

Zijn er ondertussen reeds resultaten bekend van het DNA-onderzoek? Wat blijkt daaruit?

Indien er nog geen resultaten bekend zijn, wanneer verwachten de speurders deze?

Indien de resultaten een positief resultaat opleveren, wat betekent dit voor het verdere onderzoek? Zal dit leiden tot nog meer bijkomende onderzoeksdaden en zo ja, dewelke?

Zijn er, op dit DNA-onderzoek na, nog andere bijkomende onderzoeksdaden gevraagd dit jaar? Zo ja, dewelke en welk gevolg werd hieraan gegeven?

44.03 Minister Annelies Verlinden: Het verzoek tot opgraving kadert in een Europees onderzoeksbevel tussen de Belgische en Franse gerechtelijke autoriteiten, waarover overleg is gepleegd tussen de Belgische en de bevoegde Franse onderzoeksrechter.

De opgraving heeft effectief plaatsgevonden op 27 mei van dit jaar. De stappen die gepaard gaan met een internationale opgraving en de analyse van menselijke resten omvatten verschillende technische, gerechtelijke en administratieve fases, zowel aan Belgische als aan Franse zijde.

Om de *chain of custody* te bewaren, dienen allerhande administratieve plichtplegingen te worden vervuld. Er dienen bijvoorbeeld SIN-nummers – dat zijn codes die specifiek zijn voor elk in beslag genomen stuk – te worden aangevraagd, zowel langs Belgische als langs Franse zijde. Ook moeten er onder andere opdrachten worden uitgeschreven om het vervoer van menselijke resten te regelen en afspraken worden gemaakt met labs voor de overdracht en ontvangst. De stalen werden recent afgenomen en de procedures lopen.

In het kader van een Europees onderzoeksbevel wordt de materiële uitvoering van de onderzoeksdaden toevertrouwd aan de autoriteiten van de uitvoerende staat, in dit geval Frankrijk. De Belgische autoriteiten hebben de nodige contacten gelegd om de overdracht van de elementen zo spoedig mogelijk te laten verlopen, met inachtneming van de toepasselijke procedures. De aanwezigheid van een Belgische magistraat was dus niet nodig. Wat deze onderzoekshandeling betekent voor het verdere onderzoek, zal ook afhangen van de resultaten.

Tot slot is het volledig begrijpelijk dat de nabestaanden een zekere verwachting en frustratie kunnen ervaren ten aanzien van de termijnen die inherent zijn aan dit soort procedures. De gerechtelijke

autoriteiten blijven zich evenwel inzetten om het dossier vooruit te helpen, met eerbiediging van de wettelijke en procedurele regels. Ze zien er ook op toe de betrokken partijen te informeren, overeenkomstig alle toepasselijke bepalingen. De nabestaanden zullen dus, zoals altijd is gebeurd, op de hoogte worden gesteld als er zich positieve ontwikkelingen voordoen in dit dossier.

44.04 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Dank u wel voor de duiding van de procedure, mevrouw de minister. Het is geen dagelijkse procedure om een opgraving in een ander land te laten doen en de nodige samenwerking op het niveau van justitie tussen twee landen op een correcte manier te organiseren.

Uiteindelijk gaat het wel om mogelijk bewijsmateriaal dat voor een strafprocedure belangrijk kan zijn. Het is een belangrijk dossier en het was destijds ook een belangrijke beslissing van de KI om tot die opgraving over te gaan. Dat creëert een zekere verwachting. Het gaat om een spoor dat tot voor enkele maanden niet echt gekend was. Er was al een boek over geschreven door een Belgische speurder. Het creëert de hoop dat dit een ernstig spoor is dat kan leiden tot de opheldering van een en ander. Daarom denk ik dat mensen nog altijd een zekere hoop op positieve resultaten hebben.

Mevrouw de minister, u hebt gewezen op het belang van regelmatige communicatie tussen justitie en slachtoffers, niet alleen wanneer er een positief resultaat is. Zij lezen ook zaken in de media. Wanneer er geen duiding van justitie komt, kan dat aanleiding geven tot frustratie en veel vragen. Die communicatie moet wellicht nog eens worden bekeken, zodat de betrokkenen niet alleen bij nieuwe of positieve elementen worden geïnformeerd, maar op regelmatige wijze, zodat ze mee zijn met de stappen die in dit dossier worden gezet.

44.05 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik zou kunnen herhalen wat de heer Van Hecke gezegd heeft, maar ik ga dat niet doen. Ik sluit mij volledig aan bij zijn woorden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

45 **Vraag van Els Van Hoof aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het vredegericht van het kanton Zoutleeuw" (56016867C)**

45 **Question de Els Van Hoof à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La justice de paix du canton de Léau" (56016867C)**

45.01 **Els Van Hoof** (cd&v): Ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

Het kanton Zoutleeuw omvat de gemeenten Zoutleeuw, Linter, Geetbets, Kortenaken, Glabbeek en Landen, en bedient zo ruim 50.000 inwoners. Het vredegericht zetelt er in de recent gerenoveerde historische villa Fineau.

Op 19 mei 2026 kwam het nieuws dat de griffie van het kanton Zoutleeuw zou fuseren met dat van Tienen. De lokale besturen, advocaten en notarissen in de Getevallei zijn gekant tegen zo'n plan en startten een petitie op om hun weerstand uit te drukken. Ondertussen werd op 26 mei een motie aangenomen door de gemeenteraad van Linter om het vredegericht én de griffie op hun huidige plek in Zoutleeuw te behouden.

Recent verklaarde u dat het gebouwenpark van Justitie momenteel door uw diensten in kaart wordt gebracht met oog op verbetering en rationalisatie. Richting de toekomst hanteert u hierbij een collaboratieve aanpak waarbij met elk arrondissement van het land in overleg wordt gegaan.

Het Regeerakkoord voorziet in een inperking van het gebouwenpark, maar met voldoende aandacht voor toegankelijkheid en bereikbaarheid van zittingsplaatsen. U bevestigt dit laatste ook in uw beleidsnota: nabijheid blijft een essentieel uitgangspunt, specifiek voor de zittingen van de vredegerichten. Dit is voor CD&V cruciaal, net omdat de vrederechter geraadpleegd wordt voor huurzaken, burengeschillen én bewindvoering voor (zeer) kwetsbare personen. De drempel voor de burger tot die vrederechter moet daarom zo laag mogelijk worden gehouden. Want een nabije Justitie, een toegankelijke Justitie, betekent betere dienstverlening voor de burger. Zo'n aanpak is een rechtstaat waardig.

Volgende vragen:

Wat is de stand van zaken van het in kaart brengen van het gebouwenpark van Justitie?

Wat betekent dit voor het kanton Zoutleeuw en het kanton Tienen?

Werd er al overleg gepleegd binnen het arrondissement Leuven?

45.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Van Hoof, het in kaart brengen van het gerechtelijk gebouwenpark, dat vandaag nog uit 211 gebouwen bestaat, vormt een belangrijke eerste fase van het programma van de FOD Justitie en de Regie der Gebouwen *Let's Build*. *Let's Build* is een initiatief in samenwerking met de rechterlijke orde, met als doel de gerechtsgebouwen enerzijds te rationaliseren en anderzijds te beveiligen en te moderniseren, zodat beter tegemoet kan worden gekomen aan de hedendaagse normen van aantrekkelijke werkplek, toegankelijkheid en veiligheid van de rechtszoekenden.

De voorbije maanden heeft men een systematische analyse uitgevoerd van het volledige netwerk van de 211 gebouwen. Voor elk gebouw werd een audit uitgevoerd aan de hand van verschillende parameters en indicatoren. Daarbij werd onder meer gekeken naar de brandveiligheid, de beveiliging rond het gebouw, de fysieke toegankelijkheid voor burgers en personen met beperkte mobiliteit, de staat van de technische installaties en de algemene bouwkundige toestand. De analyse heeft geresulteerd in een score per gebouw, waardoor de belangrijkste risico's, knelpunten en investeringsnoden op een gestructureerde manier in kaart werden gebracht.

De resultaten van de oefening vormen de basis voor het overleg dat vanaf september zal plaatsvinden in alle arrondissementen. Daarbij is het belangrijk dat we op twee snelheden werken. In de eerste plaats werken we een algemene aanpak uit die overal kan worden toegepast. Simultaan zetten we lokale projecten op, zodat we concreet en zo snel mogelijk vooruitgang kunnen boeken op het terrein.

Specifiek met betrekking tot het vredegericht van Zoutleeuw kan ik meedelen dat hierover gesprekken worden gevoerd met het lokale bestuur, om een efficiëntere organisatie van de griffie mogelijk te maken. In samenspraak met verschillende betrokken actoren wordt gezocht naar efficiëntiewinsten, met behoud van een goede dienstverlening aan de rechtszoekenden.

Ik heb daarover zelf al een gesprek gevoerd met onder andere de burgemeester. Daarbij hebben we onderstreept dat we de nabijheid van de dienstverlening voor de rechtszoekenden zeer belangrijk vinden en tegelijkertijd zoeken naar een antwoord op mogelijke capaciteitsuitdagingen voor het personeel, wat de nodige schaalvoordelen zou moeten kunnen opleveren.

We zullen ervoor zorgen dat er in Zoutleeuw nog steeds zittingen kunnen worden georganiseerd en tegelijkertijd zo efficiënt mogelijke regelingen voor de organisatie van de griffie en het overleggen van stukken uitwerken. Daarmee tonen we aan dat we niet alleen efficiëntie- en rationaliseringsoefeningen willen uitvoeren, maar daarnaast ook rekening houden met de bezorgdheden van het lokale bestuur en alle lokale rechtszoekenden. Ik heb er veel vertrouwen in dat we ook op basis van die dialoog stappen zullen kunnen zetten die eenieder voldoening geven.

45.03 **Els Van Hoof** (cd&v): Ik juich het toe dat u in dialoog gaat met de lokale besturen, want er is heel wat ongerustheid. Er is naar verluidt niet alleen een petitie van Zoutleeuw maar ook van Linter, omdat men nabijheid heel belangrijk vindt, zeker als het gaat om dossiers voor het vredegericht, zoals huurzaken, burgergeschillen of bewindvoering.

Rechtsonderhorigen willen een toegankelijk gerecht zonder drempels, ook al zijn efficiëntiewinst en beveiliging natuurlijk belangrijk.

Ik lees dat de historische villa Fineau waarin het gerecht gevestigd is, recentelijk gerenoveerd werd en de opmerkingen zijn er dus wellicht niet op van toepassing. Hoe dan ook juich ik de dialoog toe en verheug ik mij erover dat daar bijvoorbeeld nog zittingen behouden zullen blijven. Wordt waarschijnlijk vervolgd.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: Chers collègues, nous avons épuisé l'ordre des travaux.

Je voudrais quand même remercier, même s'ils ne sont plus présents, les collègues qui ont fait diligence en renvoyant régulièrement à leur question écrite. Il en résulte que la ministre parle beaucoup en pratique, mais cela nous permet de gagner beaucoup de temps.

Les questions n° 56016133C de M. Patrick Prévot, n° 56016184C et n° 56016193C de M. Sam Van Rooy, n° 56016372C de M. Denis Ducarme sont reportées.

Je remercie Mme la ministre ainsi que tous les services. Bonne fin de journée à tous.

La réunion publique de commission est levée à 17 h 44.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.44 uur.